

Zásady spracovania slovníka kolokácií slovenského jazyka

(SKSJ na báze SNK)

Peter Ďurčo

Obsah

Zásady spracovania slovníka kolokácií slovenského jazyka.....	1
Úvod.....	4
Východiská.....	4
Vedecké ciele projektu v prvej etape (2007).....	4
Vedecké ciele projektu v druhej etape (2008-2009).....	4
Súčasný stav problematiky.....	5
Získavanie dát.....	7
Predpokladaný prínos.....	8
Vymedzenie predmetu skúmania.....	8
Výber kolokácií.....	13
Metodický postup.....	13
Vyhľadávanie, triedenie a počítanie kolokácií.....	14
Štruktúrne typy kolokácií.....	41
Kolokačné tabuľky.....	42
KOLOKAČNÁ TABUĽKA – PODSTATNÉ MENO.....	42
KOLOKAČNÁ TABUĽKA – SLOVESO.....	45
KOLOKAČNÁ TABUĽKA – ADJEKTÍVUM.....	47
KOLOKAČNÁ TABUĽKA – ADVERBIUM.....	48
Editovanie.....	49
Usporiadanie kolokácií.....	52
Kolokačné šablóny.....	58
Wiki-Edit-Šablóna – Podstatné meno.....	58
Wiki-Edit-Šablóna – Sloveso.....	60
Wiki-Edit-Šablóna – Adjektívum.....	61
Wiki-Edit-Šablóna – Adverbium.....	62
Vzorové heslá.....	63
Substantívum.....	63
Čas.....	63
Contents.....	63
Významy.....	64
Kolokácie.....	64
Atr + Sub1Nom.....	64
Sub1Nom + Sub2.....	64
Sub1Nom + Verb.....	64
Atr + Sub1Gen.....	65
Sub2 + Sub1Gen.....	65
Verb + Sub1Gen.....	65
Atr + Sub1Dat.....	65
Sub2 + Sub1Dat.....	65
Verb + Sub1Dat.....	65

Atr + Sub1Aku	65
Sub2 + Sub1Aku	65
Verb + Sub1Aku.....	65
Atr + Sub1Lok.....	66
Sub2 + Sub1Lok.....	66
Verb + Sub1Lok.....	66
Atr + Sub1Ins	66
Sub2 + Sub1Ins	66
Verb + Sub1Ins.....	66
Plurál	66
Atr + Sub1Nom	67
Sub1Nom + Sub2	67
Sub1Nom + Verb	67
Atr + Sub1Gen	67
Sub2 + Sub1Gen.....	67
Verb + Sub1Gen.....	67
Atr + Sub1Dat	67
Sub2 + Sub1Dat	67
Verb + Sub1Dat.....	67
Atr + Sub1Aku	67
Sub2 + Sub1Aku	67
Verb + Sub1Aku.....	68
Atr + Sub1Lok.....	68
Sub2 + Sub1Lok.....	68
Verb + Sub1Lok.....	68
Atr + Sub1Ins	68
Sub2 + Sub1Ins	68
Verb + Sub1Ins.....	68
Slovníky	68
Korpusy	68
Sloveso	70
Dat'.....	70
From Wicol	70
Contents.....	70
Významy	70
Kolokácie	71
Infinitív	71
SubGen + VerbInf.....	71
SubDat + VerbInf.....	71
SubAku + VerbInf.....	71
SubLok + VerbInf	72
SubIns + VerbInf.....	72
Atr + VerbInf.....	72
Verb2 + Verb1Inf.....	72
Negácia.....	72
Neg + Verb	73
Singulár	73
VerbSg1 +	73
VerbSg2 +	73
VerbSg3 +	73
Imperatív	73

VerbImp	73
Plurál	73
VerbP11 +	73
VerbP12 +	73
VerbP13 +	73
Imperatív	73
VerbImp	74
Prechodník.....	74
Pričastie	74
Slovníky	74
Korpusy	74
Adjektívum.....	76
Celý	76
From Wicol	76
Contents.....	76
Významy	76
Kolokácie	76
Adj + SubNom	76
Adj + SubGen.....	76
Adj + SubDat.....	77
Adj + SubAkku.....	77
Adj + SubLok.....	77
Adj + SubIns.....	77
Adj + Adj.....	77
Adv + Adj.....	77
Adj + Verb.....	78
Slovníky	78
Korpusy	78
Adverbium.....	80
Dnes.....	80
From Wicol	80
Contents.....	80
Významy	80
Kolokácie	80
Adv + Adj.....	80
Adv + Adv.....	80
Adv + Verb.....	80
Adv + Sub.....	81
Adv + Pron	81
Slovníky	81
Korpusy	81
Návrh hesiel.....	83
Etapa I. 2007	83
Etapa II. 2008 - 2009.....	83
Navrhované heslá do SKSJ – podľa frekvencie	84
Navrhované heslá do SKSJ – abecedne	90
Bibliografia k téme kolokácie	96

Úvod

Východiská

Výskum spätateľnosti slov je jednou z kľúčových súčastí skúmania slovnej zásoby. Ide o základný výskum dotýkajúci sa tvaroslovia, lexikológie a syntaxe. Výsledky výskumu spätateľnosti majú priame využitie v jedno- a dvojjazyčnej lexikografii, v teórii a praxi prekladu a v didaktike vyučovania materinského jazyka a cudzích jazykov. Ide zároveň o experimentálny výskum, pretože sa využívajú nástroje a metódy korpusovej lingvistiky, najmä matematicko-štatistické modely overovania kookurencie a kolokability slov na rozsiahlych dátach rádovo v stámiliónoch (v prípade slovenčiny) textových slov. Uplatňovanie matematicko-štatistických metód na zisťovanie kookurencie slov patrí v súčasnosti k najdynamickejšim trendom v korpusovej lingvistike, resp. korpusovej lexikografii. V súčasnosti sa na Slovensku podobný výskumný projekt nerealizuje. Projekt si vyžaduje nové prístupy a originálne riešenia. Výsledky budú významné pre všeobecnú aj porovnávaciu lingvistiku a pre lexikografiu a prinesú nové kvalitatívne a kvantitatívne údaje o usporiadaní a fungovaní slovnej zásoby slovenského jazyka.

Vedecké ciele projektu v prvej etape (2007)

Projekt má dve etapy. V prvej etape (rok 2007) ide o riešenie nasledovných úloh:

1. Vypracovanie teoretického východiska opisu kolokácií.
2. Vypracovanie zásad opisu a štruktúry hesiel a postupov spracovania príslušného dátového listu pre opis kolokačných paradigiem analyzovaných slov.
3. Vypracovanie návrhu základného heslára slov, ktoré budú spracované v databáze a následne v slovníku.
4. Vypracovanie vzorových hesiel pre hlavné slovné druhy, a to podstatné mená, slovesá, prídavné mená a príslovky, ktoré budú východiskom jednotnej metodiky a jednotného postupu pri vypracúvaní kolokačných profilov slov (ca po 10 hesiel pre štyri slovné druhy – podstatné meno, sloveso, prídavné meno, príslovku).
5. Predstavenie a obhajoba zásad na interných fórach v rámci JÚLEŠ a na vedeckých fórach.
6. Návrh technických prostriedkov na editovanie a ukladanie dát.
7. Publikovanie koncepcie SKSJ.

Vedecké ciele projektu v druhej etape (2008-2009)

1. Vypracovanie kolokačných profilov pre cca 400 - 500 jednotiek (substantív).
2. Prezentácia a publikovanie priebežných a celkových výsledkov projektu na domácich a medzinárodných konferenciách.
3. Zorganizovanie medzinárodnej vedeckej konferencie na tému „Kolokácie v slovníkoch“.
4. Spracovanie pilotnej elektronickej a knižnej verzie publikácie - Slovníka kolokácií slovenského jazyka.

Súčasný stav problematiky

V komunikácii sa na tvorenie zmysluplných viet alebo textov nepoužívajú len jednotlivé slová, ale spravidla a väčšinou ustálené, resp. relatívne ustálené kombinácie slov. Sú dôležitými stavebnými prvkami v každom jazyku. Kombinatorické vlastnosti slov sú uložené u používateľov v individuálnej sémantickej pamäti a v komunikácii sa aktivujú spontánne v podobe slovných asociácií. Kombinatorické vlastnosti jazykových jednotiek, ich kookurenčný potenciál, ich distribučné vlastnosti a ich kolokačný rádius sú v každom jazyku špecifické, pre každú jazykovú jednotku tvoria jedinečnú, arbitrárne previazanú multivergentnú maticu v jej úplnosti ťažko postihnuteľných a v zásade nepredvídateľných relácií, čo spôsobuje najväčšie problémy pri osvojovaní si a používaní cudzieho jazyka.

Výskum kolokácií, resp. ustálených slovných spojení má na Slovensku tradíciu skôr v oblasti teórie (napr. Mlacek 2001, Jarošová 1999, 2000), v lexikografii bol doteraz viac sprievodným fenoménom na ilustráciu významov slov, hoci najnovší Slovník súčasného slovenského jazyka už oveľa koncepcnejšie a cielenejšie sleduje a opisuje kolokačné vlastnosti slov a využíva korpusové zdroje a nástroje.

Prvé analýzy však ukazujú, že aj veľký slovník akademického typu môže zachytávať oblasť kolokácií len výberovo a spracovanie samostatného slovníka kolokácií je plne opodstatnené nielen preto, že môže hlbšie, systematickejšie a vyčerpávajúcejšie zaregistrovať kolokačné paradigmy slov a ich tvarov, ale je aj osobitým typom zachytenia a zobrazenia slovnej zásoby v istej vertikálno-kaskádovitej forme (viď. Počítanie a triedenie kolokácií). Okrem toho je výskum kolokability slov v jednom jazyku dôležitým predpokladom pre detailnejší a empiricky podložený konfrontačný opis.

V odbornej literatúre sa síce rozpracúvajú rôzne koncepcie výskumu kolokácií na základe korpusov, napr. v angličtine (Hanks), nemčine (Steyer), francúzštine (Hausmann), maďarčine (Hollos), češtine (Čermák), konkrétne ukončené výstupy, resp. hotové publikácie (azda len s výnimkou angličtiny) však ešte nie sú k dispozícii. Celkovo prevláda skepsa v dvoch zásadných otázkach. Po prvé nie je možné spoľahlivo rozčleniť kontinuum od voľných, typických, bežných, uzuálnych, lexikalizovaných a v rôznej miere frazeologizovaných, či idiomatických kolokácií. Po druhé počet signifikantných kookurencií stúpa s absolútnou frekvenciou výskytu slova/slovného tvaru a nie je možné stanoviť hranicu, resp. limit frekvenčnej distribúcie pre bázu z hľadiska voľnej a ustálenej kombinatoriky jej kolokátov.

V lexikografickej praxi sa prvý problém prejavuje tak, že kolokácie príbuznej povahy nájdeme raz pri jednotlivých významoch usporiadané z hľadiska ich pomenovacieho charakteru nediferencovane, len podľa niektorého kľúčového prvku, inokedy tiež v rámci významu, ale rozčlenené medzi uzuálnym a lexikalizovaným typom, alebo sa ustálené slovné spojenia vyčleňujú do osobitných blokov v hesle mimo významového členenia. Najtypickejšia je pre slovníky hybridná forma, keď sa uzuálne kolokácie uvádzajú ako ilustrácie významu a idiomatické stoja mimo významového členenia. Niekde medzi tým sa pohybujú lexikalizované, terminologické a propriálne slovné spojenia. Druhý problém sa v lexikografickej praxi prejavuje v tom, že slovníky neuvádzajú vždy ustálené slovné spojenia z horného pásma frekvenčnej distribúcie, ale výber typickej ilustrácie je často len náhodný a intuitívny. Asociatívne experimenty ukázali, že aj samotní lexikografi odmietnu ako dobré a prototypické nimi uvádzané slovné spojenia, ktoré uviedli v slovníku, ak proti nim postavíme frekventovanejšie kolokácie, ktoré v slovníku uvedené nie sú.

Z hľadiska používateľa slovníka je každý z troch spomínaných spôsobov uvádzania kolokácií nepraktický. Nielen bežný laický používateľ, ale aj skúsený lingvista sa ťažko orientuje pri vyhľadávaní konkrétnej kolokácie tak pri **sémantickom** princípe, teda podľa priradenia k významom, ako aj pri **klasifikačnom**, kde sa uplatňuje nejaká klasifikačná teória slovných spojení, a tiež pri **formálnom** (abecednom alebo podľa kľúčového slova).

Od používateľa sa totiž očakáva znalosť veľmi náročných abstraktných kritérií významového členenia, alebo často veľmi špecifických kritérií klasifikácie ustálených slovných spojení, alebo (často nejasných a nejednoznačných) zásad formálneho triedenia. Pritom ide o princípy, ktoré nedokáže dôsledne aplikovať a aj konzekventne dodržať žiaden slovník.

Pri bohato polysémantickom slove musí používateľ často len intuitívne odhadovať, kde by sa mohla hľadaná kolokácia nachádzať. Napr. pri hesle „hlava“ by mal používateľ vedieť cielene postupovať pri vyhľadávaní kolokácie na základe nasledovných ponúkaných významov (podľa KSSJ):

1. časť ľudského al. zvieracieho tela, kde sú oči
2. sídlo rozumu, pamäti, myslenia, vôle; rozum, myseľ
3. život, pren. človek
4. človek ako jedinec
5. vedúca al. zodpovedná osoba
6. vec podobná hlave
7. kniž. kapitola

Ako sa má používateľ napríklad dovtípiť, že pod jedným významom sa za vec podobnú hlave nepovažuje len niečo guľaté, ako *kapustná hlava*, ale aj okrúhle ako *hlava koleša*, či *hlava skrutki*, ba dokonca aj niečo hranaté, ako sú *mačacie hlavy*, čiže dlažbové kocky. Okrem toho heslo obsahuje aj niekoľko desiatok samostatne vyčlenených slovných spojení, a to od uzuálneho slovného spojenia *točí sa mu hlava*, cez prirovnanie *hlava ako koleno*, idiomatické *mať maslo na hlave* až po príslovia *Kto nemá v hlave, má v päťach* alebo *Od hlavy ryba smrdí*, no chýba napr. idiomatický význam spojenia *kapustná hlava* (= hlupák). Treba jednoducho prečítať celé heslo, lebo ani v idiomatickej časti nie je vôbec jasné, podľa čoho sú vlastne jednotlivé kolokácie zoradené. Ak používateľ aj správne odhadne význam, pod ktorým by mohla daná kolokácia byť, musí prejsť často desiatky spojení, kým objaví hľadanú kolokáciu, ak vôbec.

V prípade slovníka kolokácií (najmä dvojazyčného) je preto racionálne upustiť od snahy členiť kolokácie podľa niektorého z uvedených kritérií. Pri potrebe získať informáciu na aktívne použitie v cudzom jazyku potrebuje používateľ priamu paralelu ku kolokácii v rodnom jazyku. Hovoriaci vo svojom rodnom jazyku bežne a bez problémov použije slovné spojenia (ak ich má vo svojom individuálnom mentálnom lexikóne) *mačacia hlava*, *tvrdá hlava*, *stratiť hlavu*, *strkať hlavu do piesku*, *sypať si popol na hlavu*, bez toho, aby tušil, či ide o termín, lexikalizované, čiastočné frazeologizované alebo idiomatické spojenie, vie rozlíšiť, kedy je *kapustná hlava* zelenina a kedy hlupák, vie že *spotreba na hlavu* neznamená, koľko spotrebuje hlava ale človek, a že *hlava štátu* nie je busta prezidenta, ale prezident sám. Preto sa mu musí ponúknuť možnosť vyhľadať cudzojazyčnú kolokáciu priamo cez kolokáciu v rodnom jazyku, bez okľuky cez významy, klasifikácie alebo neprehľadné bloky, integrované alebo prihniedzované do slovníkových hesiel.

Na druhej strane pri pasívnom používaní slovníka musí mať používateľ možnosť priameho vyhľadávania ekvivalentnej kolokácie k neznámej kolokácii, na ktorú natrafí v cudzom jazyku. Toto sa v prípade elektronického slovníka kolokácií zabezpečí tak, že používateľ má možnosť vyhľadať v databáze cez kolokačnú bázu, kolokát alebo prostredníctvom tolerantného fulltextového vyhľadávania aj celú kolokáciu alebo jej časť a to obojsmerne.

Získavanie dát

Výskum a opis takýchto charakteristických a jedinečných jazykových vzťahov je dlho predmetom záujmu lingvistov, lexikografov a didaktikov. Problematika kolokácií je v súčasnosti nielen jednou z hlavných tém lexikografie, ale je aj najrozpracovanejším teoretickým pojmom v korpusovej lingvistiky. Súčasný búrlivý kvantitatívny a kvalitatívny rozvoj korpusovej lingvistiky, t. j. významný nárast množstva digitalizovaných textov v korpusoch, rôzne spôsoby ich značkovania a existencia silných matematicko-štatistických nástrojov na vyhľadávanie a vyhodnocovanie dát, otvárajú celkom nové možnosti skúmania a opisu tohto jazykového fenoménu.

Za najvýraznejší vývojový trend v korpusovej lingvistiky možno označiť práve rozvoj metód a nástrojov na odhaľovanie kookurenčných vzťahov slov, ich kolokability a kompatibility. Zložitost' skúmanej problematiky vyplýva z ťažko diferencovateľnej množiny kolokácií na škále od jednoduchého, hoci bežného a textovo vysoko frekventovaného susedstva dvoch (bigramov), resp. troch (trigramov) a viac slov bez zjavných väzieb, resp. dôvodov obmedzeného výberu medzi nimi (napr. *stúpiť do blata* ale *vstúpiť do miestnosti* alebo *nastúpiť do auta*), až po kolokácie, ktoré z hľadiska frekvenčnej distribúcie nemusia byť štatisticky významné, ale tvoria jeden štruktúrny alebo aj významový celok. Aj keď frekvencia a ustálenosť spolu v zásade súvisia, treba podľa nás namiesto predstáv o možnosti určovania „rankingu“ kolokácií na istej škále vychádzať skôr z modelu istej kontinuálnej radiálnej štruktúry slov a ich kolokátov ako difúznej a splyvavej množiny prvkov, kde sa centrum a periféria menia v závislosti od toho, či vychádzame z kvantitatívneho hľadiska (spoluvýskyt, resp. frekvenčná distribúcia prvkov), alebo kvalitatívneho hľadiska (významová celostnosť kombinácie slov). Zdanlivo paradoxne potom možno ako ustálenú kolokáciu vnímať tak zriedkavé spojenie slov s obmedzenou distribúciou jej prvkov, ktoré sa samotné vyskytujú zriedkavo, ale aj vysokofrekventované spoluvýskyty vysokofrekventovaných slov. Medzi týmito dvoma extrémami existuje prakticky nedefinovateľná množina najrozmanitejších distribučných vzťahov prvkov s viac alebo menej diferencovanou frekvenciou. Táto skutočnosť má vplyv na to, že všetky štatistické miery, ktoré vychádzajú v zásade z predpokladov očakávaného a skutočného spoluvýskytu prvkov v istej množine, dávajú vždy rozdielne výsledky a identifikujú difúzne podmnožiny prvkov s rozdielnymi preferenciami. Na druhej strane sťažuje identifikáciu kolokácií v texte skutočnosť, že prvky ustálenej kolokácie nemusia stáť nevyhnutne pri sebe, ale v rôznej vzdialenosti a často aj v rôznom poradí. Týka sa to najmä idiomatických kolokácií. Nedostatkoch stochastických metód, ktoré štatisticky vyhodnocujú pravdepodobnosti výskytu prvkov, je aj to, že získané miery neposkytujú informáciu o type vzťahu medzi dvomi prvkami, ktoré tvoria kookurenčnú dvojicu (porov. Heyer, Quasthoff, Wittig 2006, 248n). To sťažuje ich okamžité využitie napr. pre lexikografiu, pretože informácie treba preverovať v súvislých syntagmatických úsekoch textu, napr. v konkordančných zoznamoch.

Optimalizáciu vyhľadávania významných kookurenčností potom možno dosiahnuť pomocou hybridných operácií. Kombinácie výsledkov z rôznych mier sa cielene dopĺňajú pomocou negatívnych alebo pozitívnych lexikálnych (paradigmatických) filtrov (pre globálny kontext slova/slovného tvaru sa stanovujú prípustné alebo neprípustné prvky v množine kolokačnej paradigmy) alebo kombinatorických (syntagmatických) filtrov (pre globálny kontext sa stanovujú prípustné resp. neprípustné morfo-syntaktické kategórie, ako sú slovnodruhové kategórie alebo záväzná syntaktická štruktúra a jej interval).

Najracionálnejšou cestou, ako ukážeme ďalej, sa javí kombinovaná metóda skúmania frekvenčnej distribúcie viacčlennej syntagmatickej štruktúry so zadefinovanými filtrami, a to tak pre samotnú bázu, ako aj pre kolokáty.

Predpokladaný prínos

Konfrontačný opis kolokácií na základe korpusových dát predstavuje na Slovensku teoreticky aj prakticky úplne novum. Doposiaľ sa takýto projekt u nás nerobil a takýto výskum je veľkou výzvou aj pre konfrontačnú lingvistiku. Vyžaduje si však nové postupy pri tvorbe teoretického konceptu, pri vyhľadávaní materiálu, pri jeho vyhodnocovaní a spracúvaní.

Z teoretického hľadiska prispeje skúmanie kolokačných vzťahov k prehĺbeniu poznatkov o mechanizmoch a o fungovaní spájateľnosti slov na širokom empirickom základe. Vytvorí sa nová a prehĺbená poznatková báza aj pre konfrontačný výskum slovenčiny.

Z experimentálneho hľadiska sa pri výskume spájateľnosti slov využívajú na jednej strane rôzne matematicko-štatistické modely zisťovania kookurencie a kolokability slov, ale početné analýzy môžu poskytnúť poznatky aj spätnú väzbu pre tvorcov takýchto modelov a verifikácie kvantitatívnych metód môžu prispieť k skvalitneniu týchto nástrojov, pretože každá štatistická miera dokáže nájsť len istú časť a len istý typ kolokácií. Na druhej strane obrovské množstvo získaných kolokácií na základe štatistických mier si vyžaduje tak či tak pomerne náročnú a prácu analýzu lingvistov. Je preto výhodné, ak vyhľadávací nástroj poskytuje lingvistovi čo najväčšiu mieru voľnosti pri zadávaní dotazu a lingvista má možnosť na základe jedného dotazu vytvárať rôzne zacielené triedenia. Toto bohužiaľ neumožňujú všetky súčasné vyhľadávače a všetky dostupné korpusy. Vyhľadávanie s možnosťou využitia lingvistických kategórií nie je možné pri nelematizovaných a morfológicky neznačkovaných korpusoch. Isté možnosti modelovať morfosyntax prirodzeného jazyka však dávajú implementované formálne jazyky, ako sú napr. regulárne výrazy.

Z praktického hľadiska sa očakáva konkrétny výstup v podobe slovníka kolokácií, prvého svojho druhu na Slovensku. Ďalším praktickým prínosom bude aj návrh technologickej platformy na tvorbu takéhoto osobitého lexikografického diela.

Vymedzenie predmetu skúmania

Z psychologického hľadiska sú kolokácie slovné asociácie, ktoré si hovoriaci osvojuje spontánne s osvojovaním si jazyka. Vytvárané asociačné vzťahy sú očividne súčasťou individuálneho lexikónu hovoriaceho v jeho sémantickej pamäti a v pamäti sa aj evokujú ako predpripravené celky. Potvrdzujú to aj psycholingvistické experimenty overovania spontánnych reakcií a merania odpoveďových časov pri slovných stimuloch a produkovaných asociáciách.

Z jazykového hľadiska nejde pritom vždy o jasne ohraničené asociácie, ale o splyvavé, prekrývajúce sa kontinuum od rozmanitých kvantitatívnych (frekvenčných) a kvalitatívnych (významových) preferencií, až po jednoznačné sémantické diferencie. Môžeme si dať návrh / otázku / odpoveď / žiadosť, a hoci má slovo dať okrem iného aj významy *1. poskytnúť, 2. predložiť, 3. položiť, ...*, z týchto významových ekvivalentov môžeme poskytnúť už len odpoveď. Návrh a žiadosť môžeme len predložiť a vo význame „dať“ môžeme položiť len otázku.

Z druhej strany tieto zdánlivo príbuzné slovesné bázy rozvíjajú vlastné a diferencované kolokačné profily, ktoré ukazujú, že príbuznosť je len jednosmerná k nadradenému hyperonymu, medzi sebou navzájom však na úrovni najfrekvencovanejších kolokačných vzťahov nemajú fakticky nič spoločné. Analýzy frekvenčnej distribúcie jasne ukazujú, že každé zo slovík má iné (až na malé výnimky) typické objekty, porov.:

dat' =		
poskytnúť	položiť	predložiť
azyl	aktovku	analýzu
dôkaz/-y	brankára	dohodu
dostatok	dlaň	dôkaz/-y
dotáciu	dôraz	doklad/-y
informáciu/-e	fajku	dokumenty
možnosť/-ti	fľašu	informáciu
náhradu	hlavu	konceptiu
návod	klobúk	kópiu
ochranu	knihu	materiál
oporu	kufor	návrh/-y
peniaze	kvety	novelu
podporu	kyticu	originál
pomoc	list	osvedčenie
pôžičku	loptu	petíciu
prácu	nohu	plán
prehľad	noviny	podklady
priestor/-y	obálku	ponuku
príležitosť	otázku/-y	potvrdenie
príspevok	papier	prehľad
prostriedky	pero	preukaz
rozhovor	podnos	problém
šancu	pohár	program
služby	prst	projekt
ubytovanie	pušku	správu
údaje	ruku/-y	stanovisko
útechu	šálku	vyjadrenie
útočisko	škatuľu	výpis
úver/-y	slúchadlo	výsledky
vysvetlenie	telefón	zákon
záruku/-y	veniec	zámer
...

Porovnanie kolokačných profilov dvoch slov samostatne a v prípade ich spoluvýskytu platí aj ako dôkaz toho, či ide o voľné alebo ustálené slovné spojenie. V prípade, že kolokačné profily skúmaných slov samostatne a pri ich spoluvýskyte sú podobné, ide o voľné slovné spojenie. Čím viac sa kolokačné profily slov jednotlivo a v ich spoluvýskyte rozchádzajú, tým je pravdepodobnejšie, že ide o ustálené slovné spojenie.

Kolokačné paradigmy teda netvoria nijaké priamočiare, odhadnuteľné alebo dokonca predpovedateľné vzťahy, nefunguje analógia, či dokonca reverzibilita vzťahov. Ďalšia tabuľka ukazuje zložitost' takýchto vzťahov medzi slovesnou bázou na príklade spojení s koreňom slova *stúpiť* a niektorými genitívnymi substantívnymi kolokátmi:

	stúpiť do	vstúpiť do	nastúpiť do
blata	+	+	-
piesku	+	+	-
kruhu	+	+	-

šlapaje	+	-	-
auta	-	-	+
miestnosti	+	+	-
funkcie	-	-	+
bránky	-	-	+
štrajku	-	+	-
ringu	-	+	+
lietadla	-	+	+
svedomia	+	+	-
zamestnania	-	-	+
platnosti	-	+	-

Z jazykového hľadiska treba považovať za kolokácie len zmysluplné slovné spojenia, ktoré možno identifikovať na úrovni vety. Kolokačný potenciál, teda kombinatorické možnosti v nasledovnej vete dovoľujú vytvoriť veľa kolokácií, z ktorých však len niektoré možno považovať za zmysluplné celky. Vo vete:

Hovorca vedúceho úradu ministerstva zahraničných vecí povedal...

možno vyčleniť prinajmenšom nasledovné slovné spojenia:

- a) hovorca vedúceho
- b) hovorca úradu
- c) hovorca ministerstva
- d) hovorca povedal
- e) hovorca zahraničných vecí
- f) hovorca vedúceho vecí
- g) vecí povedal
- h) vedúceho ministerstva
- i) vedúceho povedal
- j) úradu povedal
- k) ministerstva zahraničných
- l) ...

Slovné spojenia a) - d) sú zmysluplné kolokácie, pretože pomenúvajú realne možné denotáty, spojenia e) - f) nemajú oporu v realite a výrazy g) - k) sú voľné segmenty vyčlenené z aktuálneho kontextu, ktoré mimo neho nemajú zmysel.

Hoci slová môžu v komunikácii plnohodnotne fungovať aj izolovane, vždy ide o špecifickú, spravidla orientačnú (porov. *Otvoriť, Zatvoriť, Stlačiť, Ťahať, Vchod, Východ, Von, Dnu ...*) alebo apelovú funkciu (porov. *Čakajte!, Vstúpte!, Nefajčite!, Nevstupujte!, Ticho! ...*) s jednoznačnou väzbou na konkrétnu mimojazykovú realitu. Tieto stavy slova, teda tzv. bezkontextové použitie je však vždy len jedna z jeho mnohých textových funkcií.

Všeobecne platí, že každé slovo ma nejaký kolokačný potenciál od monokolokabilného (teda jediného prvku, s ktorým sa bežne spája a je spravidla ľahko identifikovateľný), cez ustálenú spájateľnosť (ktorú možno identifikovať najmä na základe pomenovacej funkcie, resp. celostnosti významu viacslovného výrazu, čo samozrejme konštituuje aj samotnú ustálenosť kolokácie) až po tzv. typickú, resp. bežnú, ktorá sa realizuje pri používaní slova v textoch a dá sa identifikovať pomocou jednoduchej frekvenčnej distribúcie slova, ktorá v zásade najobjektívnejšie dokumentuje typickosť alebo netypickosť kolokácie. Iné štatistické miery (MI-score, t-score, log-likelihood,

Dice, Odds, χ^2), dávajú vždy iné súbory kombinácií slov a hľadané uzoálne kolokácie, resp. ustálené slovné spojenia sa vždy vyskytujú vo všetkých pásmach frekvenčnej škály ktorejkoľvek použitej štatistickej miery (porov. Čermák, 2006: 100-101) s istými, vopred ťažko odhadnuteľnými preferenčnými zhlukmi okolo niektorých pravdepodobnostných hodnôt. Tento fakt má za následok, že zostáva príliš veľa vyhodnocovacej práce. Okrem toho štatistické miery uvádzajú zoznamy bez ohľadu na syntagmatické poradie a ich prirodzenú kombinatoriku. Preto je na mieste skepsa, ktorá oprávňuje uprednostniť ako základnú metódu vyhľadávania kolokácií frekvenčnú distribúciu tvarov slov podľa absolútnej frekvencie s relatívne úzko nastaveným intervalom (povedzme $-2 \ 0 \ +2$) a pomerne benevolentným prahovým frekvencným limitom pre takúto päťčlennú kookurenčnú štruktúru na hodnotu 2, resp. 3.

Vysoký výskyt určitej kolokácie môže mať vplyv cez svoju frekvenčnú ustálenosť na ustálenie celostnosti významu kolokácie. Aj kolokabilitu slova si teda môžeme predstaviť ako kategóriu, ktorá má svoje centrum s prvkami s vysokou kolokabilitou smerom k periférii s kolokačne izolovanými prvkami, ale tento smer vnímania centra a periférie môžeme samozrejme aj otočiť a tvrdiť, že v centre sú prvky s jasne ohraničenou kolokabilitou a perifériu tvoria slová s veľmi širokou a len ťažko a neostro vymedziteľnou kolokabilitou. Aj keď frekvencia spoluvýskytu dvoch prvkov má určité vplyv na vnímanie jej ustálenosti, neznamená to automaticky, že ustálené je aj frekventované. Dôkazom je frazeológia, kde je obmedzená, resp. individuálna kolokabilita konkrétnych prvkov priam ich konštitučnou vlastnosťou, pritom takéto jednotky môžu stáť z hľadiska frekvencie výskytu celkom na periférii slovnej zásoby. Spájateľnosť slova preto treba chápať a v konečnom dôsledku aj skúmať a registrovať ako kategóriu, ktorá má povahu kontinua od ustálených, cez bežné/typické/ frekventované väzby až po tzv. „neustálené“ väzby, realizované najmä v podobe aktuálnych spojení slova v novom a neočakávanom kontexte. Môže ísť potom buď o obyčajnú jazykovú chybu alebo o nové označenie známeho faktu, alebo označenie nového faktu.

Spájateľnosť slova je aj základným kritériom na skúmanie významu slova. Spájateľnosť sa neviaže na slovo, ale na význam. Ide o dichotomický vzťah slova v systéme a v texte, ktorý možno lapidárne vyjadriť tak, že význam slova sa realizuje v kontexte, teda spájateľnosť konštituuje význam a z druhej strany kontext zase dokumentuje kontextuálnu podmienenosť významu.

Spájateľnosť slova nie je nezávislá ani od tvarovej stránky slova, teda spektrum kolokátov slova nie je primárne spojené so slovom ako celkom, ale je tiež často obmedzené na jeden alebo len niekoľko tvarov z celej paradigmy slova. Uplatňuje sa tu základný princíp vzniku ustálených slovných spojení v podobe funkčnej separácie (porov. Dolník 1997) istého prvku z jeho pravidlenej paradigmy, postupnej emancipácie, ktorá v krajnom prípade vedie až k izolácii a vypadnutiu prvku zo všetkých svojich pravidelých paradigmatických a niekedy aj syntagmatických vzťahov, čo v extrémnych prípadoch vedie až k rozpadu paradigmy a existencii tzv. unikálií, resp. nekrotizmov, ktoré potom nachádzame napr. vo frazeológii ako exotické relikty takýchto procesov. Ako píše F. Čermák “kolokácie sú primárne vytvárané slovnými tvarmi, ktoré často nemožno zovšeobecniť na celú lexému” a preto sa podľa neho treba pri vyhľadávaní kolokácií v korpuse sústrediť na skúmanie spoluvýskytu tvarov kolokácií (Čermák 2006, 12). Z uvedených faktov potom logicky vyplývajú dve skutočnosti: kolokačný profil slova musí byť niečo individuálne, resp. neopakovateľné, pretože v jazyku nenájdeme dve úplne totožné slová, na druhej strane väčšia, či menšia podobnosť globálnych kolokačných profilov slov musí zákonite vypovedať niečo o miere ich podobnosti, resp. odlišnosti.

Z uvedených faktov vyplýva, že globálny kolokačný profil slova sa viaže na dve kategórie vzťahov:

1. na všeobecné kategoriálne (slovnodruhovú) vlastnosti slova
2. na paradigmatické tvary slova.

V nich a cez ne sa manifestuje významová štruktúra slova. Pri zásadách skúmania a opisu kolokačného profilu ukážeme, aký zásadný metodologický význam majú tieto tézy.

Za základný princíp zostavovania slovníka kolokácii považujeme z uvedených dôvodov skúmanie frekvenčnej distribúcie tvarov slova.

Výber kolokácií

Keďže ustálených a tzv. bežných kolokácií je veľké množstvo, treba ich výber orientovať vzhľadom na zameranie slovníka, ktorý má primárne zachytávať kolokácie vo všeobecnej slovnej zásobe. Oprieme sa pritom o najnovšiu Čermákovu klasifikáciu typov kolokácií, ktorý na základe lingvistických kritérií a) systém – text (teda ustálené – neustálené), b) pravidelné – nepravidelné (formálne aj sémanticky), c) kolokácia – nekolokácia (iná syntagma) a d) proprium – neproprium člení lexikálne kombinácie v texte nasledovne:

1. Systémové
 - 1.1. Pravidelné
 - 1.1.1. Terminologické (*kyselina sírová*)
 - 1.1.2. Propriálne (*Vysoké Tatry*)
 - 1.2. Nepravidelné – idiómy (*ležať ladom*)
2. Textové
 - 2.1. Pravidelné
 - 2.1.1. Bežné kolokácie (*letná dovolenka, ľahká odpoveď*)
 - 2.1.2. Analytické kombinácie tvarov (*šiel by, bol zapísaný*)
 - 2.2. Nepravidelné
 - 2.2.1. Individuálne metaforické kolokácie (*tresúco vtipný*)
 - 2.2.2. Náhodné susediace kombinácie (... *vývody vzduchotechniky vo vnútri bytu, ktoré sú...*)
 - 2.2.3. iné kombinácie (skomoleniny)
3. Textovo-systémové
 - 3.1. Bežné kolokácie uzuálne (*umyt' si ruky, nakrájať nadrobno, nastúpiť do vlaku ...*) (porov. Čermák 2006, 12).

Predmetom nášho opisu nebudú potom terminologická kolokácie 1.1.1, propriálne kolokácie 1.1.2., analytické konštrukcie 2.1.2., ani textové nepravidelné individuálne metaforické kolokácie 2.2.1., a ani náhodné susediace kombinácie 2.2.2., ale budú nás zaujímať najmä systémové nepravidelné kolokácie typu 1.2., textové pravidelné bežné kolokácie 2.1.1. a textovo-systémové bežné kolokácie uzuálne typu 3.1.

Metodický postup

V projekte ide teda nielen o registráciu a opis viac-slovných lexikalizovaných a frazeologických pomenovaní, ale aj o registráciu tzv. typických, resp. uzuálnych frekventovaných kookurencií, teda aj slov s relatívne širokou kolokabilitou, ktorá je však frekvenčne diferencovaná a tým aj ohraničiteľná. Z lingvistického hľadiska je pri takto definovanom prístupe dôležitým metodologickým východiskom skutočnosť, že kolokácie nie sú primárne viazané a zovšeobeciteľné na abstraktný pojem lexéma, resp. lemma ale na slovné tvary, a to diferencovane podľa jednotlivých významov. Spracúvané budú teda nepravidelné systémové kolokácie (idiómy a frazémy), ďalej bežné pravidelné textové kolokácie (*zimná rekreácia*) a uzuálne textovo-systémové kolokácie (*krájať nadrobno, hovoriť úsečne, vystúpiť z auta*); z opisu budú vynechané pravidelné systémové kolokácie terminologického (*difúzna množina, pravý uhol*) a propriálneho typu (*Vysoké Tatry*).

Materiálovo sa výskum opiera o Slovenský národný korpus Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV (ca 320 mil. textových slov). Samozrejmom súčasťou pri tvorbe kolokačného musí byť detailná reflexia slovníkových zdrojov. Tie poskytnú predovšetkým informácie o menej frekventovaných,

zato ustálených lexikalizovaných a frazeologických slovných spojení, ktoré frekvenčná analýza nemusí v korpuse odhliť. Základný heslář opisovaných jednotiek sa opiera o frekvenčné kritérium, to znamená, že skúmané budú prioritne najfrekventovanejšie slová slovnej zásoby.

Vyhľadávanie triedenie a počítanie kolokácií

Vzhľadom na veľké množstvo reálne existujúcich kolokácií a kombinácií slov v korpuse treba použiť matematické metódy zisťovania slovných asociácií pomocou matematicko-štatistických modelov integrovaných vo vyhľadávacom nástroji korpusového manažéra Manatee s prehliadačom Bonito. Korpusový manažér Manatee s browserom BONITO v Slovenskom národnom korpuse poskytuje nasledovné možnosti vyhľadávania, počítania a triedenia kolokácií:

1. Vyhľadávanie **ret'azca** výrazov.
2. Vyhľadávanie pomocou morfológických značiek (**tag**) a základných tvarov slov (**lema**).
3. Vytváranie a triedenie **konkordančných** riadkov.
4. Anotácie **textov**, z ktorých pochádzajú konkordančné riadky s výskytom hľadaného výrazu
5. **Ukladanie** výsledkov vyhľadávania.
6. **Štatistické** triedenia.
7. Vytváranie **zložitých** dotazov pomocou regulárnych výrazov.

Prvou možnosťou je zisťovanie *konkordancií*. Sú vhodné ako prvá rýchla informácia o typickom okolí. Možeme pritom použiť *jednoduché triedenie* s určením počtu triedených pozícií pre ľavý alebo pravý kontext, alebo samotný KWIC doprava, resp. doľava podľa atribútov lemma/word/tag a to buď abecedne alebo retrográdne.

Všeobecné triedenie umožňuje usporiadať KWIC abecedne s vynechaním duplicitných výskytov, voliť veľkosť intervalu vpravo a vľavo od KWIC s možnosťou výberu atribútov pre každú pozíciu zadaného intervalu individuálne.

Samostatne možno zisťovať konkrétne kolokácie so zadaným kolokátom ku KWIC v zadanom intervale.

Základné možnosti vyhľadávania v korpuse:

1. Vyhľadávanie tvaru slova:

1. Základný atribút: **word** (slovný tvar/slovné tvary)
 1. Zápis: [word="posledné"]
 2. = slovné tvary možno zadávať bez formálnych značiek (zátvoriek a úvodzoviek):
 1. posledné
 3. Slovné spojenie:
 1. posledným slovom

Výsledok vyhľadávania:

Korpus : prim-2.1-public-all

Dotaz : posledným slovom

1:prvým slovom prvej kapitoly a skončím < **posledným slovom** > poslednej kapitoly

2:cnenie po barbarstve , ktoré je < **posledným slovom** > každej civilizácie a zároveň posledným

3:posledným slovom každej civilizácie a zároveň < **posledným slovom** > skepticizmu.

4:hlavu . Táto frustrácia nemôže byť < **posledným slovom**>. Čitateľovi sa nemá kompozičná práca
 5:Mercedes S nie je však < **posledným slovom**> automobilky v kategórii luxusných
 6:Nové Toledo však nie je < **posledným slovom**> Seatu.
 7:Rada NATO - Rusko nemôže byť < **posledným slovom**> vo vzťahoch medzi NATO a Ruskom
 8:Toto prílepšenie by však nemalo byť < **posledným slovom** >. Čo pripravujú odbory ?
 9:z podplukovníka na plukovníka nie je < **posledným slovom**> vlády v tejto záležitosti
 ...

Vyhľadávanie podľa slova:

- **Lemma** = základný slovníkový tvar
- Vyhľadá slovo alebo slovné spojenie vo **všetkých** tvaroch
- Výstup: všetky **konkordancie** obsahujúce tvary hľadaného slova (s malým a veľkým začiatočným písmenom)

Výsledok vyhľadávania slova:

[lemma="slovo"]

Korpus : prim-2.1-public-all

Dotaz : slovo

16: iaca . Odkrývanímencie básnického < **slova**> a textu (s ...
 17: mesiaca . Často sa takto zvyrazňujú < **slová**> vyjadrujúce
 18: označuje mimoriadny dôraz na niektoré < **slovo**> : Lenže o akú
 22: te stále zostáva mechanické preberanie < **slov**> z češtiny bez
 24: rozlišuje medzi českými a slovenskými < **slovami**> a
 39: . pástiar) , lebo v < **slove**>
 boxerista sú
 43: či skôr nevyslovovanie spoluhlásky I v < **slovách**> ako podľa ,

Výsledok vyhľadávania slovného spojenia:

[lemma="posledný"] [lemma="slovo"]

Korpus : prim-2.1-public-all

Dotaz : [lemma="posledný"] [lemma="slovo"]

1: už ?) ; kým nenastúpilo < **posledné slovo**> lekárskej vedy (hm ,
 však
 5: a intenzívnym dôrazom na < **poslednom slove**> predchádzajúcej vety .
 9: ! " To boli zrejme jeho < **posledné slová**> . Tank ich prezradil
 13: o Klíntovi oživala krása jeho < **posledných slov**> „ Emília nech príde " .
 19: prvej kapitoly a skončím < **posledným slovom**> poslednej kapitoly .

Vyhľadávanie podľa morfolologickej značky (tag)

- Systém určovania morfológických kategórií – pomocou morfológickej tabuľky
- <http://korpus.juls.savba.sk/usage/morpho/>
- Tvar zápisu:
 - [tag="SSmp1"] – vyhľadá všetky substantíva substantívnej skloňovacej paradigmy mužského rodu v prvom páde množného čísla

- [tag="SSns1:r"] - vyhledá všetky vlastné mená substantívnej skloňovacej paradigmy mužského rodu v prvom páde jednotného čísla
- [tag="S.*"] – vyhledá všetky substantíva

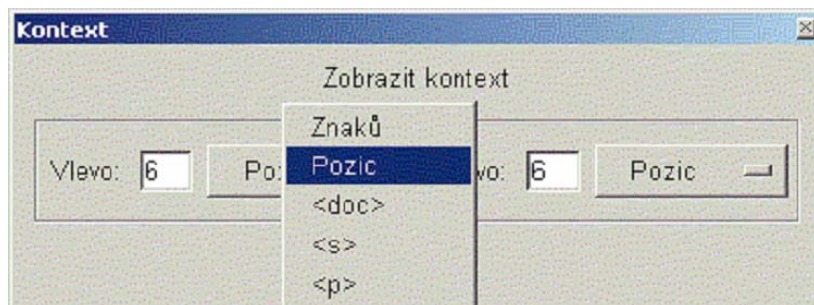
Príklad: [tag="AFms2x"] vyhledá všetky mužské životné adjektíva, zmiešanej skloňovacej paradigmy v jednotnom čísle v pozitíve:

10: 50 000 dolárov . Podľa < **autorovho** > vnuka , Dantona Burrou , o
 11: stabilitu . A navyše , z < **bánovho** > nerozvážneho postoja a
 12: už môj výber názvu . Z < **básnikovho** > denníka – čo skrýva
 13: om sa nohou doprostred < **beduínovho** > chrbta , pridržiac ho pri
 14: čakávať od neho ako od < **bossovho** > dediča . O dva mesiace
 15: em psa a odnesiem ho do < **brahmanovho** > domu . " Vrana prišla

Práca s konkordančnými riadkami

Možnosť **nastaviť rozsah** kontextu pri vyhľadávaní a ukladaní

1. Menu: **Zobrazení > Kontext**
 1. **Znak/Pozícia/dokument/veta/odsek**
 2. **Pozícia:** jedno grafické slovo, číslo al. interpunkčné znamienko

Zobrazenie atribútov

- **Menu>Zobrazenie> Atribúty:**
- **Zobrazí:**
 - **Lemma**
 - **tag**
 - **Pre slovo**
 - **Pre všetky slová**

KWIC:

... sloveso stát' sa viaže s inštrumentálom (stát' si za **slovom** /slovo/SSns7/slovo/NNNS7-----A----

Príklad

sloveso stáť sa viaže s inštrumentálom (stáť si za **slovom**;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A.....). Namiesto citovaného a nebude veľkým prekvapením ani fakt, že týmto **slovom**;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... sa označuje akékoľvek z používateľov sp...

Atributy

Zobrazit atributy

- lemma
- tag
- hlemma
- htag
- Pro všetky pozície
- Pouze v KWIC

Budiž

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... zastaveničko rozumejú pi

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... dostaveničko (SSJ I, s .

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... kostol, ale iba názvy chr

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... kostol, teda napr . Kcstc

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... , ktoré tiež môže vyjadro

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... zmeták . V podobnom zn

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... najčastejšie označoval ke

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... . Napr . : Uš kopľinky vid

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... kardinál sa najčastejšie v

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... čas Mnohovýznamové sl

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... čas treba zaobchádzať u

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... korupcia . Úsilie o stručn

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... i písmom ovládať štátny j

slovom;slovo/S&Sns7/slovo/NNNS7-----A..... i písmom popri štátnom je

N-filter (negatívny) a P-filter (pozitívny)

- **Funkcia:** redukcia konkordančných riadkov
- **N-filter** = vylúči nechcené riadky
- **P-filter** = ponechá chcené riadky
- **! Po použití filtrov už nemožno použiť abecedné ani iné triedenie!**

Príklad

- Nájdi všetky tvary na **červ.***

Nový dotaz — červ.↑

drogista — obchodník s drogami; užívateľ drog), červíci (pri	červ
presvedčivá výpoveď Lubice Steinerovej (Christian Mergenstern : Spoveď	červa
vnútornostiach mŕtvol rozrezanej od vrchu až dolu sa už zahniezdila	červač
mňa zahŕňa ako pijavica a takmer celkom ma vyčítia . Musím sa tej	červače
záznamy ? “ Mal pokušenie klamať , ale veľkí bojovníci takej	červači
všetko sa chýli dovedna a chráni novinami pred pľuvancami a beznohou	červačou
vyhodit' ? Alebo ich dáť do octovej vody ? ' Naučil som sa , že	červajzom
pozolitane japka zväčša boli zlé , napadnuté , prehryzené ,	červami
nádherne sčarbilo listie do rôznych farieb . Medzi tieto farby patrí	červaná
ušlach , prchavý , pary jedovaté Priznaky otravy : slinenie ,	červananie
vybrane len preto , aby sa povožili na najnovšom BMW - čku , či na	červanej
večer zaspala na listí jaseňa nahlas a ľahko po hláske na stole	červánka
na pery rumenné ; je jako vták , má vzduchu voľnosť milú , v	červánkoch
budižkničemu — nemešlo , cancour — franforec , čáp — bocian ,	červánky

Príklad:

N-filter

- Vylúč slovo „červ“ [lemma="červ"]

N filter [lemma="červ"]

První Poslední Od 0 Pozic od < KWIC Do 0 Pozic od

nútornostiach mŕtvo,y rozrezanej od vrchu až dolu sa už zahniezdila zahrýza ako pijavica a takmer celkom ma vycic.a . Musím sa tej záznamy ? " Mal pokúšenie klamať , ale veľkí bojovníci takej chúli dovedna a chráni novinami pred pľuvancami a bezmohou vyhodí? Alebo ich dám do octovej vody ? " Naučil som sa , že pozolitane japka zväčša boli zlé , napadnuté , prehryzené ,

- červač/červač/SSms1
- červače/červače/SSip4
- červači/červač/SSmp1
- červačou/červaš/SSfs7r
- červajzom/červajzom/SSms7r
- červami/červami/Dz

P-filter

- Ponechaj len slová s tvarom „červi...“
 - [lemma="červi.*"]

Manažer Korpus Dotaz Konkordance Zobrazení Výběr Nápověda

P filter [lemma="červi.*"] .lednntka

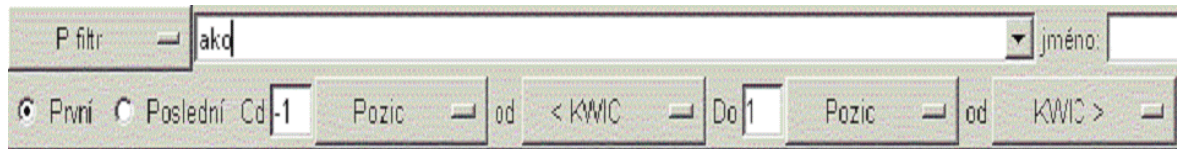
První Poslední Od 0 Pozic od < KWIC Do 0 Pozic od

bezpečnostním chybám a přenosu zákeřných hrozeb , jako jsou viry , nie je čnes náhodou sviatok ? Ako sa tí úbohí pozemskí na slnci ; človek zomrie , nezoderie sa ako vrece ; i ten priletia brhlíky , kôrovníky , glezgy , oriešky , slávik druh červienky bez zobáka a bez peria . Vedel rozprávať po tak o tŕň v materálnom význame , ani to nebola rana „ niektorých predstaviteľov SOV - nič sa nestalo - očkrylo mydlc , wreckový klavír a telocvičnu , sedmové karty ,

- červi/červi/Gkmp1x
- červiaci/červiaci/SSmp1
- červiak/červiak/SSis1
- červienka/červienka/SSfs1
- červienkovsky/červienkovsky/Dz
- červivá/červivý/AAfs1x
- červivosť/červivosť/SSfs1
- červivú/červivý/AAfs4x

Filtrovanie kontextu

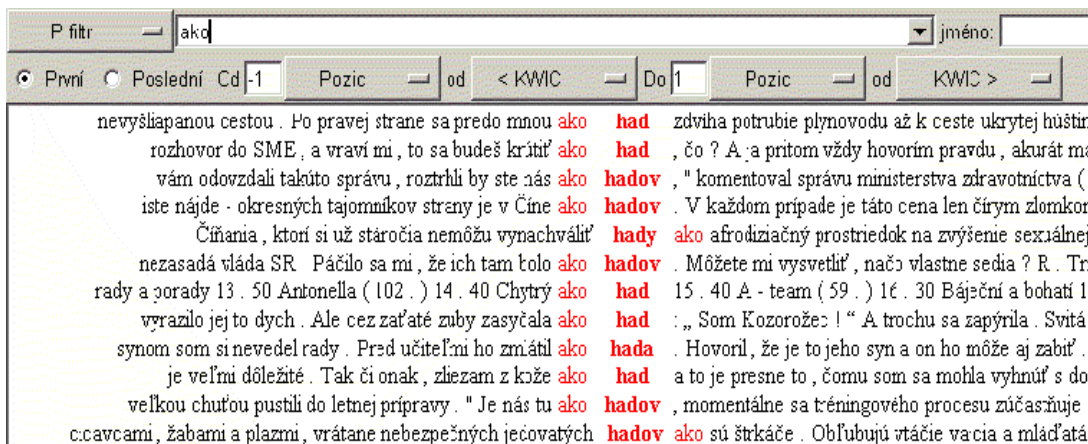
1. Oba filtre možno **kombinovať**
2. Filtre **nie sú** obmedzené len na kľúčové slovo
3. Filtrovanie podľa „**okolia**“

Príklad: vyber k slovu „had“ len riadky s „ako“

- **Postup**

1. [lemma=„had“]
2. Zvoľ P-filter
3. Napíš do riadku „ako“
4. Do lišty napíš: **-1 Pozic od <KWIC a 1 Pozic od KWIC>**

Triedenie konkordančných riadkov

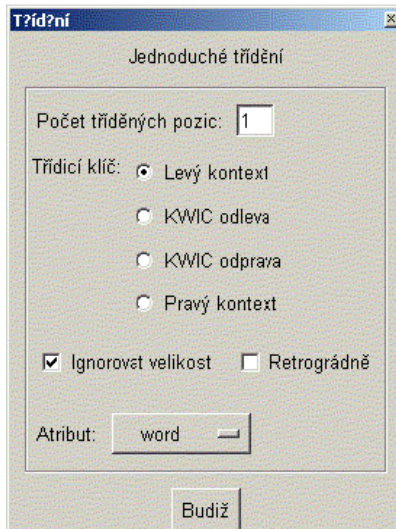
Jednoduché triedenie:

1. Konkordance>Jednoduché třídění
2. Zadáme počet triedených pozícií
3. Určíme spôsob triedenia:
 1. od zač. al. od konca vyhľadaného slova (KWIC)
 2. podľa pravého al. ľavého kontextu
 3. v abecednom al. retrográdnom poradí
 4. podľa tvaru slova, lemy, tagu
 5. s/bez rozlišovania malých a veľkých písmen

Príklad

Vyhľadáme výskyt slova „xy“

1. V Menu: Konkordancie>Jednoduché triedenie:
2. podľa n-tej pozície
3. ľavého/pravého kontextu
4. bez rozlišovania V/M
5. abc/retro

Zadanie:

- Usporiadajte konkordančné riadky k slovu „*kapusta*“ abecedne podľa prvého predchádzajúceho slova

Riešenie:

- [lemma="kapusta"]
- Počet pozícií: 1
- Kontext: ľavý
- Ignorovať veľkosť

Výsledok

- # Korpus : prim-2.1-public-all
- # Dotaz : kapusta
- suda , keď nakladám kyslú kapustu , **či** < kapustu> na kvasenie
- pestuje , aj stará odroda tzv . **čiernej** < kapusty> , ktorá
- univerzálna príloha Suroviny : čerstvá **čínska** < kapusta> , cesnak.
- Nakoniec to všetko zmiešame aj s **čínskou** < kapustou> a mäsom
- predavači predávajúci sladké zemiaky , **čínsku** < kapustu> a
- poskákať " sviňa - znak šťastia , **čiže** < kapusta> musí byť
- nezmáme frazeologizmy : slabý prorok , **čo** < kapustu> jedáva (
- Eda s otázkou : " Kam si **dal** < kapustu> , ktorú si mal

Všeobecné (obecné) triedenie

1. Menu>Konkordance>Obecné třídění
2. Umožňuje **vynechať** duplicity!
Např. při vyhledávání rovnakých morfém (koreňov/afixov...) a následnom výbere jedného výskytu z každého výrazu
3. Umožňuje súčasné abecedné **triedenie** zvolených pozícií pravého a ľavého kontextu

Postup

1. Zadáme kombináciu vyhledávaných výrazov

2. V Menu>Konkordanc> Obecné třídění:
 1. Vyplníme polia
 1. **Word/Triedit' pozíciu**
 2. Otvoríme ďalšie okno:
 1. **Přidat**
 3. Vyplníme polia
 1. **Word/Triedit' pozíciu**

Príklad

Dotaz: nájdí adverbia pri tvare „*modrý*“

- [tag="D.*"] [word="modrý"]
- Menu>Konkordance>Obecné třídění
- 1. Vstupné pole: 0 Pozic od <KWIC
- 2. Vstupné pole: 1 Pozic od KWIC>

Výsledok

- Abecedne usporiadaný konkordančný zoznam
 - 1. podľa **tag** naľavo od KWIC
 - 2. podľa **word** napravo od KWIC
 - ...*ultramarínovo modrý*...
 - ...*výrazne modrý* svit...
 - ...*žiarivo modrý* baret do sktinky...
 - ...*žiarivo modrý* lak...
 - ...*žiarivo modrý* umelý kožuch...
- **Výsledok: celkom 50, bez duplicít: 45**

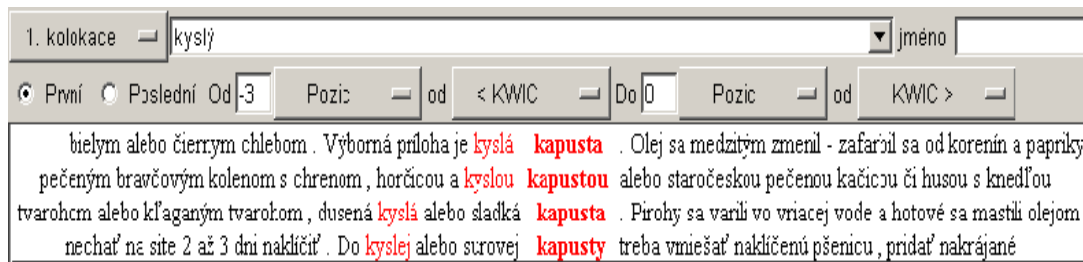
Kolokácie

Postup pre vyhľadávanie konkrétnej kolokácie:

1. Vyhľadáme „výraz“ (KWIC)
2. zvolíme: 1. kolokace
3. Dotaz: „slovo“, ktoré chceme hľadať ako kolokáciu k vyhľadanému výrazu (KWIC)
4. Do spodnej lišty zadáme max. vzdialenosť pozícií, na ktorých chceme kolokáciu vyhľadávať
5. Pozície v ľavom kontexte zapíšeme záporne (napr. -5)
6. Pozície v pravom kontexte zapíšeme kladne (napr. 3)

Príklad

- **Zadanie:**
- Vyhľadajte v konkordančnom zozname slova „kapusta“ spojenia so slovom „kyslý“ do 3 pozícií napravo
- **Riešenie:**
- KWIC k leme “ kapusta“
- 1. kolokace k leme “ kyslý“ od -3 Pozícií od <KWIC

1. kolokace | kyslý | jméno

První Poslední Od -3 Pozic od < KWIC Do 0 Pozic od KWIC >

bielym alebo čiernym chlebom . Vyborná príloha je **kyslá kapusta** . Olej sa medzitým zmenil - zafarbil sa od korenín a papriky pečeným bravčovým kolenom s chrenom , horčicou a **kyslou kapustou** alebo staročeskou pečenou kačicou či husou s knedľou tvarohom alebo kľaganým tvarohom , dusená **kyslá** alebo sladká **kapusta** . Pirohy sa varili vo viacej vode a hotové sa maslili olejom nechať na site 2 až 3 dni naklíčiť . Do **kyslej** alebo surovej **kapusty** treba vmiešať naklíčenú pšenicu , pridať nakrájané

Príklad

Zadanie:

1. Vyhľadajte výskyt slova *tágo*
2. Vyhľadajte kolokácie so slovom *hlúpy, blbý*
3. do troch pozícií napravo aj naľavo od KWIC

Riešenie:

1. Nový dotaz: [lemma= “tágo“]
2. 1. kolokácia: [lemma= “hlúpy“]
3. 2. kolokácia: [lemma= “blbý“]
4. od -3 od <KWIC do 3 KWIC>

Výsledok: 45

Uloženie výsledkov vyhľadávania

Prenos označených konkordančných riadkov do textového editora pomocou schránky (miesto dačasného uloženia):

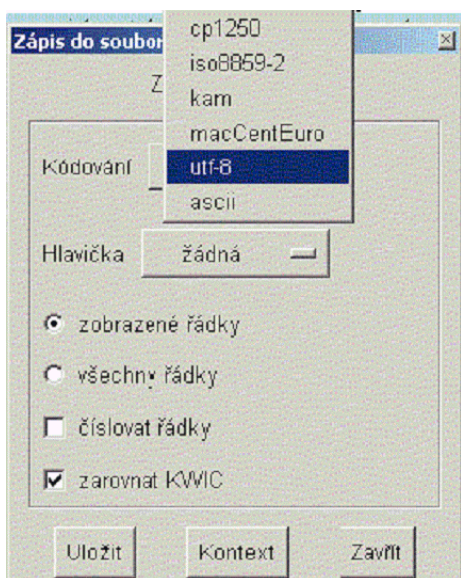
1. Výberom riadkov

1. Označíme riadky
2. Menu: Výber>Vložit do schránky (Ctrl+Ins)

3. MS Word: Úpravy>Vložiť (Ctrl+V)
2. **Vytvorením txt súboru**
 1. Menu>Konkordance>Uložiť>zápis do súboru

Zápis do súboru

- Zvolíme kódovanie pre slovenčinu
- Zvolíme informáciu o vyhľadávaní: „záhlavie“
 - Full
 - Simple
 - No
- Výber exportu riadkov
- Číslovanie riadkov
- Zarovnanie KWIC

Štatistické funkcie v BONITO

- **Absolútna frekvencia** hľadaného výrazu (KWIC) – $f(x)$
 - počet výskytov hľadaného výrazu x v celom korpuse
- **Absolútna frekvencia** výrazu v **kontexte** $f(x,y)$
 - Kontext = užívateľom zadaný počet pozícií pred a/ za hľadaným výrazom
 - $f(x,y)$ – udáva počet výskytov ľubovoľného slova „y“ v zadanom kontexte slova „x“
- **Relatívna frekvencia v kontexte** $fR(x,y)$
 - Vyjadruje, koľko % zo všetkých výskytov slova „y“ v korpuse sa nachádza v kontexte slova „x“:
 - $fR(x,y) = f(x,y)/f(x) \cdot 100\%$

Mi-score – vzájomná informácia (mutual information)

- V teórii informácií sú javy x, y definované:

$$I(x,y) = \log_2 \frac{p(x,y)}{p(x) \cdot P(y)}$$

$P(x)$ = pravdepodobnosť javu x

$P(y)$ = pravdepodobnosť javu y

$P(x,Y)$ = pravdepodobnosť, že javy x a y nastanú súčasne

Pravdepodobnosť výskytu slova

- $P(x)$ = pravdepodobnosť výskytu hľadaného slova x
 - $P(x) = f(x) : N$ (= veľkosť korpusu, počet slov)
 - $P(y) = f(y) : N$
 - $P(x,y) = f(x,y) : N$
- Po dosadení a úprave:

$$- MI(x,y) = \log_2 \frac{N \cdot f(x,y)}{f(x) \cdot f(y)}$$

Negatívna vlastnosť MI-score: je veľmi ovplyvňované frekvenciou jednotlivých slov. Najvyššie hodnoty totiž dosahujú dvojice slov s nízkou frekvenciou.

Preto možno nastaviť pre MI-score dolnú hranicu frekvencie a pre slová s absolútnou frekvenciou pod touto hranicou sa MI-score nepočíta.

T-score – miera kontrastu

- Vychádza zo štatistickej metódy testovania pomocou tzv. t-testu
- Pri kolokácii sa skúma, či zistené počty výskytov jednotlivých slov a ich dvojíc zodpovedajú náhodnému rozloženiu slov v korpuse.
- Čím vyššie je hodnota t-score, tým menej je pravdepodobné, že ide o náhodné rozloženie slov a je viac pravdepodobné, že ide o pevnejšie, ustálenejšie kombinácie slov, t. j. o kolokácie

Vzorec pre výpočet rozloženia slov v korpuse – t-score

$$T = \frac{(f(x,y) - \frac{f(x) \cdot f(y)}{N})}{\sqrt{f(x,y)}}$$

Zadávanie štatistických výpočtov

Zisťované hodnoty:

- Absolútna frekvencia
- Relatívna frekvencia
- Mi-score
- T-score

Voľba:

- Vyhľadáme slovo, ktorého kolokácie chceme štatisticky vyhodnotiť
- Menu>Konkordance>Statistiky>Kolokace

Postup

1. Zvolíme, pre aký Atribút (slovo, lemma, tag) chceme počítať kolokácie
2. Zadáme rozsah kontextu –x/y
3. Nastavíme minimálny výskyt v korpuse a v zadanom rozsahu, aby sme vylúčili slová s min. výskytom
4. Nastavenie max. počtu zobrazených riadkov

Príklad – kolokácie pre slovo „mačka“

lemma	MI-score	T-score	Rel. f[%]	Abs. f
siamská	14.5	3.464	63.16	12
mňaukat'	12.9	3.741	20.9	14
Petty	12.41	3.316	14.86	11
myši	12.33	9.432	14.04	89
zdochnutý	11.86	4.122	8.808	17
čauka	11.22	4.581	6.522	21
priasi'	10.84	5.096	5	26
tulavý	10.00	6.990	4.900	49
kaňon	10.78	6.161	4.804	38
Purina	10.78	3.74	4.811	14
Leon	10.71	4.469	4.587	20
myš	10.32	13.52	3.495	183
vrece	10.13	12.28	3.065	151
divý	9.927	12.91	2.657	167
mačiatko	9.815	3.46	2.459	12
konzerva	9.477	5.908	1.946	35
kocúr	9.31	6.315	1.733	40
pes	9.118	32.91	1.517	1087
krájať	9.098	3.458	1.496	12
zožrať	8.852	4.573	1.261	21
hrdzavý	8.776	3.456	1.196	12
chovať	8.755	6.767	1.179	46
rozpálený	8.519	3.455	1.002	12

- Treba nastaviť vyšší min. výskyt v korpuse, pretože vysoké mi-score majú mená mačiek, ktoré sa často vyskytujú len v jedinom dokumente
- „Petty“: abs. frekvencia v kontexte pri lemme Petty znamená, že sa vyskytuje celkom 11x na pozíciách -2/2 pri leme mačka, čo je 14,86% (rel. frekv. v kontexte) zo všetkých výskytov lemy Petty v celom korpuse.

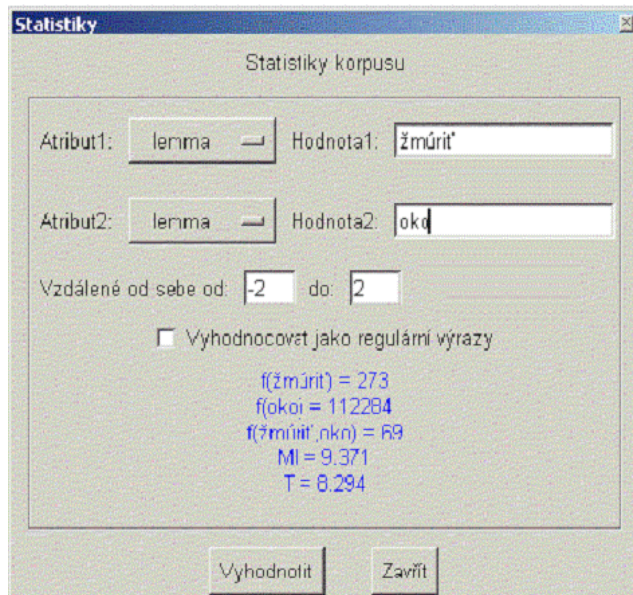
Triedenie podľa T-score

lemma	Mi-score	T-score	Rel. f [%]	Abs. f
.	2.097	36.51	0.0168	2270
a	2.956	33.06	0.02119	1440
.	1.69	28.66	0.008811	1724
aku	3.452	18.75	0.02989	426
čiaray	7.487	18.04	0.4899	329
s	2.587	15.66	0.0164	353
na	1.861	15.39	0.00992	451
diry	9.909	12.83	2.625	165
pre	3.159	11.88	0.02439	179
alabo	3.522	10.45	0.03137	131
u	4.602	9.918	0.06629	107
sa	0.9716	9.22	0.005354	354
byť	0.8799	8.723	0.005024	365
v	0.9369	8.464	0.005227	314
domáci	4.54	0.200	0.06353	75
velký	2.744	7.514	0.0183	78
hra	4.477	7.336	0.06081	59
biely	5.118	7.203	0.09484	55
mať	1.464	6.954	0.00753	119
či	2.806	6.856	0.0191	64
túlavy	10.77	6.852	4.762	47
dva	2.756	6.816	0.01844	64
!	2.563	6.646	0.01614	64

Výpočet mi-score a t-score pre jednu konkrétnu dvojicu al. kombináciu atribútov

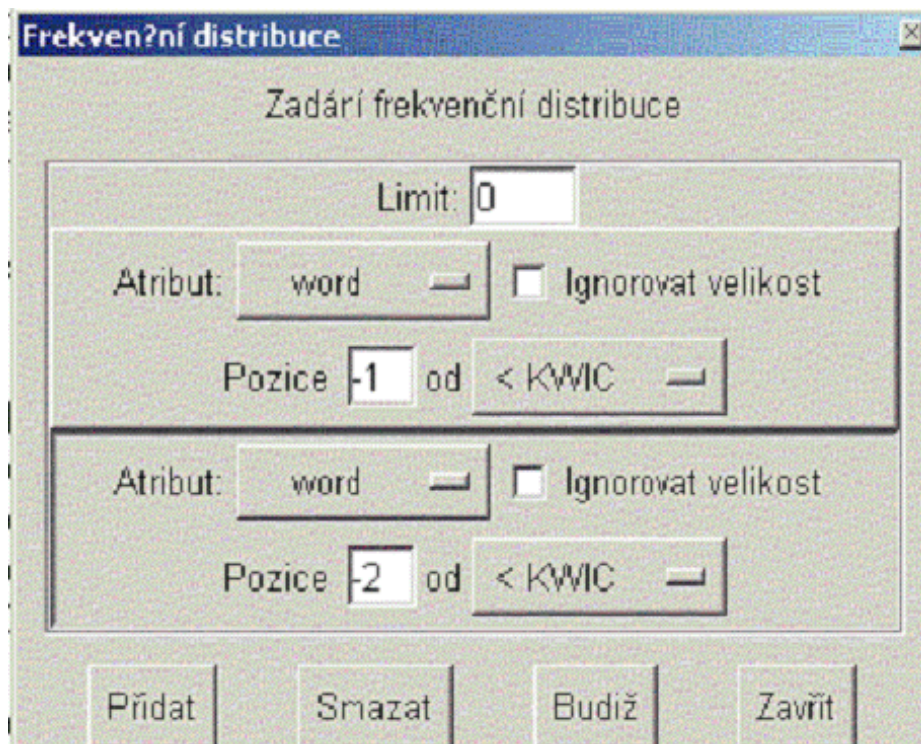
Postup

- Menu>Korpus>Statistiky
- Zobrazí:
 - Mi-score
 - T-score
 - Abs. frekv. oboch výrazov
 - Abs. frekv. dvojice slov v zadanom kontexte

Frekvenčná distribúcia

- Menu>Konkordance>Statistiky>Frekvenční distribuce
- Spočíta frekvencie slov, tagov a ich postupnosť v zadanom intervale
- Umožňuje zvolit' viac intervalov pri jednom zadaní
- Frekvencie jednotlivých intervalov možno spočítať, alebo skryť zobrazenie niektorého z intervalov

Príklad

T-score (koreluje s absolútnou frekvenciou): ukazuje mieru kontrastu - určuje mieru kolokability prvkov a, b vzhľadom k absolútnemu výskytu prvkov a, b v korpuse (vhodný pre frekventované, funkčné slová).

Príklad: MI-score pre lemmu „DAŤ“

word	MI-score	T-score	Rel. f [%]	Abs. f
sa	4.347	289	1.641	92402
si	4.192	136.8	1.474	20941
a	1.883	104.9	0.2974	20705
na	2.214	102	0.3741	16911
do	3.475	106	0.8964	13578
by	4.072	105.3	1.356	12545
mi	5.361	100.6	3.313	10626
to	2.861	86.78	0.5856	10127
mu	5.108	96.8	2.78	9938
som	3.26	85.82	0.7725	9182
aj	2.7	73.95	0.5239	7638
čo	3.194	64.87	0.7379	5304
aby	3.486	64.57	0.9034	5027
sme	3.265	62.33	0.775	4840
len	3.556	63.32	0.9484	4789
povedať	6.352	67.25	6.585	4636

Príklad: t-score pre lemmu „DAŤ“

word	MI-score	T-score	Rel. f [%]	Abs. f
sa	4.347	289	1.641	92402
,	1.85	179.7	0.2906	61853
.	1.549	147.9	0.2359	50463
si	4.192	136.8	1.474	20941
do	3.475	106	0.8964	13578
by	4.072	105.3	1.356	12545
a	1.883	104.9	0.2974	20705
na	2.214	102	0.3741	16911
mi	5.361	100.6	3.313	10626
mu	5.108	96.8	2.78	9938
to	2.861	86.78	0.5856	10127
som	3.26	5.82	0.7725	9182
aj	2.7	3.95	0.5239	7638
povedať	6.352	67.25	6.585	4636
čo	3.194	64.87	0.7379	5304
aby	3.486	64.57	0.9034	5027
najavo	8.82	63.65	36.44	4069

Príklad 3: Absolútna frekvencia kolokátov pre lemmu „DAŤ“:

word	MI-score	T-score	Rel. f [%]	Abs. f
sa	4.347	289	1.641	92402
,	1.85	179.7	0.2906	61853

.	1.549	147.9	0.2359	50463
si	4.192	136.8	1.474	20941
a	1.883	104.9	0.2974	20705
na	2.214	102	0.3741	16911
do	3.475	106	0.8964	13578
by	4.072	105.3	1.356	12545
mi	5.361	100.6	3.313	10626
to	2.861	86.78	0.5856	10127
mu	5.108	96.8	2.78	9938
som	3.26	85.82	0.7725	9182
aj	2.7	73.95	0.5239	7638
čo	3.194	64.87	0.7379	5304
aby	3.486	64.57	0.9034	5027
sme	3.265	62.33	0.775	4840
len	3.556	63.32	0.9484	4789
povedať	6.352	67.25	6.585	4636
nám	4.805	63.28	2.254	4307
jej	3.61	59.65	0.9845	4221
im	5.001	62	2.582	4096
najavo	8.82	63.65	36.44	4069
ho	3.333	57.13	0.8125	4023
gól	7.172	54.31	11.62	2991
vám	4.972	50.62	2.53	2734
ti	5.568	50.25	3.824	2635
prednosť	8.595	48.8	31.17	2394
pozor	7.692	46.55	16.67	2188
dokopy	8.935	45.58	39.47	2086
pokoj	7.182	41.52	11.7	1748
očakávať	7.808	40.24	18.07	1634
robiť	5.346	38.34	3.279	1545
poriadku	5.822	37.25	4.561	1438
urobiť	5.473	36.68	3.581	1408
Boh	5.597	35.49	3.903	1313
meno	5.287	34.61	3.147	1262
...				

Ako vidno, štatistické miery nedávajú na prvých miestach kolokácie lexikalizovaného typu, ale skôr typické syntaktické konštrukcie. Ďalším rušivým prvkom je výskyt diakritických znamienok na prvých pozíciách, ktoré však možno pomocou súboru negatívnych filtrov z analýzy vylúčiť. Tým sa aj zabráni nežiaducemu uvádzaniu kombinácií prvkov presahujúcich rámec vety. Nevýhodou je, že všetky štyri získané miery (MI-score, t-score, Rel. f., Abs. f.) poskytnú len zoznam kolokátov a ich skutočné správanie sa v kolokácii treba skúmať v konkordančnom zozname, čo je pri spravidla veľkých objemoch dát veľmi prácne a neefektívne, aj keď odstránime duplicitu a usporiadame KWIC abecedne.

Na účely výskumu kookurencie prvkov v korpuse sa ukazuje ako veľmi efektívna metóda jednoduchá *frekvenčná distribúcia*, ktorá v konečnom dôsledku poskytuje lingvisticky najvhodnejšie výsledky, ktoré nie sú ovplyvnené použitým druhom štatistickej miery. Východiskom skúmania frekvenčnej distribúcie je absolútna frekvencia prvkov v zadanom intervale pri stanovenom minimálnom limite v korpuse a minimálnom limite v zadanom kontexte.

Veľkou výhodou je, že takto získané frekvenčné údaje môžeme po uskutočnení výpočtu dynamicky meniť, vypnúť zobrazenie ľubovoľných prvkov v pravom, alebo v ľavom kontexte, robiť ich súčty, čím získavame vždy nové lingvisticky relevantné a ciele informácie v podobe kaskádovitého zoznamu kolokačných profilov skúmaného slova podľa jednotlivých jeho tvarov. Prvotný krok pri zisťovaní kolokačného profilu slova je preto zistenie frekvenčnej distribúcie v tvare $-2 < -1 < 0 < 1 < 2$. Limit pre takúto východiskovú kolokačnú štruktúru sa môže meniť až v zobrazení samotného výpočtu, podľa toho, aký rozsiahly je záznam. Dobré je ale archivovať čo najúplnejší zoznam pre neskoršie overenie alebo doplnenie výsledkov.

Príklad 4: Päťčlenná frekvenčná distribučná schéma pre lemmu „DAŤ“ s limitom 50:

word:	word:	word:	word:	word:	##
by					319
	sa				319
		dalo			319
			povedať		319
				,	319
.					275
	"				200
		Dá			200
			sa		200
				povedať	138
				to	62
	Slovo				75
		dalo			75
			slovo		75
				a	75
sa					257
	len				257
		dá			257
			(257
				USA	257
čo					243
	sa				243
		dá			191
			robiť		191
				.	104
				,	87
		dalo			52
			,		52
				a	52
,					144
	ale				93
		dá			93
			sa		93
				to	93
	že				51
		dal			51
			svojho		51
				jednorodeného	51
čo					141
	sa				141

		dá		141
			robiť	141
			,	90
			.	51
si				85
	mali			85
		dať		85
			pozor	85
			na	85
Nemci				78
	si			78
		dajú		78
			siestu	78
			,	78
Pane				77
			,	77
		daj		77
			,	77
			aby	77
Ako				65
	sa			65
		dalo		65
			čakať	65
			,	65
Predám				65
	alebo			65
		dám		65
			do	65
			prenájmu	65
isté				54
	sa			54
		dá		54
			povedať	54
			aj	54
prosby				54
	a			54
		daj		54
			,	54
			aby	54
Bože				52
			,	52
		daj		52
			,	52
			aby	52
Ak				51
	Boh			51
		dá		51
			,	51
			tak	51
...				

Toto je prvé hrubé triedenie, ktoré vytvorí základný kolokačný profil skúmanej bázy, tzv. skelet. Ďalšie výpočty sú cieľené na jednotlivé charakteristické syntaktické väzby pre daný slovný druh. Pri slovese môžeme napríklad samostane skúmať výskyt adverbii. Postupujeme tak, že formulujeme napr. nasledovný dotaz:

Príklad:

```
[lemma="dať"] [tag="D.*"]
```

a získaný výstup usporiadame podľa frekvenčnej distribúcie, napr.:

```
0<1<2<3 (limit 9)
```

word:	word:	word:	word:	##
dal				650
	najavo			400
		,		396
			že	366
			ako	11
	jasne			147
		najavo		139
			,	125
	jednoznačne			16
		najavo		16
			,	16
	veľmi			12
				545
	najavo			431
		,		373
			že	316
			ako	27
			čo	14
		svoj		18
		svoje		13
	jasne			67
		najavo		63
			,	59
	dokopy			22
		,		13
dali				488
	najavo			308
		,		281
			že	272
		svoj		10
			nesúhlas	10
	jasne			90
		najavo		90
			,	86
	dokopy			35
		.		20
		,		10
	opäť			14

		dokopy		14
	veľmi			10
		veľa		10
dala			.	10
	najavo			353
		,		235
			že	231
	jasne			211
		najavo		78
			,	74
	najviac			70
		zabrať		19
dá				19
	ľahko			246
		pochopiť		42
		rozoznať		10
			podľa	10
	dobre			10
		ukryť		37
			do	21
		zarobiť		21
	najavo			16
		,		31
			že	31
	perfektne			31
		skryť		21
			do	21
	ťažko			20
	poriadne			18
		zabrať		14
			.	14
	riadne			13
		zabrať		13
			.	13
	voľne			11
		preložiť		11
			ako	11
	úspešne			11
dalo				10
	najavo			104
		,		33
			že	33
	jasne			33
		najavo		25
			,	25
	dobre			25
	logicky			13
		predpokladať		13
			,	13
nedal				39
	najavo			39

		,		39
			že	23
dajú				35
	najavo			15
		,		15
			že	15
nedala				11
dáte				10
	najavo			10
		,		10
			že	10
dajte				10
	najavo			10
		,		10
			že	10
...				

Súčet adverbialného prvku z frekvenčnej distribúcie nám potom poskytne prehľad o frekvencii výskytu adverbií, ktorý môžeme analyzovať prakticky až na úroveň jedinečných výskytov adverbií, ak stanovíme limit pre zadaný interval na 0.

Príklad: Výskyt adverbií pri slovese dať (kvôli zostručneniu zoznamu je v tomto príklade limit frekvenčnej distribúcie nastavený na 50):

word:	word:	##
dá		2852
	ľahko	334
	ťažko	229
	veľmi	162
	dobre	157
	najavo	81
	najlepšie	67
	dokopy	59
	celkom	54
dal		2549
	najavo	660
	jasne	169
	dokopy	156
	dohromady	100
	včera	83
	dolu	60
dať		2237
	najavo	782
	dokopy	327
	dohromady	230
	jasne	76
	viac	75
	dolu	58
dali		1828
	najavo	491
	dokopy	323
	dohromady	139

	jasne	117
	ľahko	66
dala		1075
	najavo	369
	dokopy	111
	jasne	92
	dohromady	50
dajú		759
	ľahko	136
	dokopy	71
dalo		684
	ľahko	55
	najavo	51
dáme		154
	dokopy	63
dám		102
nedal		85
	najavo	85
...		

Veľmi ľahko môžeme takto cielene sledovať rôzne javy, napr. typické subjekty alebo objekty so slovesom.

Príklad: Priame objekty pre sloveso „dat“:

Query:

[lemma="dat"] [tag="S...4]

poskytne nasledovny obraz:

word:	##
prednosť	2036
pozor	1393
gól	1156
pokoj	950
šancu	696
podnet	571
súhlas	538
meno	532
výpoveď	507
možnosť	504
odpoveď	496
peniaze	486
priestor	472
príležitosť	446
život	302
návrh	301
pokyn	299
rady	279
znamenie	237
príkaz	236
hlas	198

bodku	183
dôveru	167
slovo	167
názov	165
krk	158
ruku	145
silu	136
veci	131
zmysel	121
kávu	120
prácu	119
góly	99
ruky	98
čas	97
povolenie	93
základ	89
námahu	87
právo	87
rozkaz	86
pivo	85
moc	81
siestu	79
signál	77
podmienku	76
žiadosť	75
otázku	75
dieťa	74
facku	72
pokutu	71
povel	69
zaucho	67
impulz	67
sľub	66
pauzu	64
príklad	61
rozum	61
rande	60
ponuku	59
rozhrešenie	57
...	

Takto možno zisťovať napr. aj typické subjekty pri slovese. Tu však treba zvolit „rozumnú“ mieru výberu typických subjektov, ktorých je pri takých slovesách, ako je „dať“/„dať sa“ v korpuse obrovské množstvo. V kolokačnom slovníku sa uvedú lexikalizované, resp. frazeologizované prípady, ako *slovo dalo slovo* a najfrekventovanejšie typy, napr. *súd/vyšetrovatel'/skúška...*

Príklad: Frekvenčná distribúcia subjektov pri slovesách „dať“ a „dať sa“:

word:	word:	word:	word:	word:	##
.					
	109				
	Slovo				96

		dalo			96
			slovo		96
				a	75
				,	21
	Vyšetrovateľ				5
		dal	podnet		5
				na	5
	Súd				4
		dal			4
			za		4
				pravdu	4
ťahák					84
	sa				84
		dá			84
			perfektne		21
				skryť	21
			schovať		21
				do	21
			dobre		21
				ukryť	21
			hodiť		21
				na	21
	kto				9
		dá			9
			prvý		9
				gól	9
	to				4
		dá			4
			rozum		4
				.	4
	ktorého				4
		dal			4
			boh		4
)	4
pán					36
	Boh				36
		daj			26
			šťastia		11
				,	11
			aj		11
				tebe	11
			dobrý		4
				večer	4
		dala			16
rozhodcovia					29
	mohli				29
		dať			29
			známky		29
				5	29
sa					20
	veci				16

		dali			9
			do		9
				poriadku	5
	vlak				4
		dal			4
			do		4
				pohybu	4
skúška					18
	vám				18
		dala			18
			najviac		18
				zabrať	18
zamestnávateľ					9
	môže				9
		da?			9
			zamestnancovi		9
				výpoveď	9
informácie					8
	sa				8
		dajú			8
			získať		8
				aj	4
manželia					7
	si				7
		dajú			7
			slub		7
				vernosti	7
celá					6
	záležitosť				6
		dala			6
			definitívne		6
				uzavrieť	6
fenomén					5
	sa				5
		nedal			5
			prehliadnúť		5
				ani	5
vláda					5
	si				5
		dala			5
			za		5
				cieľ	5
a					5
	vyšetrovateľ				5
		dal			5
			návrh		5
				na	5
auto					4
	sa				4
		dalo			4
			do		4
				pohybu	4

ústavný					4
	súd				4
		dal			4
			za		4
				pravdu	4
mašinéria					4
	sa				4
		dala			4
			do		4
				pohybu	4
program					4
	sa				4
		dá			4
			stiahnuť		4
				z	4
tréner					4
	mi				4
		dal			4
			šancu		4
				a	4
výsledky					4
	sa				4
		dajú			4
			očakávať		4
				.	4
				z	4
...					

Zásadný význam pre skúmanie kolokačných profilov slova má zisťovanie spájateľnosti slovných tvarov. Preto sa primárne volí pre bázu atribút „word”. Kolokáty sú vo výsledku potom pričlenené k tvarom slova. Analýza frekvenčnej distribúcie veľmi jasne ukáže typické, resp. uzuálne pomery skúmanej bázy na úrovni jej tvarov.

Pri slovese sa napríklad zreteľne ukážu jednak väzby na bázu, ale aj diferencované kolokačné vzťahy na slovné tvary skúmanej bázy. Napr. pri skúmaní frekvenčnej distribúcie tvarov slovesa „povedať” zisťujeme nasledovné typické väzby:

povedať...

Čo: pravdu / prípitok / svoj názor...

Na: margo / adresu / okraj...

Pre: agentúru / denník...

povedal...

kto: hovorca / zdroj / hlas...

Povieš...

Čo nepovieš! ...

Povie...

To sa ľahko povie! ...

Povedané...

stručne / lepšie /...

Povediac...

tak / pravdu /...

Niekedy to zneprehľadňuje výsledok, pretože rovnaké kolokáty s rôznou frekvenciou sa opakujú pri rôznych tvaroch slova. Efektívnejšia je niekedy cieleňá analýza na jediný konkrétňý tvar. Vhodné je to napr. skúmaní prechodníka a príčastia pri slovesách.

Príklad: Frekvenčná distribúcia tvaru „daný“:

word:	word:	word:	##
je			273
	daný		273
		výrazom	36
		vzťahom	24
		tým	13
		pomerom	8
		rovnícou	8
		iba	7
		ako	7
		zákonom	6
		rozdielom	5
		menlivostou	4
pre			185
	daný		185
		typ	30
		druh	25
		región	18
		okamih	13
na			169
	daný		169
		problém	42
		stav	17
		deň	16
		okamih	11
v			91
	daný		91
		deň	59
		moment	13
		okamih	8
za			52
	daný		52
		stav	32
		rok	9
že			34
	daný		34
		stav	10
		problém	8
	daný		32
		extrapoláciou	10
...			

Vyhodnocovať sa teda bude frekvenčná distribúcia tvarov slov, ktorá zistí frekvencie v zadanom intervale pri nastavenom frekvenčnom limite, ďalej sa bude zisťovať index vzájomnej informácie (Mi-score), ktorý meria silu asociácie medzi dvomi slovami podľa podielu pravdepodobnosti

výskytu dvoch slov spolu a výskytu každého z nich nezávisle. Tento test je vhodný aj na zisťovanie zriedkavejších kolokácií. Zisťovať sa bude aj tzv. miera kontrastu (t-score), ktorá je založená na rozdiel medzi pozorovaným a predpokladaným výsledkom a test určuje mieru kolokability prvku "a" a "b" vzhľadom na absolútny výskyt prvkov "a" a "b" v korpuse. Tieto dáta budú východiskom na tvorbu databázy kolokácií v slovenčine. Všetky výpočty budú archivované. Samozrejme, žiadna metóda nedokáže zistiť všetky typy kolokácií, rôzne štatistické miery sú vhodné na zisťovanie rôznych typov kolokácií, preto je nevyhnutná ich kombinácia a v konečnom dôsledku je nevyhnutná lingvistická analýza a ručné triedenie.

Štruktúrne typy kolokácií

Základnou, resp. minimálnou kolokačnou štruktúrou je bigram. Pri stanovení štruktúrnych typov kolokácií vychádzame z dvojčlennej kombinácie hlavných slovných druhov podstatné meno (S), sloveso (V), adjektívum (ADJ) a adverbium (ADV) a potenciálnych binárnych kombinácií ich paradigmatických tvarov.

Pri podstatnom mene ako kolokačnej báze je štruktúra členenia podľa kategórie pádu a čísla a kolokačnými partnermi sú S, V, ADJ, ADV. Ako regulárny výraz môžeme tento vzťah zapísať nasledovne (s tým, že pri konkrétnej analýze pochopiteľne pracujeme aj so zmenou poradia a intervalu prvkov):

S.* [S.* | V.* | A.* | D.*]

Pri slovese členíme kolokačnú bázu podľa kategórie osoby a čísla a kolokačnými partnermi sú S, V, ADJ, ADV. V podobe regulárneho výrazu ide o nasledovný vzťah:

V.* [S.* | V.* | A.* | D.*]

Triediacou kategóriou kolokačnej bázy v prípade adjektíva je pád. Kolokačnými partnermi sú S, V, ADJ, ADV. Osobitosťou pri adjektíve sú predložky. V navrhovanej kolokačnej tabuľke ich však zahŕňame pod spoločný súhrnný pojem ATR, kde sú adjektíva, zámená a aj predložky. Zjednodušuje a zjednocuje to kolokačnú tabuľku a triediacu šablónu. Regulárny výraz pre daný kolokačný vzťah má nasledovný tvar:

A.* [S.* | V.* | A.* | D.* | E.*]

Triediacou kategóriou kolokačnej bázy adverbia môže byť stupeň. Kolokačnými partnermi sú S, ADJ, V, ADV a osobitosťou tu je vzťah k zámenám. V podobe regulárneho výrazu môžeme vzťahy zapísať nasledovne:

D.* [S.* | V.* | A.* | D.* | P.*]

Kolokačné tabuľky

Na základe vyčlenených binárnych štruktúrnych typov možno zostaviť kolokačné tabuľky pre jednotlivé kolokačné bázy a ich kolokáty:

KOLOKAČNÁ TABUĽKA – PODSTATNÉ MENO

ČÍSLO	PÁD	KOLOKÁT	PRÍKLAD
SINGULÁR			
VZOREC	NOMINATÍV		
Atr + Sub1Nom		ATRIBÚT	akademický rok ; bezúhonný charakter ; psí čas ;
Sub1Nom + Sub2		SUBSTANTÍV	charakter človeka; čas a priestor; mrcha čas ; rok basy; rok koňa;
Verb + Sub1Nom		VERBUM	byť charakter ; to je charakter ! charakter vytvára ...; bliži sa čas niečoho; čas je drahý; rok plynie; písal sa rok ...
GENITÍV			
Atr + Sub1Gen		ATRIBÚT	od toho času ; onoho času ; svojho času ; do(jedného) roka ; od budúceho roka/-u ;
Sub2 + Sub1Gen		SUBSTANTÍV	črta charakteru ; centrum voľného času ; postupom času ; pre krátkosť času ; do roka a do dňa; na prelome roka ;
Verb + Sub1Gen		VERBUM	je to vecou charakteru ; dočkaj času (ako hus klasu); niet času (na niečo); tráviť veľa času ;
DATÍV			
Atr + Sub1Dat		ATRIBÚT	oproti minulému roku ; oproti predchádzajúcemu roku ;
Sub2 + Sub1Dat		SUBSTANTÍV	ku koncu roka;
Verb + Sub1Dat		VERBUM	vyhovovať charakteru niečoho; zodpovedať charakteru niečoho; byť k dispozícii niekomu;
AKUZATÍV			
Atr + Sub1Aku		ATRIBÚT	na dlhý čas ; náročný na čas ; po celý čas ; v pravý čas ; celý (boží) rok ; raz za turecký rok ; rok nato; takto rok ;

Sub2 + Sub1Aku		SUBSTANTÍV	rok čo rok ; rok po roku ;
Verb + Sub1Aku		VERBUM	mať charakter ; mať charakter niečoho (odporúčania / ...); mať rovnaký / podobný charakter ; dožičiť čas niekomu; mrhať čas ; dovršiť (...) rok ; prežiť rok ;
	LOKÁL		
Atr + Sub1Lok		ATRIBÚT	po (dlhom / istom / nejakom / pracovnom / určitom) čase ; v krátkom čase ; v ostatnom čase ; v tom istom roku ;
Sub2 + Sub1Lok		SUBSTANTÍV	v čase i nečase v čase od deviatej do jednej; v čase niečoho (detstva / (najväčšej / rannej) dopravnej špičky / ...);
Verb + Sub1Lok		VERBUM	narodiť sa v roku ... po čase sa uvidí; pracovať po čase ;
	INŠTRUMENTÁL		
Atr + Sub1Ins		ATRIBÚT	svojim charakterom (svedčať / pripomínať / ...); overený časom ; pred (nejakým) časom ; každým rokom ;
Sub2 + Sub1Ins		SUBSTANTÍV	(zamračené a) časom dažď; v porovnaní s (uplynulým) rokom ;
Verb + Sub1Ins		VERBUM	byť daný charakterom niečoho; odlišovať sa charakterom ; časom vybledne niečo; časom sa ukáže;
PLURÁL			
VZOREC	NOMINATÍV		
Atr + Sub1Nom		ATRIBÚT	rozdielne charaktery ; staré (zlaté) časy ; študentské roky ;
Sub1Nom + Sub2		SUBSTANTÍV	charaktery ľudí; charaktery postáv; časy zašlej slávy; roky dospievania;
Sub1Nom + Verb		VERBUM	bývali časy ; časy sa menia; tie časy sú (už dávno) preč
	GENITÍV		
Atr + Sub1Gen		ATRIBÚT	do (tých / dnešných / detských) čias ; za starých (dobrých) čias ; od útlych rokov ;
Sub2 + Sub1Gen		SUBSTANTÍV	prepracovanosť charakterov ; do skonania časov ; pozostatky z čias niečoho;
Verb + Sub1Gen		VERBUM	vrátiť sa do čias (niečoho / keď...); dožiť sa ... rokov ;
	DATÍV		
Atr + Sub1Dat		ATRIBÚT	oproti minulým rokom ;
Sub2 + Sub1Dat		SUBSTANTÍV	

Verb + Sub1Dat		VERBUM	
	AKUZATÍV		
Atr + Sub1Aku		ATRIBÚT	tolké časy ; po dlhé roky ;
Sub2 + Sub1Aku		SUBSTANTÍV	roky a roky ;
Verb + Sub1Aku		VERBUM	blýska sa na časy ; pamätať si časy (niečoho / keď...); prežiť roky ; potrvá roky ; cítiť roky ;
	LOKÁL		
Atr + Sub1Lok		ATRIBÚT	v dávnych časoch ; v tých časoch ; v najlepších rokoch ;
Sub2 + Sub1Lok		SUBSTANTÍV	v časoch niečoho (existencie / krízy / ...); (muž/žena/pán/pani / ...) niekto v rokoch ;
Verb + Sub1Lok		VERBUM	
	INŠTRUMENTÁL		
Atr + Sub1Ins		ATRIBÚT	pred (mnohými) rokmi
Sub2 + Sub1Ins		SUBSTANTÍV	
Verb + Sub1Ins		VERBUM	

KOLOKAČNÁ TABUĽKA – SLOVESO

SLOVESNÁ FORMA	KOLOKÁT	PRÍKLAD
INFINITÍV		
Vzor		
SubGen + Verb	SubGen	povedať do telefónu; povedať z mosta do prosta;
SubDat + Verb	SubDat	povedať (tlačovej) agentúre; povedať novinárom; povedať spravodajcovi;
SubAku + Verb	SubAku	povedať cenu; povedať čo-to; povedať hotovo; povedať na adresu (koho, čoho); povedať na margo (čoho); povedať na okraj (čoho); povedať na otázku (koho, čoho); povedať na úvod (čoho); povedať na záver (čoho); povedať posledné slovo; povedať pre agentúru; povedať pre denník; povedať pre seba (povedať si); povedať pravdu; povedať prípitok;
SubLok + Verb	SubLok	povedať v relácii; povedať v (jednom) rozhovore; povedať v súvislosti (s niečím); povedať v úvode;
SubIns + Verb	SubIns	povedať jedným dychom; povedať pred odchodom; povedať pred časom; povedať pred novinármi; pred súdom; povedať pred odletom; povedať s úsmevom; povedať so smiechom;
Atr + Verb	Atr	povedať úprimne niečo; povedať celkovo; povedať cez plece; povedať cez zuby; povedať čestne; povedať clivo; povedať cynicky; povedať ďalej;
Verb2 + Verb1	Verbum 2	čo (ti) mám povedať?; dá sa povedať; dať si povedať; mať čo povedať; mať si čo povedať; nedať si povedať; nemať (niekomu) čo povedať; nemať si čo povedať;
Neg + Verb	Negácia	nepovedať ani (pol) slova; nepovedať ani á ani bé; nepovedať zlého slova nikomu; nepovedať krivého slova nikomu; ani by som nepovedal; nikdy by som to nepepovedal (o niekom); len aby sa nepovedalo;

SINGULÁR		
Vzor		
VerbSg1 +	1. osoba	poviem rovno; poviem ako (to) je; to ti/vám poviem!;
VerbSg2 +	2. osoba	to vravíš ty!; čo na to povieš (ako odborník)?;
VerbSg +	3. osoba	tak sa nehovorí; ako sa to povie po anglicky?; hovorca (ministerstva / ministra / polície / prezidenta / úradu / policajný / ...) povedal; to sa lahko povie! vnútorný hlas povedal; (blízky / nemenovaný) zdroj povedal;
VerImp +	Imperatív	len (to) povedz!; povedz, čo čítaš a ja ti poviem, kto si;
PLURÁL		
Vzor		
VerbPl1 +	1. osoba	no povedzme;
VerbPl2 +	2. osoba	čo nepoviete?; to už viac nepovedzte; to vravíte vy;
VerbPl3 +	3. osoba	pozorovatelia vravia / hovoria; (zlé) jazyky hovoria / vravia
VerImp +	Imperatív	len (to) povedzte!
Prechodník		pravdu povediac; tak povediac;
Príčastie		diploomaticky; dobre; doteraz; eufemisticky; explicitne; filozoficky; hrubo; inakšie; ironicky; jasne; lepšie povedané; úprimne povedané;

KOLOKAČNÁ TABUĽKA – ADJEKTÍVUM

Adjektív	Kolokát	Príklad
Vzor		
Adj + SubNom	SubNom	celý lístok; celá slečna; celé mesto; celé generácie;
Adj + SubGen	SubGen	do celého tela; počas celej existencie; z celej duše;
Adj + SubDat	SubDat	
Adj + SubAkku	SubAkku	celú mladosť; celý na matku; na celé ústa; celé odpoľudnie; po celý rok; na celý svet; celú rodinu (živiť); celú sezónu; celé tirády (spustiť); celý život; za celé ľudstvo;
Adj + SubLok	SubLok	na celej čiare; po celom byte; v celej histórii; v celých krdľoch;
Adj + SubIns	SubIns	celou bytosťou; celou dušou; s celou kožou (vyviaznuť ...)
Adj + Adj	Adj	celý bledý; celý dojatý; celý rád; celý zašpinený (od blata / od krvi);
Adv + Adj	Adv	celý bez seba; celý namätko; celý nanič; celý naruby; celý odznova; celý preč;
Adj + Verb	Verb	Aby bol i vlk sýty, i baran celý; celý sa chvieť; odbiť celú (hodinu); ostať/byť celý paľ; to je celé?;

KOLOKAČNÁ TABUĽKA – ADVERBIUM

Adverb	Kolokát	Príklad
Vzor		
Adv + Adj	Adjektívum	aktuálny aj dnes ; dnes už nebohý;
Adv + Adv	Adverb	dnes tu, zajtra inde; dnes doobeda; dnes viac ako inokedy; dnes-zajtra; práve dnes;
Adv + Verb	Verbum	aj dnes sa (ešte) nájde/-u ...; čo nie je dnes, môže byť zajtra; dnes bude (prevažne) jasno / polooblačno / premenlivá / prevažne veľká / časom zväčšená oblačnosť; dnes by sme povedali ...; dnes je bežné ...; dnes očakávame...; dnes sa hovorí ...; dnes sme svedkami ...; pamätám sa, akoby to bolo dnes;
Adv + Sub	Substantiv	od dnes za týždeň; dnes vo svete;
Adv + Pron	Zámeno	dnes ja tebe, zajtra ty mne;

Editovanie

Kolokačný slovník využíva na editovanie WIKI systém (<http://en.wikipedia.org/wiki/Wiki>), ktorý ponúka jednoduché a dostatočné nástroje pre takýto typ slovníka, predovšetkým jednoduchú editovacu syntax, možnosť vzdialeného prístupu, multiediting, okamžitú aktualizáciu dát, históriu editovania a redigovania a kontrolný systém sledovania verzií zmien, linkovanie k interným a externým dátam a zdrojom a diskusné fórum, zobrazenie zdrojového textu, priamu tlač a iné akcie. Slovník vzniká na stránke <http://www.vronk.net/wicol/index.php/Special:Allpages> pod pracovným názvom WICOL.

Heslá majú nasledovnú jednotnú štruktúru:

1. Záhlavie
2. Významy
3. Kolokačné šablóny
4. Linky

Záhlavie je samotný názov hesla pomenovaný podľa kolokačnej bázy. Významy sú vyčlenené mimo kolokačnú štruktúru, pretože v rámci kolokačných typov sa významové členenie nerobí. Sú to zostručnené definície na základe slovníkov. Jadro hesla tvorí prázdna kolokačná šablóna, ktorá vychádza z kolokačných tabuliek a je špecifická a jednotná pre každý slovný druh. Vkladá sa na začiatku editovania hesla ako predloha. Linky sú jednak interné, prepájajú dáta na stránke WICOL a externé, ktoré odkazujú na dva druhy zdrojov, a to na slovníky KSSJ, SSJ a na korpusy SNK, Google, Morfeo, v ktorých sa analyzovaná kolokačná báza nachádza.

Pri editovaní sa používa nasledovná syntax:

```
==Hlavný nadpis v hesle==
```

```
===Podnadpis v hesle===
```

```
# číslovanie
```

```
| deliaci znak medzi kolokátmi; je vždy zapisovaný s medzerou, teda prázdny  
znakom medzi ním a slovom!!!
```

```
(...) zápis pre fakultatívne rozširujúce prvky kolokátov
```

```
/ deliaci znak medzi variantnými kolokátmi; je vždy zapisovaný s medzerou, teda  
prázdny znakom medzi ním a slovom!!!
```

```
' ' kurzíva
```

```
[[...]] interné linky
```

```
[http://...] externé linky
```

Príklad editovania hesla vo WIKI systéme:

Heslo: IDEALIZMUS

```
==Významy==
```

```
#''filoz.'' smer vychádzajúci z prvotnosti duchovného, ideálneho princípu  
#nezištné nadšenie za ideály, oduševnenie
```

==Kolokácie==

==Singular==

===Atr + Sub1Nom===

absolútny |
detinský |
dialektický |
donkichotský |
filozofický |
hegelovský |
...

===Sub1Nom + Sub2===

idealizmus a / verzus materializmus |
idealizmus a entuziazmus |
...

===Sub1Nom + Verb===

idealizmus chýba niekomu |
idealizmus nadväzuje |
idealizmus popiera |
... |

===Atr + Sub1Gen===

plný idealizmu |

===Sub2 + Sub1Gen===

(obrovská) dávka idealizmu |
kritika idealizmu |
kus idealizmu (je / musí byť v niekom, niečom) |
gnozeológia idealizmu |
vyznávač idealizmu |
zakladateľ idealizmu |
...

===Verb + Sub1Gen===

mať dávku idealizmu v sebe |
...

==Plurál==

===Atr + Sub1Nom===

|

===Sub1Nom + Sub2===

|

...

==Slovníky==

[<http://slovník.juls.savba.sk/?w=idealizmus&s=exact&d=kssj4&d=peciar&d=obce&d=priezviska&ie=utf-8&oe=utf-8> idealizmus v KSSJ, SSJ]

==Korpusy==

[http://korpus.juls.savba.sk:8080/manatee.ks/do_query?query=%5Blemma%3D%22idealizmus%22%5D+%amp;corpname=prim-3.0-public-all idealizmus v SNK]

[http://www.google.sk/search?hl=sk&q=idealizmus&btnG=H%C4%BEada%C5%A5+v+Google&meta=lr%3Dlang_sk idealizmus v Google]

[http://morfeo.centrum.sk/index.php?q=idealizmus&mt=2&tt=2&st=2&mts=1&sec=mor&cat=&skin=centrum&old_q=13f85940&submit.x=34&submit.y=13 idealizmus v Morfeo]

Prakticky to znamená, že kolokačné typy, ktoré sa v globálnom kolokačnom profile daného slova nerealizujú, alebo neboli zatiaľ zistené, zostávajú prázdne, ale v šablóne sa nevymazávajú. Pri vytváraní externých linkov sa zadá do vyhľadávača analyzované slovo a tento link sa vkladá do hesla. Pri linku na Slovenský národný korpus sa použije anonymný prístup. Pri vyhľadávaní v Morfeo sa aktivuje aj položka Synonymá.

Usporiadanie kolokácií

Zistené kolokácie sa vkladajú na príslušné miesto v kolokačnej šablóne v abecednom poradí kolokátov takto:

Príklad: heslo ROK

Abecedné usporiadanie – základné

===Atr + Sub1Nom===

akademický |
ako je rok dlhý |
astrologický |
báječný |
bežný |
...
výnimočný |
vysokoškolský |
zlomový |

===Sub1Nom + Sub2===

basy |
koňa |
narodenia |
odňatia slobody |
...
založenia |
zmeny |
života |

Pri usporiadaní kolokácií nasledovného typu uvádzame aj bázu, aby bola zrejماً jej pozícia a aby kolokácia bola uvedená vo svojej prirodzenej podobe:

===Sub1Nom + Verb===

čaká rok (niekoho aký) |
píše sa rok ... |
rok **p**lynie |
rok prešiel |
rok priniesol |
rok prišiel |
rok **s**a minul |
rok **u**behol |
rok uplynie |
rok uplynul |

Ak je súčasťou kolokácie predložková väzba, tak sa predložka stáva tiež triediacim abecedným prvkom:

===Atr + Sub1Gen===

do (jedného) roka |
od budúceho roka/-u |
počas (celého) roka |

Ak sú v kolokačnom type kolokácie s predložkou aj bez predložky, členia sa abecedne tak, že predložka je rovnocenná s kolokátom, je teda zaradená abecedne spolu s kolokátmi, napr.:

===Sub2 + Sub1Gen===

do konca roka |
do roka a do dňa |
do roka proroka |
jedenástka roka |
koncom minulého roka (roku) |
koniec roka (roku) |
od začiatku roku/-a |
na dobu jedného roka |
na jeseň minulého roka |
na prelome roka |
osobnosť roka |
pri príležitosti roku/-a (niekoho/ niečoho) |
raz do roka |
roku Pána |
z roka na rok |
začiatok roka (roku) |
začiatkom budúceho roka (roku) |
záverom roku(roka) |

Ak je na začiatku kolokácie fakultatívny prvok, ktorý je uvedený v okrúhlych zátvorkách, nie je triediacim prvkom, abecedné triedenie potom pokračuje podľa obligatórných prvkov kolokácie:

===Atr + Sub1Aku===

celý (boží) rok |
na rok |
na budúci rok |
na takto rok |
(presne) o rok |
o rok na to |
o rok neskôr |
...

V prípade adjektíva ako kolokačnej bázy je triediacim kritériom v rámci jedného kolokačného typu opäť abecedné poradie, ak je prítomná predložka, tak sa kolokácie triedia primárne podľa nej, napr.:

ADJ “CELÝ”

===Adj + SubGen===

do celého prípadu |
do celého procesu |
do celého sveta |
do celého tela |
počas celého dňa |
počas celého obdobia |
počas celého roka |
počas celého stretnutia |
počas celého zápasu |
počas celého života |
počas celej cesty |
počas celej doby |
počas celej existencie |
počas celej histórie |

počas celej noci |
počas celej sezóny |
z celého hrdla (zrevať, rozkričať sa) |
z celého okolia |
z celého radu (niečoho) |
z celého srdca |
z celého sveta |
z celého územia |
z celej duše |
z celej krajiny |
z celej sily |

Uvádzanie variantných prvkov sa robí pomocou okrúhlych zátvoriek () a pomocou lomky /, napr.:

===Atr + SublIns===

pred (jedným / necelým / poldruha / trištvрте) rokom |
(aj / asi / ešte / len / presne / práve / približne / takmer / takto / už /
vyššie / zhruba) pred rokom |

Spoločne sú uvádzané len totožné variantné série a v rámci fakultatívnych prvkov sa opäť uplatňuje abecedné triedenie. Ak má kolokát ďalšie fakultatívne atribúty, tieto nie sú triediacimi prvkami, sú abecedne usporiadané len vo svojej variantnej sérii, napr. pre slovesné tvary povie/povedal usporiadame zápis nasledovne:

===VerbSg3 +===

ako sa to povie po anglicky? |
hovorca (ministerstva / ministra / polície / prezidenta / úradu / ...) povedal |
|
manažér |
minister |
pán/pani |
policajný hovorca |
predseda (komisie / klubu / organizačného výboru / predstavenstva / strany /
vlády / ... |
premiér |
prezident (klubu) / ... |
primátor (mesta) |
(generálny / obchodný / výkonný) riaditeľ |
riaditeľ (klubu / odboru / pretekov / spoločnosti / školy / ...) |
sekretár |
starosta (obce) |
(štátny / tlačový) tajomník |
tréner (hostí / reprezentácie / ...) |
vedúci (odboru / oddelenia / mužstva / výpravy / ...) |
vnútorný hlas |
(blízky / nemenovaný) zdroj |

Trojbodka v kolokácii naznačuje potrebu obligatórneho, ale zároveň voľného doplnenia istého typu kolokátu:

v porovnaní s rokom ... |
do ... rokov |
na ... rokov (dopredu) |
o ... rokov mladší |
dostať ... rokov (väzenia / basy / nepodmienečne / natvrdo / voľno) |
dožiť sa ... rokov |
je mi / mu / ... dvadsať rokov preč |
koľko máš rokov? |

mať ... rokov |
mať ... rokov praxe |
minulo mu ... rokov |

Vhodnejšie je však uviesť typické kolokáty pre daný kolokačný typ. Robí sa to uvedením najfrekventovanejších nasledovne:

človek / osoba / muž / žena / ... stredných rokov |
v (prvej / druhej) polovici päťdesiatych / ... rokov |

Trojbodka sa použije aj v prípade, ak je kolokačná séria otvorená a výber prvkov sa opiera len o najfrekventovanejšie:

v porovnaní s (minulým / predchádzajúcim / uplynulým / ...) rokom |

Okrem označovania pokračujúcej variantnej série trojbodkou sa dopĺňa pri slovesných komponentoch valencia, aby mala kolokácia prirodzený zmysluplný tvar a výpovednú platnosť. Valencia sa uvádza v zátvorke, ak je kolokácia dostatočne zmysluplná a v texte môže fungovať ako zmysluplné spojenie bez nutnosti valenčného doplnenia, napr.:

Povedať...
na margo (čoho) |
na okraj (čoho) |
na otázku (koho) |
na úvod (čoho) |
na záver (čoho) |
to na niekoho (niekomu) |

Pri obligatórnej valencii sa zátvorky nepoužívajú:

Povedať...
na adresu koho, čoho |
do duše niekomu |
do očí niekomu niečo |

Pri adjektíve ako kolokačnej báze sa okrem kolokátov uvádza aj slovesné okolie, ak je typické, napr.:

ADJ „CELÝ“

===Adj + SubAkk===

celú hrbu (mať niekoho, niečoho) |
celú kopu (mať niekoho, niečoho) |

...

celý čas (byť s niekým) |
celý na matku (byť) |
celý na otca (byť) |
celé noci (prebdiť) |
celý obchod (vykúpiť) |

...

na celé hrdlo ((z)revať | rozkričať sa) |
na celé kolo (smiať sa | vykrikovať | zívvať) |
na celé ústa (povedať | smiať sa) |

===Adj + SubLok===

na celej čiare (vyhrať / prehrať / zlyhať / sklamať (sa) / ...) |
...

na celom tele (triasť sa / chvieť sa / ...) |
...
na celý úväzok (pracovať) |
na celý život (záväzok) |

V prípade adverbii sú triediacim kritériom abecedné vzťahy komponentov podľa ich prirodzenej realizácie a v prirodzenom poradí pre danú kolokáciu, napr. pri príslovke dnes v spojení so slovesami použijeme nasledovný postup:

===Adv + Verb===

aj dnes sa (ešte) nájde/-u ... |
čo môžeš urobiť dnes, neodkladaj na zajtra |
čo nie je dnes, môže byť zajtra |
dnes bude (prevažne) jasno / polojasno / polooblačno / premenlivá / (prevažne)
veľká oblačnosť |
dnes bude reč o ... |
dnes by sme povedali ... |
dnes by sme označili ... |
dnes hostí ... |
dnes je bežné ... |
dnes je (takmer) isté, že ... |
dnes je jasné, že ... |
dnes je možné, že ... |
dnes je na obed ... |
dnes je na programme ... |
dnes je na večeru ... |
dnes je pekne |
dnes je taká doba |
dnes je taký svet |
dnes je to (už) inak |
dnes je to móda |
dnes je voľno |
dnes je zrejmé, že ... |
dnes koncertuje ... |
dnes má svoj šťastný deň |
dnes mám schôdzku |
dnes (už) môžem(e) povedať, že ... |
dnes (ešte) nevieme ... |
dnes (už) nikto nepochybuje ... |
dnes očakávame... |
dnes oslavuje ... |
(aj) dnes platí ... |
dnes pozýva ... |
dnes pricestuje ... |
dnes prinášame ... |
dnes sa dočítate ... |
dnes sa dozvedel ... |
dnes sa dožíva ... |
dnes sa hovorí ... |
dnes sa hrá ... |
dnes sa koná ... |
dnes sa končí ... |
dnes sa môže ... |
dnes sa predstaví ... |
dnes sa presvedčil ... |
dnes sa stretol ... |
dnes sa uskutoční ... |
dnes sa (už, všeobecne) uznáva, že ... |
dnes sa vie, že ... |
dnes sa začne ... |
dnes sa zobudil ... |

dnes sa to bežne stáva |
dnes sa to nenosi |
dnes sme svedkami ... |
dnes sprístupnia ... |
dnes uvádza ... |
dnes uvedie ... |
dnes uverejňuje ... |
dnes (už) viem(e) (povedať, predpokladať) ... |
pamätám sa, akoby to bolo dnes |

Kolokačné šablóny

Kolokačné šablóny vychádzajú z navrhnutých kolokačných tabuliek, sú základnou schémou na editovanie hesla a tvoria jeho záväznú mikroštruktúru. Navrhnuté sú kolokačné tabuľky pre substantíva, slovesá, adjektíva a adverbia. Sú základnou oporou na usporiadanie kolokácií a v digitálnej podobe hesla slúžia ako navigátory na rýchlejší prístup ku konkrétnemu kolokačnému typu.

Wiki-Edit-Šablóna – Podstatné meno

```
==Významy==
```

```
#  
#
```

```
==Kolokácie==
```

```
==Singulár==
```

```
===Atr + Sub1Nom===
```

```
|
```

```
===Sub1Nom + Sub2===
```

```
|
```

```
===Sub1Nom + Verb===
```

```
|
```

```
===Atr + Sub1Gen===
```

```
|
```

```
===Sub2 + Sub1Gen===
```

```
|
```

```
===Verb + Sub1Gen===
```

```
|
```

```
===Atr + Sub1Dat===
```

```
|
```

```
===Sub2 + Sub1Dat===
```

```
|
```

```
===Verb + Sub1Dat===
```

```
|
```

```
===Atr + Sub1Aku===
```

```
|
```

```
===Sub2 + Sub1Aku===
```

```
|
```

```
===Verb + Sub1Aku===
```

```
|
```

```
===Atr + Sub1Lok===
```

```
|
```

```
===Sub2 + Sub1Lok===
```

```
|
```

===Verb + Sub1Lok===
|
===Atr + Sub1Ins===
|
===Sub2 + Sub1Ins===
|
===Verb + Sub1Ins===
|
==Plurál==
===Atr + Sub1Nom===
|
===Sub1Nom + Sub2===
|
===Sub1Nom + Verb===
|
===Atr + Sub1Gen===
|
===Sub2 + Sub1Gen===
|
===Verb + Sub1Gen===
|
===Atr + Sub1Dat===
|
===Sub2 + Sub1Dat===
|
===Verb + Sub1Dat===
|
===Atr + Sub1Aku===
|
===Sub2 + Sub1Aku===
|
===Verb + Sub1Aku===
|
===Atr + Sub1Lok===
|
===Sub2 + Sub1Lok===
|
===Verb + Sub1Lok===
|
===Atr + Sub1Ins===
|

```
====Sub2 + Sub1Ins====
|

====Verb + Sub1Ins====
|

==Slovníky==

[http://...]

==Korpusy==

[http://...]
```

Wiki-Edit-Šablóna – Sloveso

```
==Významy==
#
#

==Kolokácie==

==Infinitív==

====SubGen + VerbInf====
|

====SubDat + VerbInf====
|

====SubAku + VerbInf====
|

====SubLok + VerbInf====
|

====SubIns + VerbInf====
|

====Atr + VerbInf====
|

====Verb2 + VerblInf====
|

==Negácia==

====Neg + Verb====
|

==Singular==

====VerbSg1 +====
|

====VerbSg2 +====
|

====VerbSg3 +====
|
```

```
==Imperatív==
===VerbImp===
|
==Plurál==
===VerbPl1 +===
|
===VerbPl2 +===
|
===VerbPl3 +===
|
==Imperatív==
===VerbImp===
|
===Prechodník===
|
===Príčastie===
|
==Slovníky==
[http://...]
==Korpusy==
[http://...]
```

Wiki-Edit-Šablóna – Adjektívum

```
==Významy==
#...
#...
==Kolokácie==
===Adj + SubNom===
|
===Adj + SubGen===
|
===Adj + SubDat===
|
===Adj + SubAku===
|
===Adj + Adj===
|
```

```
====Adv + Adj====
|
====Adj + Verb====
|
==Lexika==
[http://...]
==Korpusy==
[http://...]
```

Wiki-Edit-Šablóna – Adverbium

```
==Významy==
#...
#...
==Kolokácie==
====Adv + Adj====
|
====Adv + Adv====
|
====Adv + Verb====
|
====Adv + Sub====
|
====Adv + Pron====
|
==Slovníky==
[http:// ...]
==Korpusy==
[http://...]
```

Vzorové heslá

Substantívum

Čas

From Wicol Jump to: [navigation](#), [search](#)

Contents

[\[hide\]](#)

[1 Významy](#)

[2 Kolokácie](#)

[2.1 Atr + Sub1Nom](#)

[2.2 Sub1Nom + Sub2](#)

[2.3 Sub1Nom + Verb](#)

[2.4 Atr + Sub1Gen](#)

[2.5 Sub2 + Sub1Gen](#)

[2.6 Verb + Sub1Gen](#)

[2.7 Atr + Sub1Dat](#)

[2.8 Sub2 + Sub1Dat](#)

[2.9 Verb + Sub1Dat](#)

[2.10 Atr + Sub1Aku](#)

[2.11 Sub2 + Sub1Aku](#)

[2.12 Verb + Sub1Aku](#)

[2.13 Atr + Sub1Lok](#)

[2.14 Sub2 + Sub1Lok](#)

[2.15 Verb + Sub1Lok](#)

[2.16 Atr + Sub1Ins](#)

[2.17 Sub2 + Sub1Ins](#)

[2.18 Verb + Sub1Ins](#)

[3 Plurál](#)

[3.1 Atr + Sub1Nom](#)

[3.2 Sub1Nom + Sub2](#)

[3.3 Sub1Nom + Verb](#)

[3.4 Atr + Sub1Gen](#)

[3.5 Sub2 + Sub1Gen](#)

[3.6 Verb + Sub1Gen](#)

[3.7 Atr + Sub1Dat](#)

[3.8 Sub2 + Sub1Dat](#)

[3.9 Verb + Sub1Dat](#)

[3.10 Atr + Sub1Aku](#)

[3.11 Sub2 + Sub1Aku](#)

[3.12 Verb + Sub1Aku](#)

[3.13 Atr + Sub1Lok](#)

[3.14 Sub2 + Sub1Lok](#)

[3.15 Verb + Sub1Lok](#)

[3.16 Atr + Sub1Ins](#)

[3.17 Sub2 + Sub1Ins](#)

[3.18 Verb + Sub1Ins](#)

[4 Slovníky](#)

[5 Korpusy](#)

[\[edit\]](#)

Významy

1. trvanie bytia merané jednotkami času
2. vymedzené al. bližšie nevymedzené časové rozpätie, obdobie
3. ohraničený časový úsek určený, vhodný na istú činnosť, lehota
4. fyz. základná fyzikálna veličina vyjadrujúca trvanie a postupnosť fyzikálnych dejov
5. fyz., astron. veličina používaných al. teoretických systémov času
6. filoz. pojem na vyjadrenie trvania a plynutia bytia
7. obyč. pomn. časy istý úsek dejín, pomery, okolnosti
8. merané časové jednotky pri istom výkone
9. poveternostné pomery, počasie

[\[edit\]](#)

Kolokácie

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Nom

aprílový | atómový | biologický | budúci | celkový | čakací | čierny | čistý | (dostatočne) dlhý | dopravný | dosiahnutý | dovolenkový | dramatický | druhý najrýchlejší čas (na svete) | dušičkový | epický | expozičný | greenwichský | hluchý | hrací | hviezdny | inkubačný | istý | jarný | jesenný | (príliš) krátky | letný | literárny | oddychový | odpracovaný | otvárací | miestny | milosrdný | mimopracovný | minulý | mŕtvy | nádherný | nadstavený | najrýchlejší | nepríjemný | nevládny | normovaný | oddychový | odpracovaný | pásmový | pekný | plodný | pochmúrny | posvätný | pozemský | pôstny | pracovný | predajný | predpokladaný predvianočný | presný | priebehový | priemerný | prítomný | psi | psovský | rekordný | slnečný | stratený | strávený | stredoeurópsky | svetový | svinský | študijný | toľký | určitý | vegetačný | vianočný | víťazný | voľný | výborný | východoeurópsky | vynaložený | výpožičný | vysielací | výsledný | zameškaný | západoeurópsky | zimný | zlý |

[\[edit\]](#)

Sub1Nom + Sub2

bilancovania | čakania | čas od času | čas a miesto (konania niečoho) | čas a priestor | čas a rýchlosť | dovoleníek | expozície | lúčenia | mieru | mrcha čas | návštevy | nehody | obeda | oddychu | odchodu | odletu | konania niečoho | kvitnutia | normalizácie | núdze | obaračiek | pokoja | pôstu | práce | prázdnin | predaja | prevádzky | príchodu | príletu | radovánok | rozpadu | totality | trvania (niečoho | umierania | uzávierky | Vianoc | vojny | volieb | vzniku | žatvy | žitia |

[\[edit\]](#)

Sub1Nom + Verb

blíži sa čas niečoho | čas beží | čas hojí (všetky rany) | čas hrá proti niekomu | čas je dlhý niekomu | čas je drahý | čas je krátky | čas je najlepší lekár | čas je vzácny | čas kráti sa | čas letí | čas sa míňa | čas nečaká na nikoho | čas nepostojí | čas nestojí | čas odvíjal niečo | čas platí, čas trati | čas pokročil | čas pracuje pre niekoho | čas plynie (pomaly niekomu) | čas raní, čas hojí | čas sú peniaze | čas súri | čas ubieha | čas ukáže | čas uteká | čas vlečie sa | čas všetko ukáže | čas vylieči | čas vypršal | čas vyrieši všetko | čas zahojí všetko | čas sa zastavil | dozrel čas (na niečo) | (už) je čas (ísť / odísť / vstávať / vrátiť sa / zamyslieť sa / ...) | je čas na niečo (nápravu / obed / odchod / zmenu / ...) | je najvyšší čas na niečo | je potrebný čas na niečo | je vhodný čas na niečo | je zvrchovaný čas na niečo | nadišiel čas (niekoho, niečoho, niečí) | naplnil sa čas | nastal čas niečoho | nastal (vhodný) čas na niečo | (ešte) nedozrel | po nečase čas býva | príde čas | prišiel čas niečoho / na niečo (odchodu / na zmenu) |

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Gen

od toho času | onoho času | svojho času | toho času | za onoho času |

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Gen

centrum voľného času | (všetko) do času | do skonania času | fond pracovného času | hľadanie (strateného) času | kategória času | koleso | krása do času, cnosť na večnosť | more času | otázka času | postupom času | nedostatok času | pre krátkosť času | premeny času | s odstupom času (hodnotiť / myslieť si / pozeráť / spomínať / uvedomiť si / ...) | strata času | stroj času | škoda času | teória času | tok času | tvary budúceho / minulého / predminulého / prítomného času | úspora času | v prúde času | v zrkadle času | väčšinu času (tráviť) | využitie / využívanie (voľného) času | zmena času | zub času | z času na čas |

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Gen

dočkej času ako hus klasu | dopriať (trochu / viac) času niekomu | dožičiť (trochu / viac) času niekomu | ísť s duchom času | je (dost) času | je (len) otázkou času | kráčať s duchom času | letieť s duchom času | mať dost / dostatok / fúru / habadej času (na niečo) | mať času (a času) | mať času nazvyš | nemať času nazvyš | neostáva času | niet / nieto času (na niečo) | prejde (ešte) času | tráviť veľa času (s rodinou / s priateľmi) | uplynie (ešte) veľa času | venovať veľa / viac času (niečomu) | zabiť veľa času | zostáva (ešte / veľa) času | zvyšuje (ešte / veľa) času |

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Dat

|

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Dat

|

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Dat

odolať času podliehať času vzdorovať času

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Aku

na dlhý čas (odísť / odmlčať sa / usídlit' sa / ...) | náročný na čas | nejaký čas (ho to trápilo / počká / ...) | po celý čas (existencie / trvania / ...) | raz za čas | v pravý čas (na pravom / na správnom mieste / ...) | za nejaký čas | za ten čas |

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Aku

|

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Aku

čakať (dlhý / krátky) čas | čas nezastavíš | dosiahnuť (najlepší / najrýchlejší / priemerný / výsledný / zlý / ...) čas | dožičiť čas niekomu | investovať čas a peniaze | krahnúť čas (pánu bohu) | krátiť si čas niečím | mať (dostatočný) čas na niečo (prípravu / regeneráciu / ...) | mať čas na niečo (kultúru / nápravu / oddych / premýšľanie / rodinu / rozmyslenie / šport / výchovu / zamyslenie / zábavu / ...) | márnit' čas | mrhať čas | nájsť si čas (na niečo) | naťahovať čas | nemať čas na niekoho, na niečo (na dlhé reči / na kultúru / na rodinu / ...) | nemať ani čas ani chuť (na niečo) | nemať na nič

čas | nemať čas nazvyš | obetovať čas | okrádať o čas niekoho | organizovať svoj čas | potrvá dlhý / istý / nejaký / určitý čas | pracovať nad čas | potrebovať čas | skrátiť čas niečoho | strácať (drahý / drahocenný) čas | strácať čas a energiu | stráviť čas | šetriť čas (a energiu) | ťahať čas | tráviť čas (čítaním / písaním / ...) | trvá krátky / dlhý čas niečo | určiť čas | ušetriť čas | všetko má svoj čas | venovať čas niečomu | vynaložiť čas na niečo | vystihnúť čas | využívať čas na niečo | vyžiadať si čas na niečo | zabehnúť skvelý čas | zabíjať čas | zaplávať skvelý čas | zaspáť čas | zastaviť čas | získať čas |

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Lok

o takomto čase | po (dlhom / istom / nejakom / pracovnom / určitom / ...) čase | v blízkom čase | v dennom čase | v dohľadnom čase | v inkriminovanom čase | v krátkom čase (dôjde / môže dôjsť k niečomu / sa stane niečo / ...) | v kritickom čase | v najbližšom čase | v (čo) najkratšom čase | v nesprávnom čase | v nevhodnom čase (prísť) | v nezistenom čase | v nočnom čase | v ostatnom čase | v poslednom čase (došlo k / sa hovorí / sa množia / sa objavili / sme svedkami niečoho / ...) | v príhodnom čase | v reálnom čase | v rekordne krátkom čase | v rekordnom čase | v riadnom (hracom) čase | v rovnakom čase | v správnom čase na správnom mieste | v tom čase (bol / býval / sa nachádzal / neexistoval / patrilo / pracoval / pôsobil / vystupoval / zastával / sa zdržiaval / ...) | v tom istom čase | v určenom čase | v určitom čase | v uvedenom čase | vo večernom čase | vo vhodnom čase (prísť / objaviť sa / ...) | vo voľnom čase |

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Lok

v čase od deviatej do jednej | v čase i nečase | v čase niečoho (detstva / (najväčšej / rannej) dopravnej špičky / explózie / konania (niečoho) / obeda / mieru / mladosti / nástupu / návštevy / nehody / neprítomnosti / nešťastia / panovania / písania (niečoho) / platnosti (niečoho) / pobytu / (vegetačného) pokoja / pôsobenia / prázdnin / príchodu / prípravy / (našej) prítomnosti / realizácie / rozhovoru / (najväčšieho) rozmachu / (najväčšej) slávy / tehotenstva / spáchania trestného činu / trvania (niečoho) / (redakčnej) uzávierky / uzavretia zluvy / (studenej / druhej svetovej) vojny / vegetácie / vydania (niečoho) / vzniku (niečoho) / žatvy) | zrkadlenie v čase |

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Lok

je na čase, aby... | po čase sa uvidí | pracovať po čase |

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Ins

overený časom | pred (nejakým) časom |

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Ins

premenlivá časom zmenšená oblačnosť | zamračené a časom dažď |

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Ins

časom sa ukáže | to príde časom | časom vybledne niečo |

[\[edit\]](#)

Plurál

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Nom

dobré časy, zlé časy | daždivé | feudálne | kritické | pohnuté | prelomové | psie | staré (zlaté) | študentské | ťažké | vlčie | zlé |

[\[edit\]](#)

Sub1Nom + Sub2

blahobytu | mladosti | zašlej slávy |

[\[edit\]](#)

Sub1Nom + Verb

boli časy, boli, ale sa minuli | bývali časy | časy sa menia | časy sa minuli | časy sú zlé | nastali (...) časy | pominuli ťažké / zlé časy | prišli časy | skončili sa časy (niečoho) | spomínať na časy | také sú dnes časy | tie časy sú (už dávno) preč |

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Gen

do (tých / dnešných / detských) čias | od antických čias | od čias niečoho (národného obrodzenia / rozpadu / vojny / vzniku) od najstarších čias (až) po súčasnosť | pozostatky z čias niečoho | z čias čoho (federácie / pôsobenia / socializmu / spoločného štátu) | za čias niekoho, niečoho (komunizmu / mladosti / studenej vojny) | za dávnych časov | za dávnych čias | za našich (mladých) čias | za starých (dobrých) čias | za študentských čias |

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Gen

do skonania časov |

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Gen

vrátiť sa do čias (niečoho / keď...) |

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Dat

|

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Dat

|

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Dat

|

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Aku

na tie časy | toľké časy |

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Aku

|

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Aku

blýska sa na časy | odísť na večné časy | odložiť na horšie časy niečo | pamätať na časy (niečoho / keď...) | pamätať si časy (niečoho / keď...) | spomínať na lepšie časy spomínať na staré časy | svitá na (lepšie) časy | vychvaľovať staré časy | zaspomínať si na časy (niečoho / keď...) |

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Lok

|

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Lok

v časoch niečoho (existencie / krízy / mieru / nepokojov / núdze / rozkvetu / (najväčšej) slávy / (studenej) vojny / ...) | v dávnych časoch | v dnešných časoch | v našich časoch | v tých časoch |

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Lok

[\[edit\]](#)

Atr + Sub1Ins

|

[\[edit\]](#)

Sub2 + Sub1Ins

|

[\[edit\]](#)

Verb + Sub1Ins

|

[\[edit\]](#)

Slovníky

[čas v KSSJ, SSJ](#)

[\[edit\]](#)

Korpusy

[čas v SNK](#)

[čas v Google](#)

[čas v Morfeo](#)

Retrieved from "<http://www.vronk.net/wicol/index.php/%C4%8Cas>"

Views

[Article](#)

[Discussion](#)

[Edit](#)

[History](#)

Personal tools

[Log in / create account](#)

/wicol/index.php/Main_Page/wicol/index.php/Main_Page

Navigation

[Main Page](#)

[Community portal](#)

- [Current events](#)
- [Recent changes](#)
- [Random page](#)
- [Help](#)
- [Donations](#)

Search

<input type="text"/>	<input type="button" value="Go"/>	<input type="button" value="Search"/>
----------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

Toolbox

- [What links here](#)
- [Related changes](#)
- [Upload file](#)
- [Special pages](#)
- [Printable version](#)
- [Permanent link](#)

<http://www.mediawiki.org/>

<http://www.mediawiki.org/>

This page was last modified 10:43, 23 April 2007.

This page has been accessed 10 times.

- [Privacy policy](#)
- [About Wicol](#)
- [Disclaimers](#)

Sloveso

Dat'

From Wicol

Jump to: [navigation](#), [search](#)

Contents

[1 Významy](#)

[2 Kolokácie](#)

[3 Infinitív](#)

[3.1 SubGen + VerbInf](#)

[3.2 SubDat + VerbInf](#)

[3.3 SubAku + VerbInf](#)

[3.4 SubLok + VerbInf](#)

[3.5 SubIns + VerbInf](#)

[3.6 Atr + VerbInf](#)

[3.7 Verb2 + Verb1Inf](#)

[4 Negácia](#)

[4.1 Neg + Verb](#)

[5 Singulár](#)

[5.1 VerbSg1 +](#)

[5.2 VerbSg2 +](#)

[5.3 VerbSg3 +](#)

[6 Imperatív](#)

[6.1 VerbImp](#)

[7 Plurál](#)

[7.1 VerbPl1 +](#)

[7.2 VerbPl2 +](#)

[7.3 VerbPl3 +](#)

[8 Imperatív](#)

[8.1 VerbImp](#)

[8.2 Prechodník](#)

[8.3 Príčastie](#)

[9 Slovníky](#)

[10 Korpusy](#)

[\[edit\]](#)

Významy

1. poskytnúť, vydať niekomu niečo
2. odovzdať do vlastníctva niečo niekomu
3. vložiť niečo do niečích rúk; *syn.* podať, odovzdať niekomu niečo
4. umiestniť niečo niekam, vložiť niekde niečo; *syn.* položiť
5. premiestniť niečo niekam a ponechať to tam; *syn.* uložiť, umiestniť
6. zveriť niekoho niekomu; umiestniť niekoho niekam
7. (*koho za koho/do čoho/na čo*) umožniť niekomu získať skúsenosti, vedomosti, zručnosti
8. (*koho komu za koho/ako koho*) zariadiť, aby niekto vykonával určitú činnosť
9. (*na koho, na čo*) rešpektovať niečí názor; riadiť sa mienkou niekoho
10. (*čo za čo*) vydať peniaze; minúť na niečo peniaze; *syn.* zaplatiť
11. *hovor.* (*čo za čo*) vydať niekomu niečo za peniaze al. za inú protihodnotu
12. (*čo/čoho (komu)*) vyžadovať energiu, úsilie na dosiahnutie určitého cieľa

13. ((komu) čo; s neurčitkom) prikázať al. zariadiť, aby sa niečo stalo; postarať sa o to, aby niekto niečo urobil

14. i nedok. v zápore (komu s neurčitkom) brániť prirodzenému, očakávanému chodu

[\[edit\]](#)

Kolokácie

[\[edit\]](#)

Infinitív

[\[edit\]](#)

SubGen + VerbInf

ad acta | do banky (niečo) | do basy (niekoho) | do boja (niečo) srdce | do časopisu (príspevok) | do čistiarne (oblek) | do daru | do dražby | do hlásenia | do hry (niečo / celé srdce / všetko) | do chodu | do jedného vreca niekoho | do konkurzu | do lavy (niekoho) |

do nákladov | do názvu | do nemocnice | do novín | do obehu | do opatery | do opravy | do parády | do pohybu | do popredia | do poriadku (niekoho, niečo) | do pozornosti | do pôvodného stavu | do predaja | do prenájmu | do prevádzky | do priamej úmery | do protikladu | do pucu | do rúk | do rovnováhy | do sadry | do služby | do služieb | do spojitosti s niečím | do stávky | do súladu (s niečím) | do (priamej) súvislosti (s niečím) | do súvisu (s niečím) | do šatne | do školy (niekoho) | do tlače | do učenia | do úschovne | do úschovy | do úst | do ústavu (niekoho) | do útulku | do úvodzoviek | do užívania | do väzby | do väzenia | do vienka | do vzťahu (niečo) | do zákona | do zálohy | do záložne | do zápisnice | do zátvoriek | do zberu |

[\[edit\]](#)

SubDat + VerbInf

k dispozícii | k inštalatérovi | k náhrade (niekomu niečo) | k námorníctvu | k pechote | k telefónu (niekoho niekomu) |

[\[edit\]](#)

SubAku + VerbInf

adresu | ako protihodnotu | almužnu | amnestiu | autogram | (definitívnu) bodku (za niečím) (za všetkým / ...) | bozk | cenu | čas na rozmyslenie (niekomu) | číslo (telefónu) | čokoľvek (za niečo) | dar | darček | dovolenku (niekomu) | dôkaz | dôraz (na niečo) | dôveru (niekomu) | dôvod (niekomu na niečo) | echo | facku | frčku (do nosa) (niekomu) | garanciu | gól | hetrik | (svoj) hlas (niekomu) | hlavy dohromady / dokopy | hocičo (za niečo) | hobľa (niekomu) | chlieb | impulz | informáciu | injekciu | inštrukcie | inzerát | istotu (niekomu) | jedlo (niekomu) | kontakt (niekomu na niekoho) | kopačky (niekomu) | kôš (niekomu) | krídla (niekomu) | krv | kvety (niekomu) | labku | lásku | (poriadnu) lekciu (niekomu) | legitimitu (niečomu) | liek | majetok | mandát | mat | milosť (niekomu) | meno | moc | možnosť | na adopciu | na borg | na dereš | na deti | na dlh | na disketu | na dôvažok | na dražbu | na exekúciu | na frak | na charitu | na kazetu | na kultúru | na narodeniny (niekomu niečo) | na niekoho | na panvicu | na papier (niečo) | na (vymastený) pekáč | na poličku (niečo) | na pranie (niekoho) | na prázdniny (niekoho k niekomu, do niečoho) | na premyslenie (niekomu niečo) | na prešetrovanie (niečo) | na pripomienkovanie (niečo) | na reči | na remeslo (niekoho) | na rováš | na rozmyslenie | na seba | na slovo (niečie) | na spanie (niekomu niečo) | na starosť | na štúdium (niekomu) | na upokojenie (niekomu niečo) | na utíšenie (niekomu niečo) | na úver | na vedomie | na Vianoce | na výchovu (niekoho niekam, niekomu) | na známosť | na zohriatie | na zvaženie | nádej | nálepku | návrh | názov (niečomu) | nocľah (niekomu) | obed | objednávku | oddych (niekomu) | odmenu | odporúčanie (niekomu) | odpoveď | odvahu | oheň (niekomu) | oprávnenie | otázku | pečať (niečomu) | pečiatku | peniaze | pocit (niekomu) | podmienku | podnet | podobu (niečomu) | podporu | pohov | pokoj | pokutu | (osobne) pokyn | pomenovanie | ponuku | popud (na niečo, k niečomu) | potvrdenie | povel | povolenie | pozor | požehnanie | požiadavku |

pôdu | pôžičku | prácu (niekomu) | právo | pre istotu | pre potešenie | pre zmenu | pred komisiu | pred objektív | pred seba | pred súd | prednosť | prepitné | prestávku | prezývku | príchod (niečomu) | priepustku | priestor | prihlášku | príkaz | príklad | príležitosť (niekomu) | prísľub | (sponzorský) príspevok | príučku | prívlastok | prostriedky (niekomu na niečo) | prvú pomoc | punc (niečomu) | pusu (niekomu) | putá | radu | ranu | recept | robotu | rozhrešenie | rozkaz | rukopis (do tlače) | ruku do ohňa za niekoho) | ruku do vrecka | ruky (za chrbát / za hlavu) | schopnosť | signál | silu | skúšku (niekomu) | slobodu | slovo (niekomu) | sľub | smer | (svoje) srdce (niekomu) | správu | stanovisko | stoličku (niekomu) | súhlas | šancu (niekomu) | tabletku (niekomu) | termín | test | tip | titul | transfúziu | trest (niekomu) | tromf(a) (niekomu) | tvar (niečomu) | ubytovanie (niekomu) | úlohu | ultimátum | úplatok | úver | večeru (niekomu) | veno | vizitku | voľno | voľnosť | vlastenca | všetko (na svete) (za niečo) | vyhlásenie | výnimku | výpoveď | výraz (niečomu) | výstrahu | vysvetlenie | význam (niečomu) | vzdelanie (niekomu) | základ | za automechanika | za babku (niekomu niečo) | za cieľ | za facku (niekomu niečo) | za murára | za námahu (niekomu niečo) | za odmenu | za pravdu (niekomu) | za robotu (niekomu niečo) | za učňa | za úlohu | za vzor (niekomu niekoho) | za ženu (dcéru niekomu) | zálohu | zámienku | zámok (na niečo) | záruku | zaucho | zbohom (niekomu) | zelenú (niekomu, niečomu) | zľavu | zmysel | znak (čoho) | znamenie | známku | zraz | žiadosť | život niekomu | život za niekoho, za niečo |

[\[edit\]](#)

SubLok + VerbInf

po (jednom) góle | po hlave (niekomu) | po hube | po jednom | po kotrbe (niekomu) | po nose (niekomu) | po papuli (niekomu) | po pive | po poháriku | po prstoch (niekomu) | po pysku (niekomu) | po ústach (niekomu) | po zadku (niekomu) |

[\[edit\]](#)

SubIns + VerbInf

dať hlavou (gól / pokyn / znamenie) | dať košom niekomu | dať rukou (pokyn / signál / znamenie) |

[\[edit\]](#)

Atr + VerbInf

bezplatne | bokom | čierne na bielom (niekomu niečo) | dolu / dole | ďalej | dokopy | dohromady | dovedna | hore | lacno | najavo (jasne / jednoznačne / otvorene / verejne / zreteľne / ...) | najavo (svoj) názor / nesúhlas / postoj / ... | najavo(svoje) city / pocity / znepokojenie / ... | najavo (svoju) nespokojnosť / nevoľu / radosť / vďačnosť / ... | naspäť | písomne (niekomu niečo) | preč | presne | priamo | sem | vopred | zadarmo |

[\[edit\]](#)

Verb2 + Verb1Inf

dať čakať na seba (dlho) | dať kľáčať (do kúta) (niekoho) | dať kúpiť (niekomu niečo) | dať najesť niekomu | dať (verejne) odsúdiť (niekoho / niečo) | dať opraviť (niečo) | dať označiť (niečo) | dať patentovať (niečo) | dať pocítiť (niekomu niečo) | dať podpísať (niekomu niečo) | dať (slávnostne) pochovať niekoho | dať pokrstiť (niekoho) | dať popraviť (niekoho) | dať preložiť (niekoho) | dať pozdravovať (niekoho) | dať sledovať (niekoho, niečo) | dať sprepiť (niekomu) | dať ušiť (niekomu niečo) | dať (u)robiť (niekomu niečo) | dať utrátiť (zvíra / psa / koňa / ...) | dať uzavrieť (niečo) | dať vedieť (niekomu niečo) | dať vyhlásiť (niečo) | dať vyhotoviť (niečo) | dať vypchať (niečo) | dať vyšetriť (niekoho / niečo) | dať zabrať (niekomu) | dať zaočkovať (niekoho) | dať zahrať (pesničku) (niekomu) | dať zakúriť (v krbe / peci) | dať zavolať (niekoho, niečo) | dať zbičovať (niekoho) | má dať – dal | nemať kde dať niečo |

[\[edit\]](#)

Negácia

[\[edit\]](#)

Neg + Verb

nedať (ani) deravý groš (za niekoho, za niečo) | nedať dlho čakať na seba | nedať dopovedať (niekomu niečo) | nedať dopustiť (na niekoho) | nedať dýchať niekomu (nedá mi/mu... dýchať) | nedať odpovedať niekomu | nedať na zákazy | nedať pokoj(a) (niekto, niečo nedá pokoja niekomu) | nedať spať (niečo nedá niekomu spať) | nedať vydýchnuť (niekomu) |

[\[edit\]](#)

Singulár

[\[edit\]](#)

VerbSg1 +

čo by som dal za to, keby/aby ... | dám hlavu/krk na to! | ja ti dám! |

[\[edit\]](#)

VerbSg2 +

ale si mu dal! | dáš pokoj! | ty si tomu (ale, teda) dal! |

[\[edit\]](#)

VerbSg3 +

(ak) dá Boh | dal by aj dušu / život za niekoho / za niečo | kto dá prvý? | kto dá viac? | nech vám dá Boh zdravia | niečo dalo veľa niekomu | (niečo) dalo veľa námahy / práce / starostí (niekomu) | (niečo) nedalo niekomu | slovo dalo slovo | svedomie nedá (niekomu) | to dá fušku | to dá (poriadne / riadne) zabrať | to dá (predsa zdravý) rozum! | zvedavosť nedá (niekomu) |

[\[edit\]](#)

Imperatív

[\[edit\]](#)

VerbImp

daj Boh šťastia! | daj prednosť (v jazde)! | odpočinitie večné daj mu Pane! | Pane (Bože),daj, aby/nech... |

[\[edit\]](#)

Plurál

[\[edit\]](#)

VerbPl1 +

|

[\[edit\]](#)

VerbPl2 +

dali by ste mi (pána, pani) xy? | koľko dáte? | vy ste tomu (ale, teda) dali! |

[\[edit\]](#)

VerbPl3 +

|

[\[edit\]](#)

Imperatív

[\[edit\]](#)

VerbImp

dajme tomu |

[\[edit\]](#)

Prechodník

|

[\[edit\]](#)

Príčastie

daná množina bodov | daná problematika | daná situácia | daná téma | dané kompetencie | dané podmienky | dané právo | dané priestorové možnosti | dané slovo (dodržať) | daný bod | daný jav | daný kontext | daný termín (dodržať) | daný rozmer | daný stav | daný uhol | daný ústavou | daný výrazom | daný vzťahom | daný zákonom | je to dané (niečím) | mať dané (od prírody) | na dané číslo | na dané miesto | na dané obdobie | na dané okolnosti | na dané otázky | na dané pomery | na dané pracovné podmienky | na dané slovo | na dané témy | na daný deň | na daný okamih | na daný predmet | na daný problém | na daný stav | na daný účel | navždy dané | objektívne dané | pevne dané | pre dané miesto | pre dané obdobie | pre dané podmienky | pre dané prostredie | pre dané územie | pre daný deň | pre daný druh | pre daný okamih | pre daný región | pre daný rozsah | pre daný súbor | pre daný systém | pre daný typ | pre daný účel | pre dané hodnoty | vopred dané | v danej dobe | v danej chvíli | v danej lehote (dodať) | v danej spoločnosti | v danom prípade | v danom regióne | v daný deň | v daný moment | v daný okamih | za dané obdobie | za daných okolností | zhora dané |

[\[edit\]](#)

Slovníky

[dať v KSSJ, SSJ](#)

[\[edit\]](#)

Korpusy

[dať v SNK](#)

[dať v Google](#)

[dať v Morfeo](#)

Retrieved from "<http://www.vronk.net/wicol/index.php/Da%C5%A5>"

Views

- [Article](#)
- [Discussion](#)
- [Edit](#)
- [History](#)

Personal tools

- [Log in / create account](#)

/wicol/index.php/Main_Page

Navigation

- [Main Page](#)
- [Community portal](#)
- [Current events](#)
- [Recent changes](#)
- [Random page](#)
- [Help](#)
- [Donations](#)

Search

<input type="text"/>	<input type="button" value="Go"/>	<input type="button" value="Search"/>
----------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

Toolbox

- [What links here](#)
- [Related changes](#)
- [Upload file](#)
- [Special pages](#)
- [Printable version](#)
- [Permanent link](#)

<http://www.mediawiki.org/>

<http://www.mediawiki.org/>

- This page was last modified 07:14, 25 April 2007.
- This page has been accessed 10 times.
- [Privacy policy](#)
- [About Wicol](#)
- [Disclaimers](#)

Adjektívum

Celý

From Wicol

Jump to: [navigation](#), [search](#)

Contents

[\[hide\]](#)

[1 Významy](#)

[2 Kolokácie](#)

[2.1 Adj + SubNom](#)

[2.2 Adj + SubGen](#)

[2.3 Adj + SubDat](#)

[2.4 Adj + SubAkku](#)

[2.5 Adj + SubLok](#)

[2.6 Adj + SubIns](#)

[2.7 Adj + Adj](#)

[2.8 Adv + Adj](#)

[2.9 Adj + Verb](#)

[3 Slovníky](#)

[4 Korpusy](#)

[\[edit\]](#)

Významy

15. úplný vo všetkých častiach, zahŕňajúci všetko v úplnosti; op. čiastočný
16. vyskytujúci sa v celku, neporušený; syn. celistvý, kompletný
17. taký, aký má byť; syn. ozajstný, pravý, skutočný
18. iba v spojení s podstatným menom zdôrazňuje istý (dlhší) časový úsek
19. vyjadruje veľkú mieru vlastnosti, javu, procesu a pod., zveličuje význam nasledujúceho výrazu

[\[edit\]](#)

Kolokácie

[\[edit\]](#)

Adj + SubNom

akcia | areál | číslo | človek | deň | dedina | generácie | hromady | chlieb | kauza | kolo | komplex | koruny | krajina | (cestovný) lístok | ľudstvo | matka | mesto | more chýb | národ | nota | obyvateľstvo | odpoveď | on | osadenstvo | otec | plejáda | polčas | pravda | priebeh | proces | projekt | rad (niečoho) | rodina | rota (ich prišla) | rozhovor | rožok | slečna | situácia | sortiment | spektrum | spoločenstvo | spoločnosť | svet | šaty | škála | telo | tón | tony (niečoho) | topánky | úspory | územie (štátu) | vanilka | vec | vesmír | vnútro | záležitosť | zápas | zástupy |

[\[edit\]](#)

Adj + SubGen

do celého sveta | do celého tela | do celého prípadu | do celého procesu | počas celej cesty | počas celého dňa | počas celej doby | počas celej existencie | počas celej histórie | počas celej noci | počas celého obdobia | počas celého roka | počas celej sezóny | počas celého stretnutia | počas celého zápasu | počas celého života | z celej duše | z celého hrdla (zrevať, rozkričať sa) | z celej krajiny | z celého okolia | z celého radu (niečoho) | z celej sily | z celého srdca | z celého sveta | z celého územia |

[\[edit\]](#)

Adj + SubDat

|

[\[edit\]](#)

Adj + SubAkk

čas (byť s niekým) | dobu | dopoludnie | hodiny | hŕbu (mať niekoho, niečoho) | kopu (mať niekoho, niečoho) | mesiace | mladosť | na celé hrdlo (zrevať, rozkričať sa) | na celé kolo (smiať sa | vykrikovať | zívateľ) | na celé ústa (povedať/smiať sa) | na matku (byť) | na otca (byť) | noc | noci (prebdiť) | obchod (vykúpiť) | obdobie | odpoľudnie | po celý čas | po celý deň | po celý rok | po celý zápas | po celý zvyšok dňa | po celý život | popoludnie | pre celého chlapa (práca) | pre celú krajinu | pre celú rodinu | pre celú spoločnosť | pre celý svet | priebeh | rodinu (živiť) | roky (pracovať na niečom) | romány (popísať) | sezónu | stáročia (prežiť) | tisícročia | tirády (spustiť) | večery (presediť spolu) | večnosť | veky | víkend (rekreovať sa) | život | za celé ľudstvo | za celé obdobie | za celé štúdium | za celý čas | za celý rok | za celý život |

[\[edit\]](#)

Adj + SubLok

na celej čiare (vyhrať / prehrať / zlyhať / sklamať sa / ...) | na celej planéte | na celej ploche | na celej zemi | na celom fronte | na celom okolí | na celom pobreží | na celom povrchu | na celom svete | na celom tele (triasť sa / chvieť sa / ...) | na celom toku | na celom úseku | na celom území | na celý úväzok (pracovať) | na celý život (záväzok) | po celom byte | po celej ceste | po celom čas | po celej dedine | po celej dĺžke (hraníc) | po celom dome | po celom ihrisku | po celej izbe | po celej krajine | po celom meste | po celej miestnosti | po celom obvode | po celom okolí | po celej ploche | po celej republike | po celom roku | po celom svete | po celej šírke | po celom tele | po celej trase | po celom území | po celej zemeguli | po celej zemi | v celej histórii | v celej kauze | v celej oblasti | v celej (svojej) sláve (ukázať sa/zjaviť sa) | v celej spoločnosti | v celej (svojej) šírke | v celej výške (napriamť sa, vystrieť sa) | v celom meste | v celom rade (niečoho) | v celom regióne | v celom rozsahu | v celom svete | v celých dejinách | v celých húfoch | v celých krdľoch | v celých skupinách |

[\[edit\]](#)

Adj + SubIns

celou bytosťou | celou cestou (rozmyšľať) | celou dušou | celou myslou | s celou kožou (ostať | vyviaznúť | vyjsť) | celou plochou | celou silou | celou tvárou (usmievať sa) | celou váhou | celým menom | celým srdcom | celým telom | celým životom |

[\[edit\]](#)

Adj + Adj

bledý | celučičký | červený | divý (byť do niečoho) | dojatý | dolámaný | hotový | chorý | meravý | mokrý | nadšený | napätý | naradostený | natešený | nedočkavý | nervózny | nesvoj (byť) | nešťastný | ohúrený (byť z niečoho) | popolavý | prekvapený | premočený | rád | rozčúlený | rozochvený | rozospatý | rozrušený | smutný | spotený | stŕpnutý | špinavý | šťastný | ubolený | uveličený | vyjavený | zadychčaný | zaprášený | zašpinený (od blata | od krvi) | zelený | zmätený | zúfalý |

[\[edit\]](#)

Adv + Adj

bez seba (byť) | namäkko | nanič (byť) | naraz | naruby | odznova | preč (byť) |

[\[edit\]](#)

Adj + Verb

Aby sa i cap nažral, i kapusta ostala celá | Aby bol i vlk sýty, i baran celý | Aby sa i vlk nasýtil, i baran zostal celý | chvieť sa | necht' sa pohltiť | odbiť celú (hodinu) | ostať/byť celý paf (z niekoho, z niečoho) | obetovať sa | premoknúť | to je celé? | triasť sa | vrátiť sa |

[\[edit\]](#)

Slovníky

[celý v KSSJ, SSJ](#)

[\[edit\]](#)

Korpusy

[celý v SNK](#)

[celý v Google](#)

[celý v Morfeo](#)

Retrieved from "<http://www.vronk.net/wicol/index.php/Cel%C3%BD>"

Views

- [Article](#)
- [Discussion](#)
- [Edit](#)
- [History](#)

Personal tools

- [Log in / create account](#)

/wicol/index.php/Main_Page/wicol/index.php/Main_Page

Navigation

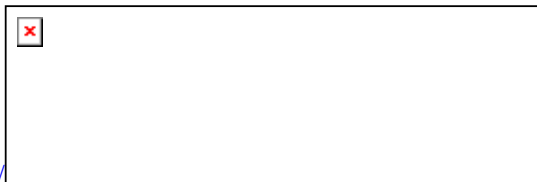
- [Main Page](#)
- [Community portal](#)
- [Current events](#)
- [Recent changes](#)
- [Random page](#)
- [Help](#)
- [Donations](#)

Search

<input type="text"/>	<input type="button" value="Go"/>	<input type="button" value="Search"/>
----------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

Toolbox

- [What links here](#)
- [Related changes](#)
- [Upload file](#)
- [Special pages](#)
- [Printable version](#)
- [Permanent link](#)

<http://www.mediawiki.org/>

<http://www.mediawiki.org/>

- This page was last modified 14:37, 25 April 2007.

- This page has been accessed 10 times.
- [Privacy policy](#)
- [About Wicol](#)
- [Disclaimers](#)

Adverbium

Dnes

From Wicol

Jump to: [navigation](#), [search](#)

Contents

[\[hide\]](#)

[1 Významy](#)

[2 Kolokácie](#)

[2.1 Adv + Adj](#)

[2.2 Adv + Adv](#)

[2.3 Adv + Verb](#)

[2.4 Adv + Sub](#)

[2.5 Adv + Pron](#)

[3 Slovníky](#)

[4 Korpusy](#)

[\[edit\]](#)

Významy

20. v deň, ktorý práve plynie, v tento deň

21. v súčasnosti, teraz

[\[edit\]](#)

Kolokácie

[\[edit\]](#)

Adv + Adj

aktuálny aj dnes | dnes už nebohý |

[\[edit\]](#)

Adv + Adv

dnes tu, zajtra inde | dnes doobeda | dnes dopoludnia | dnes naobed | dnes naposled | dnes napoludnie | dnes podvečer | dnes poobede | dnes popoludní | dnes predobedom | dnes predpoludním | dnes ráno | dnes v noci | dnes večer | dnes viac ako inokedy | dnes vo svete | dnes-zajtra | dnes zrána | práve dnes |

[\[edit\]](#)

Adv + Verb

aj dnes sa (ešte) nájde/-u ... | čo môžeš urobiť dnes, neodkladaj na zajtra | čo nie je dnes, môže byť zajtra | dnes bude (prevažne) jasno / polojasno / polooblačno / premenlivá / (prevažne) veľká oblačnosť | dnes bude reč o ... | dnes by sme povedali ... | dnes by sme označili ... | dnes hostí ... | dnes je bežné ... | dnes je (takmer) isté, že ... | dnes je jasné, že ... | dnes je možné, že ... | dnes je na obed ... | dnes je na programme ... | dnes je na večeru ... | dnes je pekne | dnes je taká doba | dnes je taký svet | dnes je to (už) inak | dnes je to móda | dnes je voľno | dnes je zrejmé, že ... | dnes koncertuje ... | dnes má svoj šťastný deň | dnes mám schôdzku | dnes (už) môžem(e) povedať, že ... | dnes (ešte) nevieme ... | dnes (už) nikto nepochybuje ... | dnes očakávame... | dnes oslavuje ... | (aj) dnes platí ... | dnes pozýva ... | dnes pricestuje ... | dnes prinášame ... | dnes sa dočítate ... | dnes sa dozvedel ... | dnes sa dožíva ... | dnes sa hovorí ... | dnes sa hrá ... | dnes sa koná ... | dnes sa končí ... | dnes sa môže ... | dnes sa predstaví ... | dnes sa presvedčil ... | dnes sa stretol ... | dnes sa uskutoční ... | dnes sa (už, všeobecne) uznáva, že ... | dnes sa vie, že ... | dnes sa začne ... |

dnes sa zobudil ... | dnes sa to bežne stáva | dnes sa to nenosí | dnes sme svedkami ... | dnes sprístupnia ... | dnes uvádza ... | dnes uvedie ... | dnes uverejňuje ... | dnes (už) viem(e) (povedať, predpokladať) ... | pamätám sa, akoby to bolo dnes |

[\[edit\]](#)

Adv + Sub

dnes týždeň | dnes rok | xy dnes |

[\[edit\]](#)

Adv + Pron

dnes ja tebe, zajtra ty mne | dnes ja, zajtra ty |

[\[edit\]](#)

Slovníky

[dnes v KSSJ, SSJ](#)

[\[edit\]](#)

Korpusy

[dnes v SNK](#)

[dnes v Google](#)

[dnes v Morfeo](#)

Retrieved from "<http://www.vronk.net/wicol/index.php/Dnes>"

Views

- [Article](#)
- [Discussion](#)
- [Edit](#)
- [History](#)

Personal tools

- [Log in / create account](#)

[/wicol/index.php/Main_Page/wicol/index.php/Main_Page](#)

Navigation

- [Main Page](#)
- [Community portal](#)
- [Current events](#)
- [Recent changes](#)
- [Random page](#)
- [Help](#)
- [Donations](#)

Search

<input type="text"/>	<input type="button" value="Go"/>	<input type="button" value="Search"/>
----------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

Toolbox

- [What links here](#)
- [Related changes](#)
- [Upload file](#)
- [Special pages](#)
- [Printable version](#)
- [Permanent link](#)

<http://www.mediawiki.org/>

<http://www.mediawiki.org/>

- This page was last modified 05:07, 26 April 2007.
- This page has been accessed 9 times.
- [Privacy policy](#)
- [About Wicol](#)
- [Disclaimers](#)

Návrh hesiel

Etapa I. 2007

Experimentálne heslá

Experimentálne heslá budú vypracované k štyrom hlavným slovným druhom. Ich výber je zameraný najmä na heslá druhého zväzku SSSJ, ktorý sa práve koncipuje. Heslá sú z rôznych frekvenčných pásiem. Spracúvanie experimentálnych hesiel z rôznych frekvenčných úsekov poskytne lepšiu predstavu o kookurenčnom správaní sa slov v závislosti na ich absolútnej frekvencii v korpuse, čo môže mať vplyv na veľkosť kolokačného hesla. Spracované kolokačné profily vybraných slov môžu byť užitočné pre nový akademický slovník a je možné očakávať odozvu zo strany autorov a redaktorov tohto slovníka na koncepciu kolokačného slovníka.

Podstatné mená	Slovesá	Prídavné mená	Príslovky
charakter	dať	chlpatý	inteligentne
idealizmus	hovoriť	chorý	jasno
rok	hrať	jemný	dnes
krivda	chňapnúť	láskavý	ľúto
labyrint	chopiť sa	celý	lačne
imanie	inštruovať	integrovaný	kolísavo
informatika	jazdiť	lenivý	konkrétne
jar	jest		
jednotka	klásť		
kategória	ležať		
kormidlo	liezť		
kára	myslieť		
čas	povedať		
lest	žiť		

Etapa II. 2008 - 2009

Pilotná verzia slovníka kolokácií slovenského jazyka bude obsahovať kolokačné profily 500 substantív. V prípade kapacít nie je vylúčené ani spracúvanie ostatných slovných druhov, napr. ako súčasť dizertačných projektov. Pri takomto výbere sa javí ako najvhodnejšie kritérium výberu slov podľa ich frekvencia v SNK. Iná možnosť by bolo uplatnenie didaktického aspektu a zvoliť heslá podľa referenčných rámcov pre vyučovanie slovenčiny ako materinského a cudzieho jazyka. Táto možnosť je otvorená a je možná aj kombinácia oboch prístupov. Frekvenčný zoznam bol vytvorený z verzie SNK prim-public.all. Zoznam sa opiera o zistené najfrekventovanejšie substantíva s malými úpravami. Boli vylúčené najmä všetky propria, názvy mesiacov, dní a väčšina slovesných podstatných mien. Zvýraznené sú heslá, ktoré patria medzi prioritných kandidátov, pretože boli vybrané na základe korešpondencie so substantívami v slovnej zásobe prameňa A Frequency Dictionary of German, ktorý je najnovším empiricky podloženým výskumom aktuálnosti nemeckej slovnej zásoby. Dôvodom tohto označenia hesiel je plánovaný projekt dvojjazyčného nemecko-slovenského slovníka kolokácií.

Navrhované heslá do SKSJ – podľa frekvencie

Lemma :

1. rok	50. koniec
2. deň	51. mesiac
3. ľudia	52. člen
4. čas	53. informácia
5. strana	54. systém
6. život	55. otec
7. mesto	56. gól
8. svet	57. spôsob
9. miesto	58. služba
10. dieťa	59. hra
11. spoločnosť	60. firma
12. krajina	61. úrad
13. prípad	62. zmena
14. vláda	63. záujem
15. žena	64. vzťah
16. slovo	65. predseda
17. problém	66. klub
18. práca	67. kolo
19. človek	68. bod
20. cesta	69. obdobie
21. časť	70. právo
22. zákon	71. sila
23. štát	72. počet
24. zápas	73. rodina
25. ruka	74. hráč
26. skupina	75. chvíľa
27. cena	76. občan
28. vec	77. minister
29. otázka	78. voľba
30. muž	79. kniha
31. škola	80. akcia
32. správa	81. trh
33. pán	82. banka
34. program	83. súťaž
35. situácia	84. stav
36. stretnutie	85. podmienka
37. výsledok	86. boh
38. hlava	87. poslanec
39. koruna	88. láska
40. týždeň	89. minúta
41. prezident	90. meno
42. dom	91. osoba
43. percento	92. hodnota
44. oko	93. riaditeľ
45. možnosť	94. cieľ
46. film	95. základ
47. oblasť	96. návrh
48. voda	97. činnosť
49. hodina	98. rada

99. ministerstvo
100. úloha
101. dôvod
102. vojna
103. pohľad
104. tréner
105. jazyk
106. tvár
107. hlas
108. začiatok
109. sobota
110. obec
111. noc
112. pravda
113. súd
114. väčšina
115. priestor
116. peniaz
117. tím
118. auto
119. úroveň
120. autor
121. zmluva
122. názor
123. republika
124. smrť
125. zem
126. funkcia
127. priateľ
128. pes
129. výkon
130. výška
131. rozhodnutie
132. politika
133. ulica
134. liga
135. telo
136. vedenie
137. matka
138. skutočnosť
139. kultúra
140. prostriedok
141. zdroj
142. forma
143. smer
144. projekt
145. podnik
146. prostredie
147. organizácia
148. pocit
149. syn
150. rámeč
151. parlament
152. krok
153. sezóna
154. divák
155. proces
156. množstvo
157. chlapec
158. názov
159. storočie
160. polícia
161. srdce
162. dvere
163. číslo
164. mužstvo
165. dielo
166. zmysel
167. predstaviteľ
168. list
169. nedeľa
170. pomoc
171. rozdiel
172. víťazstvo
173. premiér
174. riešenie
175. rodič
176. obyvateľ
177. noha
178. byt
179. centrum
180. hudba
181. únia
182. hranica
183. územie
184. záver
185. divadlo
186. druh
187. boj
188. rozhovor
189. podpora
190. šanca
191. súčasnosť
192. ročník
193. typ
194. obraz
195. súvislosť
196. text
197. moc
198. spolupráca
199. denník
200. polovica
201. komisia
202. postup

203. obchod
204. stránka
205. lekár
206. myšlienka
207. zariadenie
208. rokovanie
209. úspech
210. budúcnosť
211. téma
212. fond
213. rad
214. majetok
215. miera
216. pohár
217. dohoda
218. útok
219. pracovník
220. skúsenosť
221. vývoj
222. žiak
223. doba
224. výstava
225. výroba
226. dievča
227. vstup
228. sloboda
229. potreba
230. príprava
231. zástupca
232. príležitosť
233. trieda
234. majster
235. plán
236. priebeh
237. nemocnica
238. účasť
239. príbeh
240. tvorba
241. duch
242. súper
243. náklad
244. vojak
245. pani
246. ochrana
247. umenie
248. poriadok
249. udalosť
250. vplyv
251. odpoveď
252. predaj
253. podoba
254. rozpočet
255. dôsledok
256. orgán
257. čin
258. rozvoj
259. svetlo
260. budova
261. stôl
262. fakt
263. literatúra
264. minulosť
265. kvalita
266. národ
267. stanica
268. január
269. koalícia
270. študent
271. výbor
272. súčasť
273. kategória
274. zamestnanec
275. význam
276. reč
277. chyba
278. hviezda
279. aktivita
280. návšteva
281. ponuka
282. šéf
283. verejnosť
284. okres
285. víťaz
286. vek
287. materiál
288. stupeň
289. televízia
290. postava
291. titul
292. hľadisko
293. hosť
294. radosť
295. majiteľ
296. jednotka
297. šport
298. policajt
299. obrana
300. okolie
301. agentúra
302. farba
303. brat
304. foto
305. konanie
306. predstava

307. médium
308. suma
309. manželka
310. izba
311. podstata
312. údaj
313. futbal
314. článok
315. história
316. výber
317. tabuľka
318. večer
319. podujatie
320. politik
321. more
322. slnko
323. duša
324. príčina
325. pôda
326. dcéra
327. príjem
328. pohyb
329. partner
330. odbor
331. cirkev
332. šťastie
333. karta
334. schopný
335. armáda
336. financie
337. región
338. pozornosť
339. rast
340. energia
341. zbraň
342. prístup
343. okno
344. kraj
345. počítač
346. pole
347. kandidát
348. kontrola
349. predmet
350. požiadavka
351. snaha
352. sen
353. prejav
354. vyhlásenie
355. turnaj
356. mena
357. obeť
358. podiel
359. strach
360. seriál
361. scéna
362. ekonomika
363. strata
364. škoda
365. zisk
366. ostrov
367. novinár
368. poisťovňa
369. krv
370. meter
371. termín
372. vzduch
373. mama
374. pozícia
375. osobnosť
376. zvieratá
377. telefón
378. vozidlo
379. papier
380. príroda
381. koncert
382. viera
383. nádej
384. sestra
385. manžel
386. tlak
387. dedina
388. vnútro
389. obsah
390. opatrenie
391. učiteľ
392. choroba
393. internet
394. lož
395. pokus
396. zväz
397. kôň
398. družstvo
399. východ
400. teplota
401. leto
402. doprava
403. pacient
404. reforma
405. nedostatok
406. príklad
407. pravidlo
408. strom
409. štúdium
410. postavenie

411. čelo
412. vznik
413. osud
414. výstavba
415. odchod
416. súbor
417. fotografia
418. hora
419. model
420. kancelária
421. brankár
422. lietadlo
423. peniaze
424. úver
425. dokument
426. návrat
427. postoj
428. odborník
429. súboj
430. účastník
431. štruktúra
432. inštitúcia
433. vlas
434. oddelenie
435. objekt
436. ústa
437. dejiny
438. princíp
439. les
440. konferencia
441. univerzita
442. festival
443. pieseň
444. výrobok
445. klient
446. produkt
447. kontakt
448. brána
449. záležitosť
450. rieka
451. časopis
452. primátor
453. hnutie
454. tovar
455. stavba
456. kolega
457. rýchlosť
458. trest
459. majstrovstvo
460. pomer
461. kus
462. finále
463. privatizácia
464. žiadosť
465. látka
466. posteľ
467. účet
468. stena
469. prvok
470. charakter
471. počasie
472. prst
473. zodpovednosť
474. reakcia
475. zákazník
476. čitateľ
477. podnikateľ
478. adresa
479. úsmev
480. miestnosť
481. metóda
482. subjekt
483. diskusia
484. príspevok
485. združenie
486. plocha
487. stredisko
488. objem
489. kurz
490. rozhodca
491. novela
492. operácia
493. román
494. spojenie
495. ústava
496. hovorca
497. spisovateľ
498. pokoj
499. vietor
500. znak
501. prítomnosť
502. zdravie
503. istota
504. bezpečnosť
505. zima
506. výskum
507. hospodárstvo
508. demokracia
509. riziko
510. vodič
511. dovolenka
512. jeseň
513. jar
514. súhlas

- 515. kritika
- 516. pád
- 517. dážď
- 518. výzva
- 519. domácnosť
- 520. letisko
- 521. trend
- 522. nebezpečenstvo
- 523. symbol
- 524. dráha
- 525. úmysel
- 526. kvalifikácia
- 527. poznatok
- 528. povolenie
- 529. poľnohospodárstvo
- 530. dátum
- 531. pochybnosť
- 532. povolanie
- 533. želanie
- 534. kúpa
- 535. pokrok
- 536. narodeniny
- 537. bicykel
- 538. parkovisko
- 539. demonštrácia
- 540. nevyhnutnosť
- 541. cudzina
- 542. premávka
- 543. nutnosť
- 544. klíma
- 545. garancia
- 546. konzumácia

Navrhované heslá do SKSJ – abecedne

1. **adresa**
2. agentúra
3. akcia
4. aktivita
5. armáda
6. auto
7. **autor**
8. banka
9. **bezpečnosť**
10. **bicykel**
11. bod
12. boh
13. boj
14. brána
15. brankár
16. brat
17. budova
18. **budúcnosť**
19. **byt**
20. **cena**
21. centrum
22. **cesta**
23. cieľ
24. cirkev
25. **cudzina**
26. **čas**
27. časopis
28. **časť**
29. čelo
30. čin
31. činnosť
32. číslo
33. čitateľ
34. článok
35. **člen**
36. **človek**
37. dátum
38. **dážď**
39. dcéra
40. dedina
41. **dejiny**
42. **demokracia**
43. **demonštrácia**
44. **deň**
45. denník
46. dielo
47. **dieťa**
48. dievča
49. diskusia
50. divadlo
51. divák
52. doba
53. dohoda
54. dokument
55. **dom**
56. **domácnosť**
57. **doprava**
58. **dovolenka**
59. dôsledok
60. **dôvod**
61. **dráha**
62. **druh**
63. družstvo
64. duch
65. duša
66. dvere
67. ekonomika
68. **energia**
69. fakt
70. farba
71. festival
72. film
73. finále
74. financie
75. firma
76. fond
77. **forma**
78. foto
79. fotografia
80. funkcia
81. futbal
82. **garancia**
83. gól
84. história
85. hľadisko
86. hlas
87. **hlava**
88. hnutie
89. **hodina**
90. hodnota
91. hora
92. **hospodárstvo**
93. hosť
94. hovorca
95. **hra**
96. hráč
97. hranica
98. **hudba**

99. hviezda
100. charakter
101. chlapec
102. choroba
103. chvíľa
104. chyba
105. informácia
106. inštitúcia
107. internet
108. istota
109. izba
110. január
111. jar
112. jazyk
113. jednotka
114. jeseň
115. kancelária
116. kandidát
117. karta
118. kategória
119. klient
120. klíma
121. klub
122. kniha
123. koalícia
124. kolega
125. kolo
126. komisia
127. konanie
128. koncert
129. konferencia
130. koniec
131. kontakt
132. kontrola
133. konzumácia
134. koruna
135. kôň
136. kraj
137. krajina
138. kritika
139. krok
140. krv
141. kultúra
142. kúpa
143. kurz
144. kus
145. kvalifikácia
146. kvalita
147. láska
148. látka
149. lekár
150. les
151. letisko
152. leto
153. lietadlo
154. liga
155. list
156. literatúra
157. lož
158. ľudia
159. majetok
160. majiteľ
161. majster
162. majstrovstvo
163. mama
164. manžel
165. manželka
166. materiál
167. matka
168. médium
169. mena
170. meno
171. mesiac
172. mesto
173. meter
174. metóda
175. miera
176. miestnosť
177. miesto
178. minister
179. ministerstvo
180. minulosť
181. minúta
182. množstvo
183. moc
184. model
185. more
186. možnosť
187. muž
188. mužstvo
189. myšlienka
190. nádej
191. náklad
192. národ
193. narodeniny
194. návrat
195. návrh
196. návšteva
197. názor
198. názov
199. nebezpečenstvo
200. nedeľa
201. nedostatok
202. nemocnica

203. nevyhnutnosť
204. noc
205. noha
206. novela
207. novinár
208. nutnosť
209. občan
210. obdobie
211. obec
212. obeť
213. obchod
214. objekt
215. objem
216. oblasť
217. obrana
218. obraz
219. obsah
220. obyvateľ
221. odbor
222. odborník
223. oddelenie
224. odchod
225. odpoveď
226. ochrana
227. okno
228. oko
229. okolie
230. okres
231. opatrenie
232. operácia
233. orgán
234. organizácia
235. osoba
236. osobnosť
237. ostrov
238. osud
239. otázka
240. otec
241. pacient
242. pád
243. pán
244. pani
245. papier
246. parkovisko
247. parlament
248. partner
249. peniaz
250. peniaze
251. percento
252. pes
253. pieseň
254. plán
255. plocha
256. pocit
257. počasie
258. počet
259. počítač
260. podiel
261. podmienka
262. podnik
263. podnikateľ
264. podoba
265. podpora
266. podstata
267. podujatie
268. pohár
269. pohľad
270. pohyb
271. pochybnosť
272. poisťovňa
273. pokoj
274. pokrok
275. pokus
276. pole
277. policajt
278. polícia
279. politik
280. politika
281. poľnohospodárstvo
282. polovica
283. pomer
284. pomoc
285. ponuka
286. poriadok
287. poslanec
288. postava
289. postavenie
290. posteľ
291. postoj
292. postup
293. potreba
294. povolanie
295. povolenie
296. pozícia
297. poznatok
298. pozornosť
299. požiadavka
300. pôda
301. práca
302. pracovník
303. pravda
304. pravidlo
305. právo
306. predaj

307. predmet
308. predseda
309. predstava
310. predstaviteľ
311. prejav
312. **premávka**
313. premiér
314. prezident
315. priateľ
316. príbeh
317. **príčina**
318. priebeh
319. priestor
320. príjem
321. príklad
322. príležitosť
323. primátor
324. princíp
325. prípad
326. príprava
327. príroda
328. príspevok
329. prístup
330. prítomnosť
331. privatizácia
332. **problém**
333. proces
334. produkt
335. **program**
336. projekt
337. prostredie
338. prostriedok
339. prst
340. prvok
341. rad
342. rada
343. radosť
344. rámeč
345. rast
346. **reakcia**
347. reč
348. reforma
349. región
350. republika
351. riaditeľ
352. rieka
353. riešenie
354. **riziko**
355. ročník
356. rodič
357. rodina
358. rok
359. rokovanie
360. román
361. rozdiel
362. rozhodca
363. rozhodnutie
364. rozhovor
365. rozpočet
366. rozvoj
367. **ruka**
368. **rýchlosť**
369. scéna
370. **sen**
371. seriál
372. sestra
373. sezóna
374. schopný
375. sila
376. **situácia**
377. **skupina**
378. skúsenosť
379. skutočnosť
380. slnko
381. **sloboda**
382. slovo
383. služba
384. smer
385. **smrť**
386. snaha
387. sobota
388. spisovateľ
389. spojenie
390. spoločnosť
391. spolupráca
392. spôsob
393. **správa**
394. srdce
395. stanica
396. stav
397. stavba
398. stena
399. storočie
400. stôl
401. **strach**
402. **strana**
403. stránka
404. strata
405. stredisko
406. **stretnutie**
407. strom
408. stupeň
409. subjekt
410. súboj

411. súbor
412. súčasnosť
413. súčasť
414. súd
415. súhlas
416. suma
417. súper
418. súťaž
419. súvislosť
420. svet
421. svetlo
422. symbol
423. syn
424. systém
425. šanca
426. šéf
427. škoda
428. škola
429. šport
430. šťastie
431. štát
432. štruktúra
433. študent
434. štúdium
435. tabuľka
436. telefón
437. televízia
438. telo
439. téma
440. teplota
441. termín
442. text
443. tím
444. titul
445. tlak
446. tovar
447. trend
448. tréner
449. trest
450. trh
451. trieda
452. turnaj
453. tvár
454. tvorba
455. typ
456. týždeň
457. účasť
458. účastník
459. účet
460. učiteľ
461. údaj
462. udalosť
463. ulica
464. úloha
465. umenie
466. úmysel
467. únia
468. univerzita
469. úrad
470. úroveň
471. úsmev
472. úspech
473. ústa
474. ústava
475. útok
476. úver
477. územie
478. väčšina
479. vec
480. večer
481. vedenie
482. vek
483. verejnosť
484. viera
485. vietor
486. víťaz
487. víťazstvo
488. vláda
489. vlas
490. vnútro
491. voda
492. vodič
493. vojak
494. vojna
495. voľba
496. vozidlo
497. vplyv
498. vstup
499. výber
500. výbor
501. vyhlásenie
502. východ
503. výkon
504. výroba
505. výrobok
506. výskum
507. výsledok
508. výstava
509. výstavba
510. výška
511. vývoj
512. význam
513. výzva
514. vzduch

515. vznik
516. vzťah
517. začiatok
518. zákazník
519. základ
520. zákon
521. záležitosť
522. zamestnanec
523. zápas
524. zariadenie
525. zástupca
526. záujem
527. záver
528. zbraň
529. zdravie
530. zdroj
531. združenie
532. zem
533. zima
534. zisk
535. zmena
536. zmluva
537. zmysel
538. znak
539. zodpovednosť
540. zväz
541. zviera
542. želanie
543. žena
544. žiadosť
545. žiak
546. život

Bibliografia k téme kolokácie

- Aston, Guy – Burnard, Lou: The BNC Handbook. Exploring the British National Corpus with SARA. Edinburgh: Edinburgh University Press 1998.
- Atkins, B. T. S., zampolli, Antonio. Computational approaches to the Lexicon. Oxford, New York etc.: Oxford University Press 1994.
- Bahns, Jens: Kollokationen in englischen Wörterbüchern. In: Anglistik und Englischunterricht. 32. Jg. (1987), S. 87-104.
- Bahns, Jens: Kollokationen als Korrekturproblem im Englischunterricht. In: Die Neueren Sprachen. o. Jg. (1989), Heft 88:5, S. 497-514.
- Bahns, Jens: Kollokationslernen durch Lektüre. In: Neusprachliche Mitteilungen. o. Jg. (1992).
- Bahns, Jens: Wer eine günstige Gelegenheit verpaßt, kann beträchtlichen Schaden davontragen. – Kollokationen in Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache. In: Lernen in Deutschland. 13. Jg. (1993), S. 137-155.
- Bahns, Jens: Lexical Collocations. A Contrastive View. In: ELTJ – English Language Teaching Journal. 47. Jg. (1993), Heft 1, S. 56-63.
- Bahns, Jens: Word Partnerships – Kollokationsübungen für die Wortschatzarbeit. In: Zielsprache Englisch. o. Jg. (1993), Heft 3, S. 7-12.
- Bahns, Jens: Lexical Collocations. A Contrastive View. In: ELTJ – English Language Teaching Journal. 47. Jg. (1993), Heft 1, S. 56-63.
- Bahns, Jens: "Kollokation kontra Kontext". Wider ein zu weites Verständnis des Kollokationsbegriffs. In: Praxis des neusprachlichen Unterricht. o. Jg. (1993), Heft 40, S. 30-37.
- Bahns, Jens: Die Berücksichtigung von Kollokationen in den drei großen Lernerwörterbüchern des Englischen. In: Fremdsprachen Lehren und Lernen. 23. Jg. (1994), S. 84-101.
- Bahns, Jens: Kollokationen als lexikographisches Problem : Eine Analyse allgemeiner und spezieller Lernerwörterbücher des Englischen. Tübingen : Niemeyer, 1996. - VII, 135 S. Lexicographica : series maior ; 74 ISBN 3-484-30974-1.
- Bahns, Jens: Kollokationen und Wortschatzarbeit im Englischunterricht. Tübingen : Narr, 1997. - VII, 209 S. ISBN 3-8233-5287-3.
- Barlow, Michael: Collocate. In: Cosme, C; Gouverneur, C; Meunier, F; u. a. (Hrsg.): Phraseology 2005. The many faces of Phraseology. An interdisciplinary conference. (Phraséologie 2005. La phraséologie dans tous ses états. Colloque interdisciplinaire). Louvain-la-Neuve (Université catholique de Louvain) 2005, S. 45-48.

- Bartsch, Sabine: Structural and functional properties of collocations in English : A corpus study of lexical and pragmatic constraints on lexical co-occurrence. Tübingen : Narr, 2004. - 244 S. ISBN 3-8233-5893-6.
- Benson, Morton: A Combinatory Dictionary of English. In: Dictionaries. Journal of the Dictionary Society of North America. 7. Jg. (1985), S. 189-200.
- Benson, Morton: Lexical combinability. In: Frawley, William; Steiner, Roger: Advances in Lexicography. Edmonton (Boreal) 1985, S. 3-15.
- Benson, Morton: The Structure of the Collocational Dictionary. In: International Journal of Lexicography. 2. Jg. (1989), Heft 1, S. 1-14.
- Benson, Morton: A Collocational Dictionary of Russian. In: Slavic and East European Journal. 33. Jg. (1989), Heft 4, S. 593-608.
- Benson, Morton: Collocations and General-purpose Dictionaries. In: International Journal of Lexicography. 3. Jg. (1990), Heft 1, S. 23-34.
- Benson, Morton ; Benson, Evelyn ; Ilson, Robert: Student's dictionary of collocations / Morton Benson, Evelyn Benson, Robert Ilson. Mit einem Vorwort von F. J. Hausmann **Ausgabe 2**. Cornelsen Verlag, 1990. - XVIII, 286 S. ISBN 3-464-02324-9.
- Benson, Morton; Benson, Evelyn: The Russian-English Dictionary of Verbal Collocations. Amsterdam, Philadelphia (John Benjamins) 1993.
- Biber, D.: Co-occurrence patterns among collocations: a tool for corpus-based lexical knowledge acquisition. In: Computational Linguistics. 19. Jg. (1993), Heft 3, S. 531-538.
- Blumenthal, Peter; Hausmann, Franz J. (Hrsg.): Collocations, corpus, dictionnaires. Colloque international de Cologne sur les collocations, Vendredi 1er juillet et samedi 2 juillet 2005, à l'Université de Cologne (Alter Senatssaal). Köln 2005.
- Braasch, Anna; Olsen, Sussi: Formalised Representation of Collocations in a Danish Computational Lexicon. In: Heid, Ulrich; Evert, Stefan; Lehmann, Egbert u. a.: Proceedings on the Ninth EURALEX International Congress. EURALEX 2000, Stuttgart, Germany, August 8th – 12th , 2000. Stuttgart (Universität Stuttgart) 2000, S. 475-487.
- Brauß, Ursula: Kollokations- und Valenzrelationen. In: Linguistische Studien. Reihe A, 169, s. 262-322.
- Brauß, Ursula – Viehweger, Dieter (Hrsg.): Lexikontheorie und Wörterbuch. Tübingen: Niemeyer 1992. (LMS 44)
- Butina-Koller, Ekaterina: Kollokationen im zweisprachigen Wörterbuch : Zur Behandlung lexikalischer Kollokationen in allgemesprachlichen Wörterbüchern des Sprachenpaares Französisch/Russisch. Tübingen : Niemeyer, 2005. - VIII, 190 S. Lexicographica : series maior ; 124 ISBN 3-484-39124-3.

- Caro Cedillo, Ana: Fachsprachliche Kollokationen : Ein übersetzungsorientiertes Datenbankmodell Deutsch-Spanisch. Tübingen : Narr, 2004. - 366 S. Forum für Fachsprachen-Forschung ; 63 Fussnoten Zugl.: Bremen, Univ., Diss., ISBN 3-8233-6059-0.
- Clear, Jeremy: From Firth Principles. Computational Tools for the Study of Collocation. In: Baker, Mona; Francis, Gill; Tognini-Bonelli, Elena: Text and Technology. In Honour of John Sinclair. Philadelphia, Amsterdam (John Benjamins) 1993, S. 271-292.
- Collins COBUILD English Collocations on CD-ROM. A comprehensive database of common word patterns from The Bank of English. ed. Sinclair, John M. 1995. London Harper Collins Publishers Ltd.
- Cop, Margaret; Wilcox Reul, Caroline: Collocations in a New Bilingual Print and Electronic English-German/German-English Dictionary. Their Function and Presentation. In: Braasch, Anna; Povlsen, Claus: Proceedings of the Tenth EURALEX International Congress. EURALEX 2002 in Copenhagen – Denmark, August 13-17, 2002. Copenhagen (Center for Sprogteknologi) 2002, S. 795-806.
- Cowie, Anthony P. (Hrsg.): Phraseology. Theory, Analysis, and Applications. Oxford (Oxford University Press) 1998 (= Oxford Studies in Lexicography and Lexicology).
- Cowie, Anthony Paul [Hrsg.]: Phraseology : Theory, analysis, and applications. Oxford : University Press, 2001. - XIII, 258 S. ISBN 0-19-829964-8.
- Cowie, Anthony P.: Problems of Syntax and the Design of a Pedagogic Dictionary. In: Rassegna Italiana di Linguistica Applicata. 2. Jg. (1978), Heft 1, S. 255-264.
- Cowie, Anthony P.: The Place of Illustrative Material and Collocations in the Design of a Learner's Dictionary. In: Strevens, Peter: In Honour of A. S. Hornby. Oxford (Oxford University Press) 1978, S. 127-139.
- Cowie, Anthony P.: The Treatment of Collocations and Idioms in Learners. In: Applied Linguistics. 11. Jg. (1981), S. 223-235.
- Cowie, Anthony P.: Collocational Dictionaries – A Comparative View. In: Murphy, M.: Proceedings of the Fourth Anglo-Soviet English Studies Seminar. London (British Council) 1986, S. 61-69.
- Cowie, Anthony P.: Stable and Creative Aspects of Vocabulary Use. In: Carter, Ronald; McCarthy, Michael J.: Vocabulary and Language Teaching. London (Longman) 1988, S. 126-137.
- Cowie, Anthony P.: Multiword Units in Newspaper Language. In: Granger, Sylviane: Perspectives on the English Lexicon. Louvain-la-Neuve (Université de Louvain) 1991, S. 101-116.
- Cowie, Anthony P.: Multiword Lexical Units and Communicative Language Teaching. In: Arnaud, Pierre J. L.; Béjoint, Henri: Vocabulary and Applied Linguistics. London (Macmillan) 1992, S. 1-12.
- Cowie, Anthony P.: Phraseology. In: Asher, Ronald E.; Simpson, J.M.Y.: The Encyclopedia of Language and Linguistics. Oxford, Aberdeen (Pergamon Press) 1994, S. 3168-3171.

- Cowie, Anthony P.: Phraseology in Formal Academic Prose. In: Aarts, Jan; de Mönnink, Inge; Wekker, Herman: *Studies in English Language and Teaching. In Honour of Flor Aarts.* Amsterdam, Atlanta (Rodopi) 1997, S. 43-56.
- Cowie, Anthony P.: Creativity and Formulaic Language. In: *Linguistica e Filologia.* 8. Jg. (1998), S. 159-170
- Cowie, Anthony P.: Introduction. In: Cowie, Anthony P.: *Phraseology. Theory, Analysis, and Applications.* Oxford (Oxford University Press) 1998 (= Oxford Studies in Lexicography and Lexicology.), S. 1-20.
- Cowie, Anthony P.: Phraseological Dictionaries. Some East-West Comparisons. In: Cowie, Anthony P.: *Phraseology. Theory, Analysis, and Applications.* Oxford (Oxford University Press) 1998 (= Oxford Studies in Lexicography and Lexicology.), S. 209-228.
- Cowie, Anthony P.: Phraseology and Corpora. Some Implications for Dictionary-Making. In: *International Journal of Lexicography.* 12. Jg. (1999), Heft 4, S. 307-323.
- Cowie, Anthony P.: Exploring Native-Speaker Knowledge of Phraseology. Informant Testing or Corpus Research? In: Burger, Harald; Häcki-Buhofer, Annelies; Gréciano, Gertrud: *Flut von Texten – Vielfalt der Kulturen.* Ascona 2001 zur Methodologie und Kulturspezifik der Phraseologie. Baltmannsweiler (Schneider Verlag Hohengehren) 2003 (= Phraseologie und Parömiologie. 14), S. 73-82.
- Cowie, Anthony P.; Howarth, Peter A.: *Phraseology – a Select Bibliography.* In: *International Journal of Lexicography.* 9. Jg. (1996), Heft 1, S. 38-51.
- Cowie, Anthony P.; Mackin, Ronald: *Oxford Dictionary of Current Idiomatic English. Volume 1. Verbs with Prepositions & Particles.* Oxford (Oxford University Press) 1975.
- Cowie, Anthony P.; Mackin, Ronald: *Oxford Dictionary of Current Idiomatic English. Volume 2. Phrase, Clause & Sentence Idioms.* Oxford (Oxford University Press) 1983.
- Cowie, Anthony P.; Mackin, Ronald; McCaig, Isabel R (Hrsg.): *Oxford Dictionary of English Idioms.* Oxford (Oxford University Press) 1993.
- Čermák, František: Combination, Collocation and Multi-word Units. In: Heid, Ulrich; Evert, Stefan; Lehmann, Egbert u. a.: *Proceedings on the Ninth EURALEX International Congress. EURALEX 2000, Stuttgart, Germany, August 8th – 12th, 2000.* Stuttgart (Universität Stuttgart) 2000, S. 489-495.
- Čermák, František: Abstract nouns collocations: their nature in a parallel English-Czech corpus. In: Barnbrook, Geoff; Danielsson, Pernilla; Mahlberg, Michaela (Hrsg.): *Meaningful Texts: The Extraction of Semantic Information from Monolingual and Multilingual Corpora.* Birmingham (Birmingham University Press) 2005.
- Čermák, František: Statistical Methods for Searching Idioms in Text Corpora. In: Häcki-Buhofer, Annelies; Burger, Harald (Hrsg.): *Phraseology in Motion 1. Methoden und Kritik.* Baltmannsweiler (Schneider Verlag Hohengehren) 2006 (= Phraseologie und Parömiologie. 19), S. 33-42.

- Čermák, František: Statistické metody hledání frazémů a idiomů v korpusech. In: Čermák, František – Šulc, Michal (eds.): Kolokace. Studie z korpusové lingvistiky. Svazek 2. Praha, Nakladatelství Lidové noviny – Ústav Českého národního korpusu 2006, s. 94-106.
- Čermák, František – Šulc, Michal (eds.): Kolokace. Studie z korpusové lingvistiky. Svazek 2. Praha, Nakladatelství Lidové noviny – Ústav Českého národního korpusu 2006.
- Daille, Béatrice; Williams, Geoffrey (Hrsg.): Collocation. Computational Extraction, Analysis and Exploitation. Proceedings of a Workshop during the 39th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics and the 10th Conference of the European Chapter, Toulouse, France, July 7th. Toulouse (Institut de Recherche en Informatique de Toulouse (CNRS), Université de Sciences Sociales) 2001.
- Delcourt, Christian: About the Statistical Analysis of Co-occurrence. In: Computers and the Humanities 26, 1992, 1, 21-29.
- Dolník, Juraj: Jazykové princípy vo výstavbe frazém. In: Peter Ďurčo (ed.): Frazologické štúdie II. venované prof. PhDr. Jozefovi Malckovi, CSc. Bratislava, Stimul, 1997, s. 36-44.
- Dolník, Juraj: Language Economy and Phraseology. In: Peter Ďurčo (ed.): Europhras 97. Phraseology and Paremiology. International Symposium. September 2-5, 1997, Liptovský Ján. Bratislava, Akadémia PZ, 1998, s. 62-65.
- Docherty, Vincent J.; Heid, Ulrich; Eckle-Kohler, Judith: Corpus-basierte Wörterbuch-Überarbeitung – Rohmaterial für die Ergänzung von Einträgen und Kollokationsangaben. Akten der 6. Fachtagung der Sektion Computerlinguistik der DGfS IBM Deutschland GmbH. Heidelberg 1997.
- Dufour, Nicolas: Recognizing Collocational Constraints for Translation Selection. DEFI's Combined Approach. In: Fontenelle, Thierry; Hiligsmann, Philippe; Michiels, Archibal u. a.: EURALEX 98 Proceedings. Actes from the 8th EURALEX International Congress, 4-8 August 1998, University of Liège, Belgium. Liège (Université de Liège) 1998, S. 109-117.
- Duncker, Dorthe: Collecting Collocations. In: Braasch, Anna; Povlsen, Claus: Proceedings of the Tenth EURALEX International Congress. EURALEX 2002 in Copenhagen – Denmark, August 13-17, 2002. Copenhagen (Center for Sprogteknologi) 2002, S. 521-531.
- Evert, Stefan: The Statistics of Word Cooccurrences: Word Pairs and Collocations. Stuttgart, Diss. (unpublished) 2004 (Als Manuskript gedruckt.)
- Evert, Stefan; Heid, Ulrich; Lezius, Wolfgang: Methoden zum Vergleich von Signifikanzmaßen zur Kollokationsidentifikation. In: Zühlke, Werner; Schukat-Talamazzini, Ernst Günter (Hrsg.): KONVENS 2000 / Sprachkommunikation. Vorträge der gemeinsamen Veranstaltung 5. Konferenz zur Verarbeitung natürlicher Sprache (KONVENS), 6. ITG-Fachtagung "Sprachkommunikation", 9. bis 12. Oktober 2000, Technische Universität Ilmenau. Ilmenau (VDE Verlag) 2000, S. 215 – 220.
- Evert, Stefan; Kermes, Hannah: Experiments on Candidate Data for Collocation Extraction. In: EACL (Hrsg.): Companion Volume to the Proceedings of the 10th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics. Budapest 2003, S. 83-86.

- Evert, Stefan; Heid, Ulrich; Spranger, Kristina: Identifying Morphosyntactic Preferences in Collocations. In: ELRA (Hrsg.): Proceedings of the 4th International conference on Language Resources and Evaluation (LREC 2004). Lisbonne 2004.
- Evert, Stefan; Kermes, Hannah: Experiments on Candidate Data for Collocation Extraction. In: EACL (Hrsg.): Companion Volume to the Proceedings of the 10th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics. Budapest 2003, S. 83-86.
- Evert, Stefan; Heid, Ulrich; Spranger, Kristina: Identifying Morphosyntactic Preferences in Collocations. In: ELRA (Hrsg.): Proceedings of the 4th International conference on Language Resources and Evaluation (LREC 2004). Lisbonne 2004.
- Evert, Stefan; Krenn, Brigitte: Separating the wheat from the chaff – Corpus-driven evaluation of statistical association measures for collocation extraction. In: Fisseni, Bernhard; Schmitz, Hans-Christian; Schröder, Bernhard u. a. (Hrsg.): Sprachtechnologie, mobile Kommunikation und linguistische Ressourcen. Beiträge zur GLDV-Tagung 2005 in Bonn. Frankfurt a. M., Berlin, Bern u. a. (Lang) 2005 (= Sprache, Sprechen und Computer. 8).
- Evert, Stefan; Krenn, Brigitte: Exploratory collocation extraction. Presentation at the Phraseology 2005 Conference. Louvain-la-Neuve, Belgium 2005.
- Fillmore, Charles J.: The FrameNet Project : Tools for Lexicon Buildind. Department of Linguistics. University of California at Berkeley and International Computer Science Institute. <http://www.icsi.berkeley.edu/~framenet/book.html>.
- Firth, J. R.: Models of meaning. In: J. R. Firth, Papers in Linguistics 1934-1951. London: Oxford University Press, 1957, 190-215.
- Gehweiler, Elke; Höser, Iris; Kramer, Undine: Surprises in corpus research: New meanings of well-known idioms. In: Fellbaum, Christiane (Hrsg.): Collocations and Idioms: Linguistic, lexicographic, and computational aspects. London (Continuum Press) 2006.
- Griesbach, Heinz ; Uhlig, Gudrun: Die starken Verben im Sprachgebrauch : Syntax, Valenz, Kollokationen. Leipzig usw. : Langenscheidt ; Leipzig usw.: Verlag Enzyklopädie, 1994. - 448 S. ISBN 3-324-00604-X.
- Gledhill, Christopher J.: Collocations in science writing. Tübingen : Narr, 2000. - IX, 268 S. Language in performance ; 22 ISBN 3-8233-4945-7
- Grefenstette, Gregory; Heid, Ulrich; Schulze, Bruno M. : The DECIDE Project. Multilingual Collocation Extraction. In: Gellerstam, Martin; Järborg, Jerker; Malmgren, Sven-Göran u. a.: Euralex '96 Proceedings, I. Göteborg (University of Göteborg) 1996, S. 93-107.
- Hartmann, Reinhard R. K. (Hrsg.): Dictionaries and Their Users. Papers from the 1978 B.A.A.L. Seminar on Lexicography. Exeter (University of Exeter) 1979 (= Exeter Linguistic Studies. 4).

- Handl, Susanne: Collocation – a question of direction and weight. In: Cosme, C; Gouverneur, C; Meunier, F; u. a. (Hrsg.): *Phraseology 2005. The many faces of Phraseology. An interdisciplinary conference. (Phraséologie 2005. La phraséologie dans tous ses états. Colloque interdisciplinaire)*. Louvain-la-Neuve (Université catholique de Louvain) 2005, S. 177-180.
- Hartmann, Reinhard R. K. (Hrsg.): *LEXeter '83 Proceedings. Papers from the International Conference on Lexicography at Exeter, 9-12 September 1983*. Tübingen (Max Niemeyer) 1984.
- Hausmann, Franz J.: Wortschatzlernen ist Kollokationslernen. Zum Lehren und Lernen französischer Wortverbindungen. In: *Praxis des neusprachlichen Unterricht*. 31. Jg. (1984), S. 395-406.
- Hausmann, Franz J.: Kollokationen im Deutschen Wörterbuch. Ein Beitrag zur Theorie des lexikographischen Beispiels. In: Bergenholtz, Henning; Mugdan, Joachim: *Lexikographie und Grammatik. Akten des Essener Kolloquiums zur Grammatik im Wörterbuch vom 28. bis 30.06.1984*. Tübingen (Max Niemeyer) 1985 (= *Lexicographica. Series Maior*. 3), S. 118-129.
- Hausmann, Franz J.: Weitere syntagmatische Wörterbücher. In: Hausmann, Franz J.; Reichmann, Oskar; Wiegand, Herbert E. u. a.: *Wörterbücher, Dictionaries, Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie*. Berlin, New York (Walter de Gruyter) 1989 (= *Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft*. 5.1), S. 1054-1056.
- Hausmann, Franz J.: Wörterbuchtypologie. In: Hausmann, Franz J.; Reichmann, Oskar; Wiegand, Herbert E. u. a.: *Wörterbücher, Dictionaries, Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie*. Berlin, New York (Walter de Gruyter) 1989 (= *Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft*. 5.1), S. 968-981.
- Hausmann, Franz J.: Collocations in Monolingual and Bilingual English Dictionaries. In: Ivir, Vladimir; Kalogjera, Damir: *Languages in Contact and Contrast. Essays in Contact Linguistics*. Berlin, New York (Mouton de Gruyter) 1991 (= *Trends in Linguistics. Studies and Monographs*. 54), S. 225-236.
- Hausmann, Franz J.: Von Unmöglichkeit der kontrastiven Lexikologie. In: *Von der Allgegenwart der Lexikologie. Kontrastive Lexikologie als Vorstufe zur zweisprachigen Lexikographie. Akten des internationalen Werkstattgesprächs zur kontrastiven Lexikologie 29.-31. 10. 1994 in Kopenhagen*. Hg. v. H.-P. Kromman und A. L. Kjür. *Lexicographica Series Maior Bd. 66*. Tübingen, Max Nimeyer Verlag 1995, s. 19-23.
- Hausmann, Franz J.: Was sind eigentlich Kollokationen?. In: Steyer, Kathrin: *Wortverbindungen – mehr oder weniger fest. Jahrbuch 2003*. Berlin, New York (de Gruyter) 2004, S. 309-334.
- Hollós, Zita: *Lernlexikographie: syntagmatisch. Konzeption für ein deutsch-ungarisches Lernerwörterbuch*. *Lexicographica, Series Maior 116*. Tübingen, Max Niemeyer Verlag 2004.
- Heid, Ulrich: Notes on the Use of Lexical Functions for the Description of Collocations in an NLP Lexicon. In: Haenelt, Karin; Wanner, Leo: *Proceedings of the International Workshop on the*

Meaning-Text Theory. Darmstadt (Gesellschaft für Mathematik und Datenverarbeitung mbH) 1992 (= Arbeitspapiere der GMD. 671), S. 217-229.

Heid, Ulrich: On the representation of collocational phenomena in sublanguage lexicons. In: Schmitz, Klaus-Dirk (Hrsg.): Proceedings of the TKE '93 Conference on Terminology and Knowledge Engineering, Köln 25-27 August 1993. Frankfurt (Indeks) 1993, S. 205-214.

Heid, Ulrich: On Ways Words Work Together. In: Martin, Willy; Meijs, Willem; Moerland, Margreet u. a.: EURALEX 1994 Proceedings. Papers submitted to the 6th EURALEX International Congress on Lexicography in Amsterdam, The Netherlands. Amsterdam (Vrije Universiteit) 1994, S. 226-257.

Heid, Ulrich: Using Lexical Functions for the Extration of Collocations from Dictionaries and Corpora. In: Wanner, Leo: Lexical Functions in Lexicography and Natural Language Processing. Amsterdam, Philadelphia (John Benjamins) 1996 (= Studies in Language Companion Series. 31), S. 115-146.

Heid, Ulrich: Zur Strukturierung von einsprachigen und kontrastiven elektronischen Wörterbüchern. Tübingen (Max Niemeyer) 1997 (= Lexicographica. Series Maior. 77).

Heid, Ulrich: Towards a Corpus-Based Dictionary of German Noun-Verb Collocations. In: Fontenelle, Thierry; Hiligsmann, Philippe; Michiels, Archibal u. a.: EURALEX 98 Proceedings. Actes from the 8th EURALEX International Congress, 4-8 August 1998, University of Liège, Belgium. Liège (Université de Liège) 1998, S. 301-312.

Heid, Ulrich: Building a Dictionary of German Support Verb Constructions. In: LREC (Hrsg.): Proceedings of the 1st International Conference on Linguistic Resources and Evaluation. Granada 1998, S. 69-73.

Heid, Ulrich: Extracting terminologically relevant collocations from German technical texts. In: Sandrini, Peter (Hrsg.): Proceedings of the TKE '99 International Congress on Terminology and Knowledge Engineering, Innsbruck 23 – 27 August 1999. o.O. (Indeks) 1999, S. 241-255.

Heid, Ulrich: On the presentation of collocations in monolingual dictionaries. In: Williams, Geoffrey; Vessier, Sandra (Hrsg.): Proceedings of the 11th EURALEX International Congress, EURALEX 2004, Lorient (France), Volume II, Lorient Université de Bretagne-Sud. Lorient 2004, S. 729-738.

Heid, Ulrich: Computational Phraseology: Approaches to the computational analysis and representation of phraseological units and to their extraction from text corpora. In: Cosme, C; Gouverneur, C; Meunier, F; u. a. (Hrsg.): Phraseology 2005. The many faces of Phraseology. An interdisciplinary conference. (Phraséologie 2005. La phraséologie dans tous ses états. Colloque interdisciplinaire). Louvain-la-Neuve (Université catholique de Louvain) 2005, S. 13-16.

Heid, Ulrich; Evert, Stefan; Lehmann, Egbert (Hrsg.): Proceedings on the Ninth EURALEX International Congress. EURALEX 2000, Stuttgart, Germany, August 8th – 12th , 2000. Stuttgart (Universität Stuttgart) 2000.

- Heid, Ulrich; Raab, Sybille: Collocations in Multilingual Generation. In: Association for Computational Linguistics (Hrsg.): Proceedings of the Fourth Conference of ACL, European Chapter, Manchester, 10-12 April 1989. o.O. 1989, S. 130-136.
- Heid, Ulrich; Zinsmeister, Heike: Collocations of Complex Words: Implications for the Acquisition with a Stochastic Grammar. In: Proceedings of the International Workshop on 'Computational Approaches to Collocations'. Wien 2002.
- Heid, Ulrich; Zinsmeister, Heike: Significant Triples: Adjective+Noun+Verb Combinations. In: COPMPLEX (Hrsg.): Proceedings of the 7th International Conference on Computational Lexicography, COMPLEX'03, Budapest, April 2003. o.O. 2003, S. <http://citeseer.ist.psu.edu/591320.html>
- Heid, Ulrich; Zinsmeister, Heike: Collocations of Complex Nouns: Evidence for Lexicalisation. In: Williams, Geoffrey; Vessier, Sandra (Hrsg.): Proceedings of the 11th EURALEX International Congress, EURALEX 2004, Lorient (France), Volume II, Lorient Université de Bretagne-Sud. Lorient 2004.
- Heyer, Gerhard – Quasthoff, Uwe – Wittig, Thomas: Text Mining: Wissensrohstoff Text. Konzepte, Algorithmen, Ergebnisse. W3L Verlag, Hardecke, Bochum 2006.
- Jarošová, Alexandra: Problém vyčleňovania ustálených lexikalizovaných spojení pomocou štatistických nástrojov. – Jazykovedný časopis, 50, 1999, s. 94 – 100, angl. abstrakt s. 94.
- Jarošová, Alexandra: Problems of Semantic Subdivision in Bilingual Dictionary Entries. – In: International Journal of Lexicography, 13. 2000, č. 1, s. 12 – 28.
- Jarošová, Alexandra: Spracovanie ustálených spojení vo výkladovom slovníku. Návrh. – In: Nová slovní zásoba ve výkladových slovnících. Sborník příspěvků z konference. Praha, 31. 10. – 1. 11. 2000. Red. O. Martincová – J. Světlá. Praha, Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky 2000, s. 41 – 54.
- Jarošová, Alexandra: Viacslovný termín a lexikalizované spojenie. – In: Človek a jeho jazyk. 1. Jazyk ako fenomén kultúry. Na počesť profesora Jána Horeckého. Red. K. Buzássyová. Bratislava, Veda 2000, s. 481 – 493.
- Jarošová, Alexandra: Lexikalizované spojenia v kontexte ustálených spojení. – In: Princípy jazyka a textu. Materiály z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 9. – 10. 3. 2000 na Katedre slovenského jazyka Filozofickej fakulty Univerzity Komenského. Zost. J. Dolník. Bratislava, Univerzita Komenského 2000, s. 138 – 149, angl. res. s. 149, lit. s. 149 – 153
- Jones, S.; Sinclair John McH.: English Lexical Collocations. A Study in Computational Linguistics. In: Cahiers de Lexicologie. 24. Jg. (1974), S. 15-61.
- Keil, Martina: Wort für Wort. Repräsentation und Verarbeitung verbaler Phraseologismen. Tübingen, Max Niemeyer Verlag 1997.
- Kermes, Hannah; Heid, Ulrich: Using chunked corpora for the acquisition of collocations and idiomatic expressions. In: COPMPLEX (Hrsg.): Proceedings of the 7th International Conference on Computational Lexicography, COMPLEX'03, Budapest, April 2003. o.O. 2003, S. <http://citeseer.ist.psu.edu/564495.html>

- Kilgariff, Adam: Using Word Frequency Lists to Measure Corpus Homogeneity and Similarity between Corpora. ITRI 97-07. University of Brighton: Information Technology Research Institute Technical Report Series. <http://www.itri.brighton.ac.uk>. ITRI 97-07.
- Kjellmer, Göran: Some Thoughts on Collocational Distinctiveness. In: Aarts, Jan; Meijs, Willem: Corpus Linguistics. Recent Developments in the Use of Computer Corpora in English Language Research. Band 1. Amsterdam (Rodopi) 1984 (= Costerus New Series. 45), S. 163-171.
- Kjellmer, Göran: Aspects of English Collocations. In: Meijs, Willem: Corpus Linguistics and Beyond. Proceedings of the Seventh International Conference on English language research on computerized corpora. Amsterdam (Rodopi) 1987, S. 130-140.
- Kjellmer, Goran: A dictionary of English collocations. Volume I. Oxford (Clarendon Press) 1994.
- Knowles, Frank: Review of Kozłowska: "English Adverbial Collocations". In: International Journal of Lexicography. 6. Jg. (1993), Heft 4, S. 300-304.
- Kornelius, Joachim: Vom Printwörterbuch zum elektronischen Kollokationswörterbuch. Theoretische, methodische und praktische Überlegungen zur Erstellung eines Kollokationswörterbuchs. In: Lexicographica. o. Jg. (1995), Heft 11, S. 153-171.
- Kramer, Undine; Neumann, Gerald; Stathi, Ekatherini: Kollokationen im Wörterbuch. Das Wolfgang Paul Preis-Projekt an der Berlin-Brandenburgischen Akademie der Wissenschaften. In: Zeitschrift für Germanistik. 15. Jg. (2005), Heft 3, S. 636-645.
- Krenn, Brigitte: Empirical Implications on Lexical Association Measures. In: Heid, Ulrich; Evert, Stefan; Lehmann, Egbert u. a.: Proceedings on the Ninth EURALEX International Congress. EURALEX 2000, Stuttgart, Germany, August 8th – 12th, 2000. Stuttgart (Universität Stuttgart) 2000, S. 359-371.
- Krenn, Brigitte: The Usual Suspects: Data-Oriented Models for the Identification and Representation of Lexical Collocations. Saarbrücken (DFKI & Universität des Saarlandes) 2000.
- Krenn, Brigitte: Collocation Mining: Exploiting Corpora for Collocation Identification and Representation. In: Zühlke, Werner; Schukat-Talamazzini, Ernst Günter (Hrsg.): KONVENS 2000 / Sprachkommunikation. Vorträge der gemeinsamen Veranstaltung 5. Konferenz zur Verarbeitung natürlicher Sprache (KONVENS), 6. ITG-Fachtagung "Sprachkommunikation", 9. bis 12. Oktober 2000, Technische Universität Ilmenau. Ilmenau (VDE Verlag) 2000.
- Krenn, Brigitte; Evert, Stefan; Zinsmeister, Heike: Determining intercoder agreement for a collocation identification task. In: Buchberger, Ernst (Hrsg.): Proceedings of KONVENS 2004. Schriftenreihe der Österreichischen Gesellschaft für Artificial Intelligence. 5. Vienna (Österreichische Gesellschaft für Artificial Intelligence) 2004.
- Kromann, Hans-Peder: Zur funktionalen Beschreibung von Kollokationen und Phraseologismen in Übersetzungswörterbüchern. In: Gréciano, Gertrud: Europhras 88. Phraséologie Contrastive. Actes du Colloque International Klingenthal – Strasbourg 12.-16. Mai 1988. Strasbourg

- (Université des Sciences Humaines) 1989 (= Collection Recherches Germaniques. 2), S. 265-271.
- Lehr, Andrea: Kollokationen und maschinenlesbare Korpora : Ein operationales Analysemodell zum Aufbau lexikalischer Netze. Tübingen : Niemeyer, 1996. - VI, 383 S. Reihe germanistische Linguistik ; 168 ISBN 3-484-31168-1.
- Lehr, Andrea: Kollokationen in Langenscheidts Grosswörterbuch Deutsch als Fremdsprache. In: Wiegand, Herbert E.: Perspektiven der pädagogischen Lexikographie des Deutschen: Untersuchungen anhand von "Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache". Tübingen (Max Niemeyer) 1998 (= Lexicographica. Series Maior. 86), S. 256-281.
- L'Homme, Marie-Claude; Bertrand, Claudine: Specialized Lexical Combinations. Should They be Described as Collocations or in Terms of Selectional Restrictions? In: Heid, Ulrich; Evert, Stefan; Lehmann, Egbert u. a.: Proceedings on the Ninth EURALEX International Congress. EURALEX 2000, Stuttgart, Germany, August 8th – 12th , 2000. Stuttgart (Universität Stuttgart) 2000, S. 497-506.
- Lemnitzer, Lothar: Aqkuisition komplexer Lexeme aus Textkorpora. Tübingen, Max Niemeyer Verlag 1997 (Reihe Germanistische Linguistik 180).
- Ludewig, Petra: Korpusbasiertes Kollokationslernen. Computer-Assisted Language Learning als prototypisches Anwendungsszenario der Computerlinguistik. Frankfurt am Main u.a. (Peter Lang) 2005 (= Sprache, Sprechen und Computer. 9).
- Markus, Tuulikki; Korhonen, Jarmo: Kollokationen in der deutschen Lernerlexikographie und in deutsch-finnischen Wörterbüchern. In: Barz, Irmhild; Bergenholtz, Henning; Korhonen, Jarmo (Hrsg.): Schreiben, Verstehen, Übersetzen, Lernen. Zu ein- und zweisprachigen Wörterbüchern mit Deutsch. Frankfurt a.M. u.a. (Peter Lang) 2005 (= Finnische Beiträge zur Germanistik. 14), S. 327-343.
- Martin, Willy: Definitions and Collocations in Dictionaries: The GWDS compared to THE VAN DALE GROOT WOORDENBOEK DER NEDERLANDSE TAAL. In: Wiegand, Herbert E. (Hrsg.): Untersuchungen zur kommerziellen Lexikographie der deutschen Gegenwartssprache I. "Duden. Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in zehn Bänden". Print- und CD-ROM-Version. Tübingen (Max Niemeyer Verlag) 2003 (= Lexicographica. Series Maior. 113), S. 3-23.
- Martin, Willy: A Unified Approach to Semantic Frames and Collocational Patterns. In: Cosme, C; Gouverneur, C; Meunier, F; u. a. (Hrsg.): Phraseology 2005. The many faces of Phraseology. An interdisciplinary conference. (Phraséologie 2005. La phraséologie dans tous ses états. Colloque interdisciplinaire). Louvain-la-Neuve (Université catholique de Louvain) 2005, S. 257-260.
- Mel'cuk, Igor A.: Semantic Description of Lexical Units in an Explanatory Combinatorial Dictionary. Basic Principles and Heuristic Criteria. In: International Journal of Lexicography. 1. Jg. (1988), Heft 3, S. 165-188.
- Mel'cuk, Igor A.: Phrasemes in Language and Phraseology in Linguistics. In: Everaert, Martin; Van der Linden, Erik-Jan; Schenk, André u. a.: Idioms. Structural and Psychological Perspectives. Hillsdale/USA (Lawrence Erlbaum Associates) 1995, S. 167-232.

- Mel'cuk, Igor A.: Collocations and Lexical Functions. In: Cowie, Anthony P.: Phraseology. Theory, Analysis, and Applications. Oxford (Oxford University Press) 1998 (= Oxford Studies in Lexicography and Lexicology.), S. 23-53.
- Mel'cuk, Igor A.; Wanner, Leo: Towards an Efficient Representation of Restricted Lexical Cooccurrence. In: Martin, Willy; Meijs, Willem; Moerland, Margreet u. a.: EURALEX 1994 Proceedings. Papers submitted to the 6th EURALEX International Congress on Lexicography in Amsterdam, The Netherlands. Amsterdam (Vrije Universiteit) 1994, S. 325-338.
- Mel'cuk, Igor A.; Zolkovskii, Aleksandr K.: The Explanatory Combinatorial Dictionary. In: Evens, Martha: Relational Models of the Lexicon. Cambridge (Cambridge University Press) 1988, S. 41-74.
- Mittmann, Brigitta: The Treatment of Collocations in OALD5, LDOCE3, COBUILD2 and CIDE. In: Herbst, Thomas; Popp, Kerstin: The Perfect Learners' Dictionary? Tübingen (Max Niemeyer) 1999 (= Lexicographica. Series Maior. 95), S. 101-111.
- Mittmann, Brigitta: A Method for Finding and Assessing Differences in Lexical Clusters and Cluster Frequencies Between Spoken British and American English. In: Heid, Ulrich; Evert, Stefan; Lehmann, Egbert u. a.: Proceedings on the Ninth EURALEX International Congress. EURALEX 2000, Stuttgart, Germany, August 8th – 12th, 2000. Stuttgart (Universität Stuttgart) 2000, S. 579-590.
- Nesselhauf, Nadja: Collocations in a learner corpus. Amsterdam u.a. : Benjamins, 2005. - XII, 331 S. Studies in corpus linguistics ; 14 ISBN 90-272-2285-1.
- Ooi, Vincent B. Y.: Computer corpus lexicography. Edinburgh : University Press, 1998. - X, 243 S. ISBN 0-7486-0996-2 - ISBN 0-7486-0815-X pbk SIG: ME 1366
- Oxford Collocations Dictionary for Students of English. Oxford : University Press, 2002. - XIII, 897 S. ISBN 0-19-431243-7.
- Pajzs, Júlia: A Corpus Based Investigation of Collocations in Hungarian. In: Braasch, Anna; Povlsen, Claus: Proceedings of the Tenth EURALEX International Congress. EURALEX 2002 in Copenhagen – Denmark, August 13-17, 2002. Copenhagen (Center for Sprogteknologi) 2002, S. 831-840.
- Polguère, Alain: Towards a Theoretically-Motivated General Public Dictionary of Semantic Derivations and Collocations for French. In: Heid, Ulrich; Evert, Stefan; Lehmann, Egbert u. a.: Proceedings on the Ninth EURALEX International Congress. EURALEX 2000, Stuttgart, Germany, August 8th – 12th, 2000. Stuttgart (Universität Stuttgart) 2000, S. 517-527.
- Prescher, Detlef; Heid, Ulrich: Probabilistisches Clustering zur Identifikation von Nomen-Verb-Kollokationen. Präsentation bei der DGfS-Jahrestagung 2000, Arbeitsgruppe 7: Kollokationen, linguistische Beschreibung und Akquisition aus Texten. Marburg 2000.
- Quasthoff, Uwe: Kookkurrenzanalyse und korpusbasierte Sachgruppenlexikographie. In: W. Hess und W. Lenders (Hrsg.) Sprache, Sprechen und Computer/Computer Studies in Language and Speech und Proceedings of GLDV-Frühjahrstagung, Seiten 244-248, Bonn, 2005. Peter-Lang-Verlag, Frankfurt am Main.

- Reder, Anna: Kollokationen in der Wortschatzarbeit. Wien : Praesens-Verl., 2006. - 254 S. : graph. Darst. ISBN 3-7069-0364-4.
- Renouf, Antoinette; Sinclair, John M.: Collocational Frameworks in English. In: Aijmer, Karin; Altenberg, Bengt: English Corpus Linguistics. London (Longman) 1991, S. 128-143.
- Rösel, Petr: Kollokationen und Sublemmabestand. Ist- und Soll-Stand in englischen monolingualen und in bilingualen Wörterbüchern der Sprachrichtung Englisch-Deutsch. In: Lexicographica. o. Jg. (1995), Heft 11, S. 172-195.
- Rösel, Petr: Strukturen des Zugriffs auf Mehrwortausdrücke in bilingualen Wörterbüchern zum Englischen und Deutschen. Benutzererwartungen und lexikographische Praxis. In: Lexicographica. o. Jg. (1995), Heft 11, S. 196-209.
- Rothkegel, Anneli: Kollokationsbildung und Textbildung. In: Sandig, Barbara: Europhras 92. Tendenzen der Phraseologieforschung. Bochum (Universitätsverlag Dr. N. Brockmeyer) 1994 (= Studien zur Phraseologie und Parömiologie. 1), S. 499-523.
- Sabban, Annette: Zwischen Phraseologismus und freier Wortverbindung. Korpusbasierte Untersuchungen zu Kollokationen und Kollokationsfeldern des visuellen Verhaltens im Französischen. In: Burger, Harald; Häcki-Buhofer, Annelies; Gréciano, Gertrud: Flut von Texten – Vielfalt der Kulturen. Ascona 2001 zur Methodologie und Kulturspezifität der Phraseologie. Baltmannsweiler (Schneider Verlag Hohengehren) 2003 (= Phraseologie und Parömiologie. 14), S. 61-72.
- Schafroth, Elmar: Kollokationen im GWDS. In: Wiegand, Herbert E. (Hrsg.): Untersuchungen zur kommerziellen Lexikographie der deutschen Gegenwartssprache I. "Duden. Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in zehn Bänden". Print- und CD-ROM-Version. Tübingen (Max Niemeyer Verlag) 2003 (= Lexicographica. Series Maior. 113), S. 397-412.
- Scott, Mike: WordSmith Tools. Oxford: Oxford University Press 1998.
- Scott, Mike: Comparing corpora and identifying key words, collocations, and frequency distributions through the WordSmith Tools suite of computer programs. In: Ghadessy, M; Henry, A; Roseberry, R L (Hrsg.): Small corpus studies and ELT: theory and practice. Amsterdam (Benjamins) 2001, S. 47-67.
- Schenk, André: Idioms and collocations in compositional grammars. Utrecht : LED, 1994. - IV, 189 S. ISBN 90-5434-034-5.
- Siepmann, Dirk: Collocations in Trilingual Perspective: New Evidence from Large Corpora and Implications for Dictionary Making. In: Cahiers de Lexicologie. o. Jg. (2003), Heft 83, S. 173-196.
- Siepmann, Dirk: Kollokationen und Fremdsprachenlernen: Imitation und Kreation, Figur und Hintergrund. In: Praxis Fremdsprachenunterricht. o. Jg. (2004), Heft 2, S. 107-113
- Sinclair, J. McH.: Beginning the study of lexis. In: C. Z. Bazell / J. C. Catford / M. A. K. Halliday / R. H. Robins (eds.): In Memory of J. R. Firth, London, Longman 1900, 410-430).

- Sinclair, John M.: Collocation. A Progress Report. In: Steele, Ross; Threadgold, Terry: Language Topics. Volume II. Essays in Honour of Michael Halliday. Amsterdam, Philadelphia (John Benjamins) 1987, S. 319-331.
- Sinclair, John McHardy: Corpus, concordance, collocation. Oxford : University Press, 1991. - XVIII, 179 S. ISBN 0-19-437144-1.
- Smadja, Frank Z.: Co-occurrence. The Missing Link. In: Literary and Linguistic Computing. 4. Jg. (1989), Heft 3, S. 163-168.
- Smadja, Frank Z.: Retrieving Collocational Knowledge from Textual Corpora. An Application. Text Generation. University of Columbia, 1991 (Als Manuskript gedruckt.)
- Smadja, Frank Z.: From {N}-Grams to Collocations. An Evaluation of {XTRACT}. In: Association for Computational Linguistics: 29th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics. Proceedings of the Conference. 18-21 June 1991. Berkeley (University of California Press) 1991, S. 279-284.
- Smadja, Frank Z.: Retrieving Collocations from Text: Xtract. In: Computational Linguistics. 19. Jg. (1993), Heft 1, S. 143-177.
- Smadja, Frank Z.; McKeown, Kathleen: Automatically Extracting and Representing Collocations for Language Generation. In: Association for Computational Linguistics: Proceedings of the 28th. Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics. 6-9 June 1990. Pittsburgh (University of Pittsburgh Press) 1990, S. 252-259.
- Smadja, Frank Z.; McKeown, Kathleen: Using Collocations for Language Generation. In: Computational Intelligence. 7. Jg. (1991), Heft 4, S. 229-239.
- Smadja, Frank Z.; McKeown, Kathleen; Hatzivassiloglou, Vasileios: Translating Collocations for Bilingual Lexicons. A Statistical Approach. In: Computational Linguistics. 22. Jg. (1996), Heft 1, S. 1-38.
- Steinbügl, Birgit: Deutsch-englische Kollokationen. Erfassung in zweisprachigen Wörterbüchern und Grenzen der korpusbasierten Analyse. Lexicographica, Series Maior 126. Tübingen, Max Niemeyer Verlag 2005.
- Steyer, Kathrin: Kookkurrenz. Korpusmethodik, linguistisches Modell, lexikographische Perspektiven. In: Steyer, Kathrin (Hrsg.): Wortverbindungen – mehr oder weniger fest. Jahrbuch 2003. Berlin, New York (de Gruyter) 2004, 87-116.
- Steyer, Kathrin (Hrsg.): Wortverbindungen – mehr oder weniger fest. Jahrbuch 2003. Berlin, New York (de Gruyter) 2004.
- Steyer, Kathrin: Kollokationen als zentrales Übersetzungsproblem – ein Vorschlag für eine Kollokationsdatenbank Deutsch-Französisch/Französisch-Deutsch auf der Basis paralleler und vergleichbarer Korpora. In: Bresson, Daniel (Hrsg.): Lexikologie und Lexikographie Deutsch-Französisch. Lyon (Univ. Lumière) 1998 (= Cahiers d'études germaniques 35), S. 95-113.

- Steyer, Kathrin: Usuelle Wortverbindungen des Deutschen. Linguistisches Konzept und lexikographische Möglichkeiten. In: Deutsche Sprache. 28. Jg. (2000), Heft 2, S. 101-125.
- Stubbs, Michael: Collocations and Semantic Profiles: On the Cause of the Trouble with Quantitative Studies. In: Functions of Language. 2. Jg. (1995), Heft 1, S. 23-55.
- Stubbs, Michael: Corpus evidence for norms of lexical collocation. In: Cook, G.; Seidlhofer, B. (Hrsg.): Principle and Practice in Applied Linguistics. Oxford (Oxford University Press) 1995, S. 245-256.
- Stubbs, Michael: Words and Phrases. Corpus Studies of Lexical Semantics. Oxford (Blackwell Publishers) 2001.
- Stubbs, Michael: Two Quantitative Methods of Studying Phraseology in English. In: International Journal of Corpus Linguistics. 7. Jg. (2002), Heft 2, S. 215-244.
- Stubbs, Michael: A quantitative approach to collocations. In: Allerton, David J.; Nesselhauf, Nadja; Skandera, Paul (Hrsg.): Phraseological Units: Basic Concepts and Their Application. Basel (Schwabe) 2004, S. 107-119.
- Stubbs, Michael: Conrad, concordance, collocation: heart of darkness or light at the end of the tunnel? The Third Sinclair Open Lecture. University of Birmingham 2004.
- Stubbs, Michael: The most natural thing in the world. Quantitative data on multi-word sequences in English. In: Cosme, C; Gouverneur, C; Meunier, F; u. a. (Hrsg.): Phraseology 2005. The many faces of Phraseology. An interdisciplinary conference. (Phraséologie 2005. La phraséologie dans tous ses états. Colloque interdisciplinaire). Louvain-la-Neuve (Université catholique de Louvain) 2005, S. 397-399.
- Telija, Veronika N.: Lexicographic Description of Words and Collocations. Feature-Functional Model. In: Alvar Ezquerro, Manuel: Actas del IV Congreso Internacional de EURALEX 90. Proceedings. Barcelona (Bibliograf) 1992, S. 315-320.
- Telija, Veronika N.; Bragina, Natalia; Oparina, Elena : Lexical Collocations. Denominative and Cognitive Aspects. In: Martin, Willy; Meijs, Willem; Moerland, Margreet u. a.: EURALEX 1994 Proceedings. Papers submitted to the 6th EURALEX International Congress on Lexicography in Amsterdam, The Netherlands. Amsterdam (Vrije Universiteit) 1994, S. 368-377.
- Van der Meer, Geart: Collocations as One Particular Type of Conventional Word Combinations. Their Definition and Character. In: Fontenelle, Thierry; Hiligsmann, Philippe; Michiels, Archibal u. a.: EURALEX 98 Proceedings. Actes from the 8th EURALEX International Congress, 4-8 August 1998, University of Liège, Belgium. Liège (Université de Liège) 1998, S. 313-322.
- Van der Wouden, Ton: Prolegomena to a Multilingual Description of Collocations. In: Tommola, Hannu; Varantola, Krista; Salmi-Tolonen, Tarja u. a.: Euralex 92 Proceedings I-II. Papers submitted to the 5th EURALEX International Congress on Lexicography in Tampere, Studia Translatologica ser. Vol. I. Tampere (University of Tampere Press) 1992, S. 449-456.

- Van der Wouden, Ton: Particle Research meets Corpus Linguistics. On the Collocational Behavior of Particles. In: *Belgian Journal of Linguistics* . 16. Jg. (2002), S. 151-174.
- Viehweger, Dieter: Die Darstellung semantischer Vereinbarkeitsbeziehungen zwischen lexikalischen Elementen im einsprachigen Wörterbuch des Deutschen. In: Agricola, Erhard; Schildt, Joachim; Viehweger, Dieter: *Wortschatzforschung heute. Aktuelle Probleme der Lexikologie und Lexikographie*. Leipzig (VEB Verlag Enzyklopädie) 1982 (= *Linguistische Studien.*), S. 23-41.
- Viehweger, Dieter: Äußerungskommentierende Gesprächsformeln und deren Kodifizierung im Wörterbuch. In: Schildt, Joachim; Viehweger, Dieter: *Die Lexikographie von heute und das Wörterbuch von morgen. Analysen-Probleme-Vorschläge*. Berlin (Akademie-Verlag) 1983 (= *Linguistische Studien. Reihe A. Arbeitsberichte.* 109), S. 60-75.
- Viehweger, Dieter: Kollokationen. In: Neumann, Werner; Techtmeier, Bärbel: *Bedeutungen und Ideen in Sprachen und Texten*. Berlin (Akademie-Verlag) 1987 (= *Sprache der Gesellschaft.* 2), S. 227-237.
- Viehweger, Dieter: Kollokationen im Lexikon und deren Darstellung im Wörterbuch. In: Hyldgaard-Jensen, Karl; Zettersten, Arne: *Symposium on Lexicography III. Proceedings of the Third International Symposium on Lexicography May 14-16, 1986 at the University of Copenhagen*. Tübingen (Max Niemeyer) 1988 (= *Lexicographica. Series Maior.* 19), S. 107-135.
- Viehweger, Dieter: Probleme der Beschreibung semantischer Vereinbarkeitsrelationen im allgemeinen einsprachigen Wörterbuch. In: Hausmann, Franz J.; Reichmann, Oskar; Wiegand, Herbert E. u. a.: *Wörterbücher, Dictionaries, Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie*. Berlin, New York (Walter de Gruyter) 1989 (= *Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft.* 5.1), S. 888-893.
- Villada Moirón, M. Begoña; Bouma, Gosse: A Corpus-based Approach to the Acquisition of Collocational Prepositional Phrases. In: Braasch, Anna; Povlsen, Claus: *Proceedings of the Tenth EURALEX International Congress. EURALEX 2002 in Copenhagen – Denmark, August 13-17, 2002*. Copenhagen (Center for Sprogteknologi) 2002, S. 153-158.
- Wiegand, Herbert Ernst: *Wörterbuchforschung. Untersuchungen zur Wörterbuchbenutzung, zur Theorie, Geschichte, Kritik und Automatisierung der Lexikographie*. 1. Teilband. Mit 159 Abbildungen im Text. Berlin. New York 1998.
- WordNet. AN Online Lexical Database. Princeton University.
<http://www.cogsci.princeton.edu/~wn>
- Wotjak, Barbara; Heine, Antje: Zur Abgrenzung und Beschreibung verbnominaler Fügungen. (Wortidiome, Funktionsverbgefüge, Kollokationen). In: *Deutsch als Fremdsprache*. 42. Jg. (2005), Heft 3, S. 143-153.
- Wotjak, Gerd: Nichtidiomatische Phraseologismen. Substantiv-Verb-Kollokationen – ein Fallbeispiel. In: Sandig, Barbara: *Europhras 92. Tendenzen der Phraseologieforschung*. Bochum (Universitätsverlag Dr. N. Brockmeyer) 1994 (= *Studien zur Phraseologie und Parömiologie.* 1), S. 651-677.

- Walter, Elizabeth; Harley, Andrew: The Role of Corpus and Collocation Tools in Practical Lexicography. In: Braasch, Anna; Povlsen, Claus: Proceedings of the Tenth EURALEX International Congress. EURALEX 2002 in Copenhagen – Denmark, August 13-17, 2002. Copenhagen (Center for Sprogteknologi) 2002, S. 851-857.
- Williams, Geoffrey: Collocational Networks: Interlocking Patterns of Lexis in a Corpus of Plant Biology Research Articles. In: International Journal of Corpus Linguistics. 3. Jg. (1998), Heft 1, S. 151-171.
- Williams, Geoffrey: In search of representativity in specialised corpora: categorisation through collocation. In: International Journal of Corpus Linguistics. 7. Jg. (2002), Heft 1, S. 43-64
- Zipf, George Kingsley: Human behaviour and the principle of least effort. Cambridge, mass.: Addison-Wesley 1949.